

ගණිතය

## අනාවරණ පරීක්ෂණ

## DIAGNOSTIC TESTS

ජ්‍යාමිතිය



ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව  
විද්‍යා හා තාක්ෂණ පියා  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය  
ශ්‍රී ලංකාව

## ඉගැන්වීම සහ ඉගෙන ගැනීම

තම පාසලේ අයහපත් කාර්යසාධනයක් පෙන්නුම් කරන ශිෂ්‍යයන්ගේ ඉගෙනුම් දූෂ්කරණ අනාවරණය කර ගැනීම සඳහා ගුරුවරයාට අවශ්‍ය වන මූලික කරුණු මෙම පොත මගින් සැපයේ. විෂයමාලාව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ගුරුවරුන් සිහි තබා ගත යුතු කරුණක් වන්නේ, මුළුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් මගින් දුරුවන්ගේ බුද්ධිමය සාධනය සහ වර්යා වර්ධනය වෙත සුවිශාල වූත් දිර්සකාලින වූත් බලපැමක් කෙරෙන බව ය.

අධ්‍යාපනයේ දී, විභාගවලට මුහුණ දීමෙන් පසු තමන් සාධනය කර ගත් එලයෙහි සතුට භුක්ති විදිමට ශිෂ්‍යයන්ට හැකි වන පරිදි මූලික විෂය කරුණුවල අපේක්ෂිත ප්‍රවීණතා මට්ටම් ලබා ගැනීම සඳහා, සියලු පාසලේ දුරුවන්ට අවස්ථාවක් සලසා දීම රුපයේ අපේක්ෂාව සි.

දුරුවාගේ වර්යා වර්ධනය පිළිබඳ ව සැලකීමේ දී අධ්‍යාපනයේ අරමුණ වන්නේ, බුද්ධිමය සාධනය, වැඩ ලෝකය සමග සම්බන්ධ කිරීමයි. එබැවින් පාසලන් පරිඛාහිර ලෝකය සමග කටයුතු කිරීමට ශිෂ්‍යයාට අවශ්‍ය වන නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීම පිණිස ඔවුන්ට විෂයමාලාව ඉදිරිපත් කිරීම ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරය වේ. මේ ක්ෂේත්‍රවලට වැදගත් පොදු නිපුණතා කිහිපයක් අයත් වේ.

- කාර්යක්ෂම කාර්ය සඳාවාරය - දහාත්මක ආකළුප, නවෝත්පාදන කෙරෙහි ඇති කැමැත්ත හා අධිෂ්ඨානයිලි ව කටයුතු කරගෙන යාම.
- අන්තර්-පුද්ගල සම්බන්ධතා - කණ්ඩායම් වැඩ, විනය සහ එලදායි සන්නිවේදනය
- ප්‍රජා සාරධර්ම - විවිධත්වයට ගරු කිරීම වැනි ප්‍රජා ගුණධර්මවලින් සමන්විත සාඛු ගුණ සම්පන්න පුද්ගලයෙක්

අවසාන වගයෙන් මෙම ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය දෙස කළමනාකරණයෙහි සඳහන් වන 4A කෙරෙහි, එනම් ආකල්පය (Attitude), විශ්ලේෂණය (Analysis), ක්‍රියාමාර්ග (Action), හා වගවීම (Accountability), කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලෙස පාසල්වල සිටින සියලු ම විදුහළුපතිවරුන්ගෙන්, ගුරුවරුන්ගෙන් හා වෙනත් කාර්යම්බලවලින් ඉල්ලා සිටීමට මම කැමැත්තෙමි. අවසාන ප්‍රතිඵලය පිළිබඳ ව උචිත හා දහාත්මක ආකළුප සහිත ව ඔබ කරන කාර්යය ආරම්භ කරන්න (එකේ පාඩම ආදිය); සංවිධානය කරනු පිණිස තොරතුරු සොයන්න, ලබා ගන්න, විශ්ලේෂණය කරන්න (සැසි සැලසුම් ආදිය); විකල්ප සලකා බලා කාර්යක්ෂම ලෙස අප්‍රමාදී ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්න (බෙදා ගන්න); වගවීම (හිමිකාරිත්වය) සහතික කරනු වස්, ලැබෙන ප්‍රතිඵල අධික්ෂණය කරන්න, තක්සේරු කරන්න, මැන බලන්න.

ඉගැන්වීමෙහි නිරත වන සියලු ම ගුරුවරුන්ට, ඉගෙන ගැනීමේ හා ඉගැන්වීමේ ප්‍රිතිය ලැබේවා සි ප්‍රාර්ථනා කිරීමට මම මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි. මෙම පොත සම්බන්ධයෙන් වන ඔබේ නිරික්ෂණ හා අන්දකීම් පිළිබඳ ව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයෙහි අදාළ අධ්‍යාපනාංශයේ ප්‍රධානියාට (අවශ්‍ය විටෙක මට ද පිටපතක් සහිත ව) ලියා එවිමට තොපැකිලෙන්න.

මහාචාර්ය ගණනාල නානායක්කාර, දේශනාගුරී (කාල්වන්)

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

## පෙරවදන

ගණිතය විෂයමාලාව මගින් දිජ්‍යායන් තුළ සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිත හැකියාවලින් දැනුම හා කුසලතාව, සහ්තිවේදනය, සම්බන්ධතා දැක්ම, තේතු දැක්වීම හා ගැටුපු විසඳීම ප්‍රධාන වේ. මෙම හැකියා ඔහු ම අයෙකුගේ සාමාන්‍ය ජීවිතය තුළ සංවර්ධනය කරගත යුතු හැකියා ලෙස අප ගෙවන ප්‍රායෝගික ජීවිතය දෙස බැඳු විට මනාව පැහැදිලි වේ. එය එසේ වුව ද දශක ගණනාවක් තිස්සේ ගණිතය විෂය දිජ්‍යායන මට්ටම ඉහළ නැංවීම සඳහා විවිධ ක්‍රමෝපායන් හාවිත කළ ද දිජ්‍යායන මට්ටම 50% ප්‍රමාණයක් වටා වන බව අ.පො.ස (සා.පෙල) ප්‍රතිඵල පෙන්වුම් කරයි. එසේම උසස් පෙළ හැදැරීම සඳහා ද ගණිතය අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ඉහත කරුණු දෙස විමසිලිමත් ව බැලීමේ දී ගණිතය විෂය දිජ්‍යායන මට්ටම ඉහළ නැංවීම සඳහා දැනට හාවිත ක්‍රමෝපායන් ප්‍රමාණවත් නොවන බව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ගණිත දෙපාර්තමේන්තුවේ හැඟීම සි. මේ සඳහා විකල්ප විසඳුමත් ලෙස අනාවරණ පරීක්ෂණ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කොට ඇත. ගණිතය විෂයයේ සියලු ම සංකල්ප අවබෝධය සඳහා සංකල්ප අතර තිරස් හා සිරස් සම්බාධනය පිළිබඳ ව දැනීම අවශ්‍ය වේ. එමත් සැම සංකල්පයක් ම සරල බවේ සිට සංකීරණ බව දක්වා අවබෝධය අවශ්‍ය වේ. එම නිසා එක් එක් දිජ්‍යායන එක් ගණිත සංකල්පයක දන්නා මට්ටම අවබෝධ කර ගෙන එකැන් සිට සංකල්පය ඉගෙනීමට ඔවුන්ට අවස්ථාව ලබා දීම සැම ගුරුවරයෙකුගේ ම වගකීමකි. එබැවින් ගුරුවරයාට දිජ්‍යායන හැකියා සහ නොහැකියා හොඳින් හඳුනා ගැනීමට හැකිවන පරිදි එක් එක් තේමාවල අන්තර්ගතය සූචිත්‍යෙක් පියවර ගණනාවකට බෙදා ඇත. එම සැම පියවරක දී ම දිජ්‍යායන් ලබා ගත යුතු දැනුම හඳුනා ගැනීමට සුදුසු ප්‍රශ්න දිජ්‍යායන්ට ගැලපෙන ලෙස සකස් කර ඇත. මෙමගින් ගුරුවරයාට දිජ්‍යායන්ගේ හැකියා සහ නොහැකියා සහ එක් එක් දිජ්‍යායන් දැනුම මට්ටම හඳුනා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

ගුරුවරයා මෙම උපකරණ පිළිබඳ ව අවබෝධ කර ගෙන දිජ්‍යායනාට ගැලපෙන ප්‍රශ්න කාණ්ඩා ලබා දීම මගින් ගුරුවරයාගේ කාර්යයටත් දිජ්‍යායන්ටත් පහසු වනු ඇත.

මෙම උපකරණවල ප්‍රායෝගික බව සහ වලංගු බව හඳුනා ගැනීමට අත්හදා බැලීම ද සිදු කර ඇත. මෙම උපකරණ දිජ්‍යායන්ගේ ගණිත දැනුම කුමික ව වර්ධනය කිරීමට උපකාරී වනු ඇත. මෙම සත් කුයාව කිරීම සඳහා දායක වූ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමටත් බාහිර සම්පත් පුද්ගල දායකත්වය දැක්වූ සැමටත් අත්හදා බැලීම් සඳහා දායක වූ සැමටත් එමත් ම සෙසු කාර්යවල දී සහාය වූ සැමටත් ස්තුතිය පළ කරමි.

කේ.අං.පන්මසිර

අධ්‍යක්ෂ

ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව

## හැඳින්වීම

ගණිතය සංකල්පමය විෂයක් බව අධ්‍යාපනයෙහින් ගේ මතය සි. ගණිතය ඉගෙනීමේ දී ගණිතමය සංකල්ප ගොඩනැගීම සිදුවන්නේ අනුකූලයක්, පිළිවෙළක් අනුව වේ. මූලික සංකල්ප ගුහණය තොවීමෙන් පසුකාලීන ව්ද්‍රේවියිඩික සංකල්ප ගුහණය කර ගැනීමට දුෂ්කර වේ. ඉන් සාක්ෂීය කටයුතුවල උගා සාධනයක් ඇති වේ. උගා සාධනය හේතුවෙන් අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව ඇති ආගාව හින වී ඉගෙනුමෙන් ඉවත්වීමට හා හිතියක් ඇති කර ගැනීමට පෙළඳීම්. මෙම තත්ත්වය අප රටේ දරුවන්ගේ ගණිත අධ්‍යාපනය හා සංශෝධනය ම බැඳී පවත්නා බව සැලකිය හැකි ය.

### අනාවරණ පරීක්ෂණ යනු මොනවා ද ?

යිජ්‍යයන් තුළ තිබෙන යම් යම් දුර්වලතා අනාවරණය කර ගැනීමේ අරමුණීන් පැවැත්වෙන පරීක්ෂණ අනාවරණ පරීක්ෂණ නමින් හැඳින්වේ. මූලික කුසලතා උගැනීමේ වැඩිපිළිවෙළක් ආරම්භයේදී ම හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය ය. අනාවරණ පරීක්ෂණ සකස් කරනුයේ මෙවැනි උගැනා හඳුනා ගැනීමේ අදහසින් ය. (සාධන පරීක්ෂණ - 16 පිටුව) අනාවරණ පරීක්ෂණයක කාර්යය වනුයේ යම් සුවිශේෂ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයක් හෝ විෂය කරුණක් ආශ්‍රිතව යිජ්‍යයා පෙන්නුම් කරන සුවිශේෂ දුර්වලතා හා දක්ෂතා සෞයා ගැනීම සි. (Introduction to Educational Measurement - page 445) ඕනෑම බුද්ධිමත් ඉගැනීමේ ක්‍රියාවලියක හා එලදායි මාර්ගෝපදේශයක පදනම අනාවරණය වේ. (Practice of Educational Measurement - page 220 )

ගුරුවරයාගේ ප්‍රධාන භූමිකාව වන්නේ යිජ්‍යයන් අතර ගුණාත්මක ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියක් ඇති කරලීම සි. මෙය කළ හැකි වන්නේ යිජ්‍යයන් ක්‍රියාකාරී ව ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලියට සහභාගි වන්නේ නම් පමණි. ඉගෙනුම්ලාභීය ඉගෙනුම් ඉගැනීම් ක්‍රියාවලියේ දී සිදුකරනු ලබන වැරදි හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මෙම පියවරේ දී ගුරුවරයාගේ කාර්ය වෛද්‍යවරයෙකුගේ කාර්ය හා සමාන ය. වෛද්‍යවරයා රෝගියාගේ රෝගය හඳුනා ගැනීම සඳහා විවිධ පරීක්ෂණ සිදු කර, රෝගය අනාවරණය කරගෙන, ඒ සඳහා නියමිත ප්‍රතිකාර ලබා දේ. අධ්‍යාපනයේදී අනාවරණ පරීක්ෂණ ද හැසිරෙන්නේ රෝගය හඳුනා ගැනීම සඳහා වෛද්‍යවරයා යොදා ගත් පරීක්ෂණවලට සමාන අයුරිනි.

### අනාවරණ පරීක්ෂණ පන්ති කාමරයේ කෙසේ හාවිත කරන්නේ ද ?

නියමිත විෂය ඒකකයක් හෝ මාත්‍යකාවක් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් අනතුරු ව යිජ්‍යයන්ගේ සාධන මට්ටම පරීක්ෂණයක් මගින් තක්සේරු කිරීම සිදු කෙරේ. මෙම තක්සේරුවෙන් යිජ්‍යයන් පිළිබඳ ව යම් යම් නිගමනවලට එළඹීමට හැකි වේ. ඇතැම් යිජ්‍යයන් අපේක්ෂිත සාධන මට්ටම පෙන්නුම් කරන අතර ඇතැම් යිජ්‍යයන් අපේක්ෂිත සාධන මට්ටම කරා එළඹී තොමැති බව තහවුරු කර ගත හැකි වේ. දැන් මෙම අපේක්ෂිත සාධන මට්ටමට ලැබා වී තොමැති සෙමෙන් ඉගෙන ගන්නා යිජ්‍යයන්ට ඒ සඳහා බලපෑ හේතු මොනවා දැ ය විමසා බැලිය යුතු වේ. මේ සඳහා විවිධ හේතු පැවතිය හැකි ය. විශේෂයෙන් ම දේශ පෙන්නුම් කර ඇති දුෂ්කර ක්ෂේත්‍ර හා සංකල්ප සෞයා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙලස ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා පවත්නා ක්ෂේත්‍ර හඳුනාගෙන රට හේතු විනිශ්චය කිරීම සඳහා අනාවරණ පරීක්ෂණ යොදා ගත යුතු වේ.

ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා පවත්නා ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීමෙන් පසු ව යිජ්‍යයන් හොඳින් ප්‍රතිචාර තොදැක්වීමට හේතු සෞයා ගත යුතු වේ. එහි දී ගුරුවරයාගේ කාර්යභාරය රෝග විනිශ්චයේ යෙදෙන වෛද්‍යවරයෙකුගේ කාර්යභාරයට සමාන වේ. අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය තුළ මෙම තත්ත්වය සඳහා යොදා ගන්නා ක්‍රමය අනාවරණ පරීක්ෂණ ලෙස හැඳින්වේ. සාමාන්‍ය ඇගැයීමක දී යිජ්‍යයන්ගේ සාධනය තක්සේරු කෙරන (assess) අතර, අනාවරණ පරීක්ෂණයක දී යිජ්‍යයන්ගේ හැකියා විශ්ලේෂණය (analysis) කෙරේ.

අනාවරණ පරීක්ෂණයක දී පහත දැක්වෙන පියවර පිළිබඳ ව අවධානය කළ යුතු වේ.

- i උදෑව් අවශ්‍ය ගිහුයයේ කවරහු ද?
- ii දෝෂ සහිත විෂය ක්ෂේත්‍ර / සංකල්ප මොනවා ද?
- iii මෙම දෝෂ ඇති වී තිබෙන්නේ කුමක් නිසා ද?

ඉහත කරුණු පදනම් කර ගෙන ගණිතය සඳහා 6-9 ග්‍රේනී විෂය අන්තර්ගතයට අදාළව අනාවරණ පරීක්ෂණ කට්ටල පහක් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකස් කරන ලදී. අඩු සාධන මට්ටම පෙන්නුම් කරන ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා සහිත විෂය ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීමෙන් පසුව ඉගෙනුම් දුෂ්කරතාවලට හේතු විමසා බැලීම සඳහා මෙම අනාවරණ පරීක්ෂණ භාවිත කළ හැකි වේ. එක් එක් අනාවරණ පරීක්ෂණය පැයක පමණ කාලයකින් නිම කළ හැකි පරිදි සකස් කර ඇත.

### අනාවරණ පරීක්ෂණ සැකසීමේ දී අනුගමනය කරන ලද පියවර

1. ප්‍රධාන ඒකකය වඩා සුවිශේෂ ලෙස උප ඒකකවලට බෙදා ගැනීම සුවිශේෂ ප්‍රයේත ශේෂීයක් ලැයිස්තුගත කිරීම එම එක් එක් ප්‍රශ්නය එක් සුවිශේෂ කරුණක් පමණක් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා සකස් කර ඇත.
2. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා එක ම වර්ගයේ නිදුසුන් තුනක් හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඉදිරිපත් කර ඇත.
3. එයින් අනාවරණ පරීක්ෂණයේ වලංගු බව ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.

### අනාවරණ පරීක්ෂණවල අන්තර්ගතය

සැම මාත්‍රකාවක් යටතේ වූ අනාවරණ පරීක්ෂණවල පහත දැක්වෙන මුළුකාංග අන්තර්ගත කර ඇත.

1. කාර්ය විශ්ලේෂණය  
ප්‍රධාන ඒකක, උප ඒකක හා සුවිශේෂ අරමුණු හා එක් එක් අරමුණට අදාළ ප්‍රශ්න අංකය ඇතුළත් කර ඇත.
2. අනාවරණ පරීක්ෂණ ප්‍රශ්න පත්‍රය  
එක් ප්‍රශ්න පත්‍රයක් පැයක කාලයක දී අවසන් කළ හැකි වන පරිදි සකස් කර ඇත.
3. පිළිතුරු හා උපදෙස්.  
ගිහුයන් උත්තර සැපයීමේ දී උත්තරවල අන්තර්ගත විය යුතු විශේෂ කරුණු හා මට්ටම උපදෙස් යටතේ ඇතුළත් කර ඇත.

### මෙම පොතෙහි අන්තර්ගතය

මෙම පොතෙහි අන්තර්ගත වන්නේ ජ්‍යාමිතිය යන තේමාව යටතේ සැකසු අනාවරණ පරීක්ෂණ වේ. ජ්‍යාමිතිය යටතේ සැකසු අනාවරණ පරීක්ෂණ ප්‍රශ්න පත්‍ර 4 ක් මෙහි ඇතුළත් ය.

1. කෝරේන්සි
2. ත්‍රිකෝරේන්සි
3. සමාන්තර රේබා ආයුතික කෝරේන්සි
4. බහු අසු

### ගණිත හැකියා ඇගැයීමේ දී සැලකිය යුතු සාධක

1. නිරවද්‍යතාව
2. පතිචාර වේගය
3. සංවර්ධන මට්ටම
4. ගුණාත්මකභාවය
5. අත්දැකීම් ක්ෂේත්‍රය (හැකියා පරාශය)
7. වින්තන කුමය හා කාර්ය සාධනය

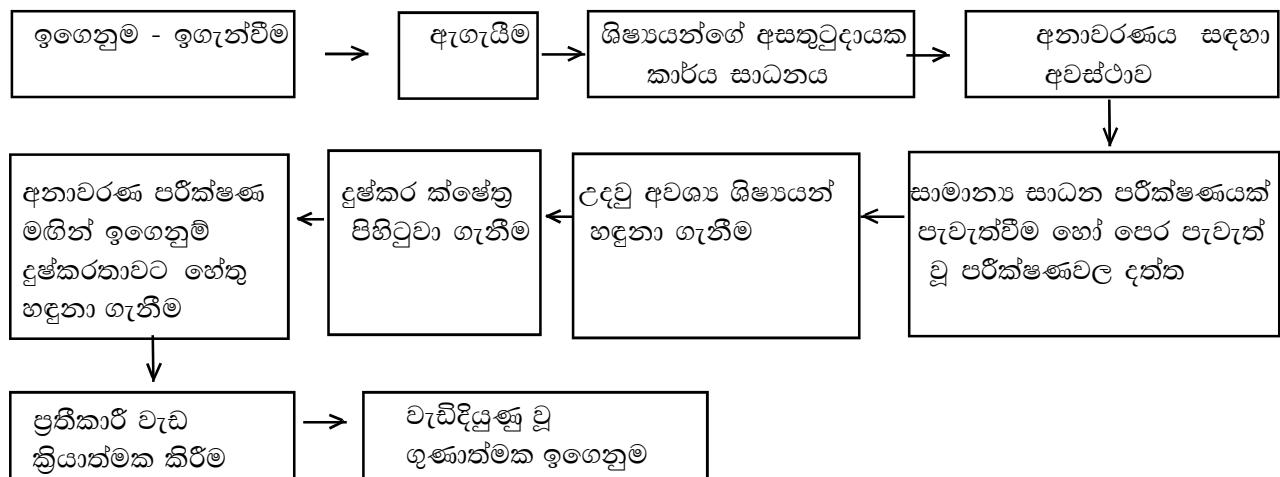
## මෙම අනාවරණ පරීක්ෂණ හාවිතය සඳහා උපදෙස්

1. අනාවරණ පරීක්ෂණය ලබා දිය යුතු ශිෂ්‍යයන් හඳුනා ගන්න.
2. ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා පෙන්නුම් කරන ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගන්න.
3. අනාවරණ පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සඳහා යෝගා වේලාවක් තෝරා ගන්න.
4. සැම ප්‍රශ්න පත්‍රයක ම පළමුවන ප්‍රශ්නයේ සිට පියවරෙන් පියවර උත්තර සැපයීමට ශිෂ්‍යයන්ට උපදෙස් දෙන්න.
5. මෙම පරීක්ෂණයේ වැදගත්කම ශිෂ්‍යයන්ට අවබෝධ කරවන්න. එමගින් උත්තර සැපයීමේ දී සාකච්ඡා කිරීම හෝ කොපි කිරීම වළක්වා ගන්න.
6. එක් ප්‍රශ්න පත්‍රයක් සඳහා පැයක පමණ කාලයක් වැය වෙතැ සි අපේක්ෂා කෙරේ.
7. ශිෂ්‍යයන්ගේ උත්තර පත්‍ර ලකුණු කිරීමේ දී උත්තර සමග දී ඇති උපදෙස් පිළිපදින්න.
8. යම් ප්‍රශ්න අංකයක් යටතේ ගොනු කර ඇති අයිතම සියල්ලට ම නිවැරදි උත්තර ලබා දී ඇත්තම් පමණක් එම විෂය කරුණට අදාළ ප්‍රවීණතා මට්ටමට ශිෂ්‍යයා ලගාවී ඇතැයි සලකන්න.  
ප්‍රශ්න පත්‍රයේ අඩංගු සමාන්තර ප්‍රශ්න තුනෙන් එකක් නිවැරදි නම් එය අහමු ලෙස සිදුවුවක් ලෙස සලකන්න.
9. උත්තර පත්‍ර ලකුණු කිරීමේ දී ගණීත හැකියා ඇගැසීමේ දී සැලකිය යුතු සාධක පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වන්න. (නිරවද්‍යතාව, ප්‍රතිචාර වේගය, සංවර්ධන මට්ටම, ගුණාත්මකභාවය, අත්දැකීම් ක්ෂේත්‍රය, කාර්ය සාධනය )
10. අනාවරණ පරීක්ෂණයෙන් ඉගෙනුම් දුෂ්කරතාවට හේතු වූ කරුණු හඳුනාගෙන සුදුසු ප්‍රතිකාර්ය වැඩ සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන්න.

### ප්‍රතිකාරී වැඩ සැලසුම්කිරීමේ දී සැලකිය යුතු සාධක

- i. උත්තර පත්‍ර ලකුණු කර ලකුණු විශ්ලේෂණයෙන් ශිෂ්‍යයන්ගේ ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා සඳහා හේතු වී ඇති කරුණු සුවිශේෂ ව හඳුනා ගන්න. එම කරුණු පිළිබඳ ව ශිෂ්‍යයන් සමග සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වමින් එම කරුණු ගැඹුරින් අධ්‍යායනය කරන්න. හැකිතාක් දුරට කේවල සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වන්න.
- ii. සෙමෙන් ඉගෙනීමට හේතු වූ අනියම් සාධක ගවේෂණය කරන්න. ප්‍රමාණවත් තරම් පුරුදු නොවීම, පාසල් නොපැමිණීම, අසනීප හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය , වැරදි පුරුදු පිළිබඳ සැලකිලිමත් වන්න.
- iii. ශිෂ්‍යයන්ගේ නිරවද්‍යතාව, ගුණාත්මක හාවය පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වී ඒ පිළිබඳ ව ශිෂ්‍යයන්ට උපදෙස් දෙන්න.
- iv. සෙමෙන් ඉගෙන ගන්නා ශිෂ්‍යයන්ගේ වේගය වැඩි කරලීම සඳහා නැවත නැවත අහජාසයේ නිරත කරවන්න.
- v. ප්‍රතිකාරී වැඩ සැලසුම් කිරීමේ දී දේශන කුමය හැකිතාක් දුරට බැහැර කරන්න. කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්, විනෝද ජනක ක්‍රිඩා වැනි දි හැකිතාක් දුරට සැලසුම් කරමින් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය මෙහෙය වන්න.
- vi. ශිෂ්‍යයන් අතර එලදායී සාකච්ඡා හා අන්තර් ක්‍රියා සිදු වන ආකාරයට ඉගෙනුම - ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කරන්න.
- vii. වියුත්ත සංකල්ප හැකිතාක් දුරට සංයුත්ත අත්දැකීම් අසුරින් තහවුරු කරන්න.
- viii. ප්‍රතිකාරී ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය සඳහා නිවැරදි හා සුදුසු ඉගෙනුම් ද්‍රව්‍ය හාවිත කරන්න.
- ix. ශිෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ ව ක්‍රමානුකූල ව වාර්තා තබා ගන්න.
- x. ශිෂ්‍යයන්ගේ ඉගෙනුම් දේශ වළක්වා ඔවුන් අදාළ විෂය නිරදේශයේ විෂය කරුණු කෙරෙහි යොමු කරවන්න.

අනාවරණය මගින් වැඩි දියුණු වූ ගුණාත්මක ඉගෙනුමක් පෙන්නුම් කරන අනුකූලය.



ඉහත අනුකූලයේ පරිදි යිජ්‍යයන් දේශ හා දුම්කරතා පෙන්නුම් කරන ක්ෂේත්‍ර සඳහා අනාවරණ පරීක්ෂණ ගොඩනාංවා යිජ්‍ය හැකියා විශ්ලේෂණය කළ හැකි වේ. අප සකස් කර ඇති විෂය ක්ෂේත්‍රයට අමතරව අනෙක් විෂය ක්ෂේත්‍ර අලලා අනාවරණ පරීක්ෂණ තැනීමට උනන්දු වන්න. සකස් කර ඇති අනාවරණ පරීක්ෂණ පිළිබඳ ව සංවර්ධනාත්මක යෝජනා අප වෙත දන්වා එවන්නේ නම් බෙහෙවින් කාන්තයි වෙමු.

ගණීතය අසමත් ව උසස් අධ්‍යාපන අවස්ථා අහිමි කර ගන්නා ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ශ්‍රී ලංකික දරුවන් වෙනුවෙන් මෙම අනාවරණ පරීක්ෂණ සැලසුම් කර ඇත. මෙවා ක්‍රියාත්මක කර දැයේ දරුවන්ගේ තැණෑස ඔප් තැබුමට හැකි වේවා යන්න අපගේ ප්‍රාර්ථනය සි .

ජ්.එල්. කරුණාරත්න  
ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යාපනයේ  
ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම් නායක.

## ප්‍රතිකාරී ඉගන්වීම

පන්ති කාමරය තුළ සිටින බොහෝ දිජ්‍යායන් විවිධ ඉගෙනුම් දුෂ්කරතාවලින් යුත්ත ය. ඒ අතර මතකයේ අඩු බව, ඉගෙනුම් සඳහා අහිපෙළුරණය විමේ දුර්වලතා, අවධානය යොමු විමේ දුර්වලතා, ගැටුලු විසඳීමේ හැකියාවේ දුර්වලතා, විවිධ සංකල්ප ගුහණය කර ගැනීමේ දුර්වලතා සහ අදාළ අවස්ථාවල දී උගත් දැනුම නිවැරදි ලෙස හාවිත කිරීමේ දුර්වලතා සඳහන් කළ හැකි ය.

දිජ්‍යායන් තුළ විවිධ වූ ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා දක්නට ලැබෙන අතර ම විවිධ වූ හැකියා මෙන් ම විවිධ ඉගෙනුම් කුම ද ඔවුන් සතුව පවතී. සමහර දිජ්‍යායන් දායා මාධ්‍යයන් ඉගෙනීමට වඩා දක්ෂ අතර සමහර අය ගුවා මාධ්‍යයන් ඉගෙනුමට වඩා නිපුණත්වයක් දක්වති. එසේ ම තවත් සමහර දිජ්‍යායෝගික අත්දැකීම් මගින් ඉගෙනීමට ප්‍රිය කරති.

මේ අනුව ඔවුන් තුළ පවත්නා හැකියා මෙන් ම ඉගෙනුම් කුම ද සැලකිල්ලට ගනිමින් ඔවුන් තුළ පවත්නා ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා අවම කිරීම අරමුණ කර ගනිමින් ඔවුන්ගේ ඉගෙනුම් පරිසරය තුළ ඔවුන්ට සුදුසු නිවැරදි ඉගන්වීමේ හා ඉගෙනුම් ගුවා ගනිමින් ඔවුන්ගේ ඉගෙනුමෙහි ගුණාත්මක බව ඉහළ නැංවීම, ප්‍රතිකාරී ඉගන්වීමෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. ප්‍රතිකාරී ඉගෙනුමෙහි ආරම්භය වන්නේ අනාවරණ පරික්ෂණයකින් ගන්නා තොරතුරු ය .

දිජ්‍යායන්ගේ ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා අවම කිරීමේ අරමුණින් සිදු කරන්නා වූ ප්‍රතිකාරී ඉගන්වීමෙහි දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු රාඛියකි. ඒවා අතර ගුරු සුදානම, විවිධ ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම් හාවිතය, සුදුසු ඉගෙනුම් අවස්ථා සංධානය, ඉගන්වීමේ කුමෝපායයන්, පැහැදිලි තොරතුරු සැපයීම, ප්‍රධාන කරුණු සාරාංශ ගත කිරීම, ඉගෙනුම් කැමැත්ත හා අහිපෙරණය ඉහළ නැංවීම, පන්ති කාමර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දිජ්‍යායන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ඉහළ නැංවීම ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි අවධාරණය කිරීම සහ එක් දිජ්‍යායන්ගේ හැකියා පිළිබඳ සැලකිල්ලට ගැනීම වේ.

### මෙම කරුණු පිළිබඳ ව සවිස්තරාත්මක ව විමසා බලමු

#### ගුරු සුදානම

පාඨම පිළියෙල කිරීමට පෙර, ප්‍රතිකාරී ඉගන්වීම සිදුකරන ගුරුවරයා විසින් දිජ්‍යායන්ගේ ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා හැකි ඉක්මනින් හඳුනාගත යුතු ය. ඒ සඳහා අනාවරණ පරික්ෂණයක් හාවිත කළ යුතු වේ. එය අනුව දිජ්‍යායාට වඩාත් එලදායි ඉගන්වීමේ සැලසුමක් සකස් කර ගත යුතු වේ. එම උගත් ප්‍රධාන කරුණු වාචික ව හෝ ලිඛිත ව හෝ පන්ති කාමරය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කළ හැකි ය. එමගින් මහුගේ මතකය තව දුරටත් තහවුරු කළ හැකි වේ.

#### ඉගෙනුම් කැමැත්ත සහ අහිපෙරණය ඉහළ නැංවීම

පන්ති කාමර ඉගෙනුම් අවස්ථාවල දී ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා හේතුවෙන් කුම කුමයන් ඉගෙනීම සඳහා ඔවුන්ගේ ඇති කැමැත්ත සහ ආකාව අඩු වේ. එබැවින් ගුරුවරයා විසින් විෂයමාලාව, දිජ්‍යායන්ගේ අවශ්‍යතා සමග සම්බන්ධ කර ගත යුතු සි. දිජ්‍යායන්ගේ කැමැත්ත ද සැලකිල්ලට ගනිමින් ගුරුවරයා විසින් රසවත් ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම වඩාත් එලදායි වේ.

#### පන්ති කාමර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දිජ්‍යායන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ඉහළ නැංවීම

ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා සහිත දිජ්‍යායෝ බොහෝ විට ස්වයං අධ්‍යයනයක යෙදීමට දුර්වල එසේ ම තරමක් නිහඩ අය වෙති. ඔවුහු ප්‍රශ්න ඇසීමට හෝ ඔවුන්ගේ අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට මැලිවෙති. එබැවින් ගුරුවරයා එම දිජ්‍යායන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය සඳහා දෙරේයවත් කළ යුතු වේ.

## ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය කෙරෙහි අවධාරණය කිරීම

ඉගැන්වීම, දැනුම සම්ප්‍රේෂණය කිරීම සඳහා පමණක් අවධාරණය කිරීම සූදුසු නොවේ. ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය මගින් ඩිජ්‍යෝන්ට එලදායි කාර්යයක් සිදු වන්නේ දැ යි සෞයා බැලිය යුතු වේ. එසේ ම ඩිජ්‍යෝන් විසින් ඔවුන් උගත් දේ පිළිබඳ සිතිමට සහ ප්‍රායෝගික ව අත්හදා බැලීමටත්, ගැටුළු විසඳීම සඳහාත් අවස්ථා උදා කර දිය යුතු වේ. එසේම ගුරුවරයා විසින් එම අවස්ථා පරිස්සමෙන් නිරික්ෂණය කළ යුතු අතර ඔවුන්ගේ කුසලතා අනුව ඔවුන්ට අවශ්‍ය සහයෝගය සහ ප්‍රතිපේෂණය ලබා දිය යුතු ය. එමගින් ඔවුන් ඔවුන් දෙරෙයවත් කළ යුතු වේ.

## විවිධ ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම් භාවිතය

ඩිජ්‍යෝන් තුළ විවිධ ඉගෙනුම් ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන බැවින් ගුරුවරයා විසින් විවිධ ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම සංවිධානය කර ගත යුතු වේ. මේ අනුව ඔවුන් තුළ පවත්නා විවිධ හැකියා භා කුසලතා මෙමගින් සංවර්ධනය කළ හැකි වේ. මෙහිදී වඩාත් එලදායි වන්නේ එක් දිර්ස ක්‍රියාකාරකමක් සංවිධානය කිරීම නොව අදාළ සරල ක්‍රියාකාරකම් ග්‍රෑනීයක් මගින් ඩිජ්‍යෝන්ට අවශ්‍ය දැනුම භා කුසලතා ලබා දීම යි.

## සූදුසු ඉගෙනුම් අවස්ථා සංවිධානය

ප්‍රතිකාරී ඉගැන්වීමෙහි යෙදෙන ගුරුවරයා විසින් සූදුසු ඉගෙනුම් අවස්ථා සංවිධානය කර ගත යුතු ය. නිදසුනක් ලෙස ඉංග්‍රීසි භාෂාව සඳහා භාෂා පරිසරයක් ගොඩනැගීම හෝ ගණිතය විෂය සඳහා ක්‍රිඩා සංවිධානය සඳහන් කළ හැකි ය.

## ඉගැන්වීමේ ක්‍රමෝපායයන්

ගුරුවරයා විසින් විශුක්ත සංකල්ප පැහැදිලි කිරීමේ දී, ඩිජ්‍යෝන්ගේ ඉගෙනුම් හැකියා අනුව සංයුක්ත උදාහරණ භාවිත කරමින් සරල පියවර ඔස්සේ එය සිදු කළ යුතු ය. ගුරුවරයා විසින් ඩිජ්‍යෝන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය ඇශ්‍රිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තරම් ඉගෙනුම් ආධාරක භාවිතය භා ක්‍රියාකාරකම් භාවිත කිරීම වැදගත් ය. එසේම ප්‍රධාන කරුණු පැහැදිලි කිරීමේ දී තොරතුරු කාක්ෂණය සහ භාවිත කළ හැකි සියලු සම්පත් භාවිතයෙන් ඩිජ්‍යෝන්ට පහසුවෙන් කරුණු අවධාරණය කළ හැකි වේ.

## පැහැදිලි තොරතුරු සැපයීම

ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා සහිත බොහෝ ඩිජ්‍යෝන්ගේ ලිඛිත භාෂාව අවබෝධ කර ගැනීමේ කුසලතාව අවම මට්ටමක පවතී. එබැවින් ගුරුවරයා විසින් සරල සහ පැහැදිලි තොරතුරු සැපයීමෙන් ඩිජ්‍යෝන්ගේ වැරදි වටහා ගැනීම් මගහරවා ගත හැකි ය. එසේම ඉගෙනුම් ක්‍රියාකාරකම් හි පියවර සරල ව පැහැදිලි කළ යුතු වේ. හැකි නම් ඩිජ්‍යෝන් අවශ්‍යතාව මත එම ක්‍රියාකාරකම් හි පියවර නැවත නැවත පැහැදිලි කිරීම වඩාත් එලදායි වේ.

## ප්‍රධාන කරුණු සාරාංශ ගත කිරීම

පාඨම අවසානයේ ගුරුවරයා විසින් එම පාඨමට අදාළ ප්‍රධාන කරුණු නැවත සිහිපත් කළ යුතු අතර එම කරුණු කළේලැල්ල මත සඳහන් කළ යුතු වේ. එමගින්, ගුවන භා දායා මාධ්‍ය මගින් උගත් විෂය කරුණු නැවත සිහිපත් කළ හැකි වේ. එසේ ම එදිනෙදා ජීවිත අත්දැකීම් සමග උගත් විෂය කරුණු සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා ඩිජ්‍යෝන් යොමු කළ යුතු වේ .

ජ්. පී. එච්. ජගත් කුමාර

ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රේඩිකාවාරය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

## **උපදේශනය :**

මහාචාර්ය ගුණපාල නානායක්කාර,  
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

එම්. එං. එස්. පී. ජයවර්ධන ,  
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ,  
විද්‍යා හා කාක්ෂණ පියාය,  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය .

## **අධ්‍යික්ෂණය:**

කේ. රංජිත් පත්මසිරි ,  
අධ්‍යක්ෂ,  
ගණිත දෙපාර්තමේන්තුව,  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය .

## **සැලසුම හා සම්බන්ධීකරණය:**

ඒ. එල්. කරුණාරත්න ,  
පේරුප්පේ අධ්‍යාපනයේ,  
අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර(සා.පෙල) ප්‍රතිඵල ඉහළ නංවාලිමේ ව්‍යාපෘතියේ කණ්ඩායම් නායක,  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

## **දෙමළ මාධ්‍ය සම්බන්ධීකරණය:**

එස්. රාජේන්ද්‍රම් මයා ,  
කළීකාචාර්ය ,  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

\* 6 - 9 ගේණි විෂය අන්තර්ගතයට අදාළ ව සකස් කර ඇත.

**බාහිර සම්පත් දායකත්වය :**

එච්.එම්.ඒ.ජයසේන මයා      විග්‍රාමික ගුරු උපදේශක

චිං.වී.ආර්.විතාරම මයා      ගුරු උපදේශක,  
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, දෙහිමිවිට.

චිං. රත්නායක මයා      විග්‍රාමික ව්‍යාපෘති තිබාරි.

ජයම්පත් ලොකුමුදලි මයා      ගුරු සේවය ,  
ඡනාධිපති විද්‍යාලය, මහරගම.

ඒ.ඒම්.ඒස්.රංජනී ද සිල්වා මයා      ගුරු සේවය ,  
ඩරම්පාල විද්‍යාලය, පන්තිපිටිය.

එම්.ඒම්.ඒස්.කේ.මාරසිංහ මයා      ගුරු උපදේශක,  
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, වත්තේගම.

චි.ඒල්. බවුගහගේ මයා      විග්‍රාමික පියාධිපති,  
සියනැං ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපියිය, වේයන්ගොඩ.

ඒ.ඒම්.ඒම්.ඒල්. ලක්ෂ්මන් මයා      විග්‍රාමික අධ්‍යයන උප පියාධිපති,  
සියනැං ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපියිය, වේයන්ගොඩ.

**පරිගණක පිටු සැකසුම:**      එන්.ඒ.සෙනෙවිරත්න මයා,  
ගුරු උපදේශක,  
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, දෙහිමිවිට.

**භාෂාව සංස්කරණය :**      එච්. පී. සුසිල් සිරිසේන මයා,  
කළීකාවාරිය,  
භාෂිත ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපියිය.

**පිට කවර නිරමණය :**      ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.  
පිට කවර නිරමණය

**සහාය කාර්ය මණ්ඩලය :**      ඒස්. හෙටිට්ජාරවිලි,  
ගණීත දෙපාර්තමේන්තුව,  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

කේ. නෙලිකා සේනානි,  
ගණීත දෙපාර්තමේන්තුව,  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

ඇං. එම්. රුපසිංහ,  
ගණීත දෙපාර්තමේන්තුව,  
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

## පටුන

		පටුව
1	කොළඹ	
1.1.	කාර්ය විශ්ලේෂණය	02
1.2	අනාවරණ පරීක්ෂණය - ප්‍රශ්න පත්‍රය	05
1.3	ලත්තර හා උපදෙස්	13
2	ත්‍රිකොළඹ	
2.1	කාර්ය විශ්ලේෂණය	17
2.2	අනාවරණ පරීක්ෂණය - ප්‍රශ්න පත්‍රය	20
2.3	ලත්තර හා උපදෙස්	30
3	සමානතර රේබා ආග්‍රිත කොළඹ	
3.1	කාර්ය විශ්ලේෂණය	33
3.2	අනාවරණ පරීක්ෂණය - ප්‍රශ්න පත්‍රය	36
3.3	ලත්තර හා උපදෙස්	55
4	බහු අපු	
4.1	කාර්ය විශ්ලේෂණය	58
4.2	අනාවරණ පරීක්ෂණය - ප්‍රශ්න පත්‍රය	61
4.3	ලත්තර හා උපදෙස්	71

## අනාවරණ පරීක්ෂණ

### ජ්‍යාමිතිය

# 1. තේව්ණා

- කාර්ය විශ්ලේෂණය
- අනාවරණ පරීක්ෂණ පතුය
- උත්තර හා උපදෙස්

## 1. කෝණ

### 1.1 කාර්ය විශේෂීෂණය

- 1.1 කෝණය හැඳින්වීම
- 1.2 කෝණ වර්ග කිරීම
- 1.3 බල්ද කෝණ
- 1.4 සරල රේඛා පේදනයෙන් සකසුන කෝණ

## ජ්‍යාමිතිය

### 1.කොශ්‍ය

සවිස්තරාත්මක කාර්ය විශ්ලේෂණය

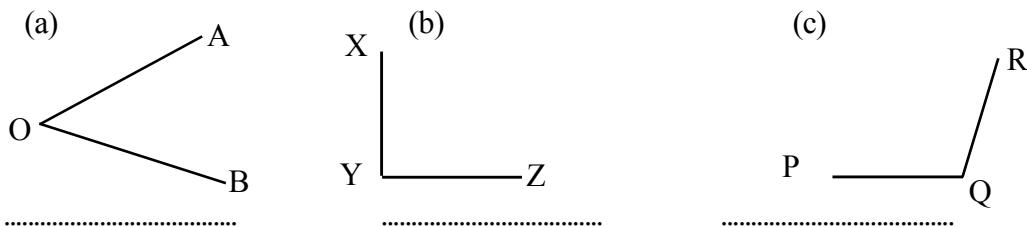
ප්‍රශ්න අංකය	අරමුණු අංකය	අරමුණු
	1.1	කොශ්‍ය හැදින්වීම
1.	1.1.1	දෙන ලද කොශ්‍යක බාහු නම් කරයි.
2.	1.1.2	දී ඇති කොශ්‍යක දිරෝග නම් කරයි.
3.	1.1.3	දී ඇති කොශ්‍යක් නම් කරයි.
4.	1.1.4	දී ඇති රුපයක නම් කරන ලද කොශ්‍ය සලකුණු කරයි.
5.	1.1.5	දී ඇති කොශ්‍යක අගය ඒකකය ලෙස අංශකය යොදා ගෙන ලියයි.
	1.2	කොශ්‍ය වර්ග කිරීම
6.	1.2.1	දී ඇති කොශ්‍ය අතරෙන් සෑපු කොශ්‍ය තොරයි.
7.	1.2.2	සෑපු කොශ්‍යක අගය සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයක් දුන් විට එම ප්‍රකාශවල සත්‍ය අසත්‍ය බව සඳහන් කරයි.
8.	1.2.3	දී ඇති කොශ්‍ය යුගලවල ඇති සූල් කොශ්‍ය තොරයි.
9.	1.2.4	සූල් කොශ්‍ය සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයක් දුන් විට එම ප්‍රකාශවල සත්‍ය අසත්‍ය බව සඳහන් කරයි.
10.	1.2.5	දී ඇති කොශ්‍ය යුගලවල ඇති මහා කොශ්‍ය තොරයි.
11.	1.2.6	මහා කොශ්‍ය සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයක් දුන් විට එම ප්‍රකාශවල සත්‍ය අසත්‍ය බව සඳහන් කරයි.
12.	1.2.7	දී ඇති කොශ්‍ය යුගලවල ඇති සරල කොශ්‍ය තොරයි.
13.	1.2.8	සරල කොශ්‍ය සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයක් දුන් විට එම ප්‍රකාශවල සත්‍ය අසත්‍ය බව සඳහන් කරයි.
14.	1.2.9	දී ඇති කොශ්‍ය යුගලවල ඇති පරාවර්ත කොශ්‍ය තොරයි.
15.	1.2.10	දී ඇති කොශ්‍ය අතුරෙන් පරාවර්ත කොශ්‍යකට ගැලපෙන අගය තොරයි.
	1.3	බද්ධ කොශ්‍ය
16.	1.3.1	දී ඇති කොශ්‍ය යුගල අතුරෙන් බද්ධ කොශ්‍ය යුගලයක් හඳුනා ගෙන වෙන් කර දක්වයි.
17.	1.3.2	බද්ධ කොශ්‍යවල ලක්ෂණ සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයක් දුන් විට ඒවා අතරින් නිවැරදි ප්‍රකාශය තොරයි.
18.	1.3.3	සරල රේඛාවක් මත පිහිටි බද්ධ කොශ්‍යවල එකතුව $180^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
19.	1.3.4	දී ඇති කොශ්‍ය යුගල අතුරෙන් අනුපූරක කොශ්‍ය යුගලය තොරයි.
20.	1.3.5	රුප සටහනක දැක්වෙන අනුපූරක කොශ්‍ය යුගලයක එක් කොශ්‍යක අගය දුන් විට එහි අනුපූරකයේ අගය සෞයයි.
21.	1.3.6	දෙන ලද කොශ්‍යක අනුපූරක කොශ්‍යයේ අගය සෞයයි.

22.	1.3.7	විෂේෂ සංකේත මගින් එක් කොළඹයක අගය දී ඇති විට එහි අනුපූරකයේ අගය ලියයි.
23.	1.3.8	දෙන ලද කොළඹ යුගලයකින් පරිපූරක බද්ධ කොළඹ යුගලය වෙන් කර දක්වයි.
24.	1.3.9	දෙන ලද කොළඹයක පරිපූරක කොළඹයේ අගය ලියයි.
25.	1.3.10	පරිපූරක බද්ධ කොළඹ යුගලයක එක් කොළඹයක අගය දුන් විට අනෙක් කොළඹයේ අගය සෞයයි.
26.	1.3.11	සරල රේබාවක් මත පිහිටි කොළඹ තුනක් අතුරෙන් දෙකක අගය දුන් විට ඉතිරි කොළඹයේ අගය සෞයයි.
27.	1.3.12	සරල රේබාවක් මත පිහිටි කොළඹයක අගය දුන් විට විෂේෂ සංකේත මගින් දී ඇති ඉතිරි කොළඹවල අගය සෞයයි.
28	1.3.13	විෂේෂ සංකේත මගින් සරල රේබාවක් මත පිහිටි කොළඹ දී ඇති විට විෂේෂ සංකේතයේන් දැක්වෙන අගය සෞයයි.
	1.4	සරල රේබා ජේද්‍යනයෙන් සැදෙන කොළඹ
29.	1.4.1	දෙන ලද කොළඹ යුගලවල ප්‍රතිමුඛ කොළඹ යුගලයක් ඇති රුප තෝරයි.
30.	1.4.2	දී ඇති කොළඹයට අදාළ ප්‍රතිමුඛ කොළඹ ලියයි.
31.	1.4.3	දී ඇති රුප සටහනක ඇති ප්‍රතිමුඛ කොළඹ යුගල ලියයි.
32.	1.4.4	ප්‍රතිමුඛ කොළඹ යුගලයෙන් එකක අගය දුන් විට අනෙක් කොළඹයේ අගය සෞයයි.
33.	1.4.5	ප්‍රතිමුඛ කොළඹ ආශ්‍රිත කොළඹවල අගය සෞයයි.
34.	1.4.6	දී ඇති රුපයක ලකුණු කර ඇති කොළඹයකට ඒකාන්තර කොළඹ ලකුණු කරයි.
35.	1.4.7	දී ඇති රුපයක ඒකාන්තර කොළඹ නම් කරයි.
36.	1.4.8	දී ඇති රුපයක ලකුණු කර ඇති කොළඹයකට අනුරුප කොළඹ ලකුණු කරයි.
37.	1.4.9	දී ඇති රුපයක අනුරුප කොළඹ නම් කරයි.
38.	1.4.10	දී ඇති රුපයක ලකුණු කර ඇති කොළඹයකට මිතු කොළඹ ලකුණු කරයි.
39.	1.4.11	දී ඇති රුප සටහනක මිතු කොළඹ නම් කරයි.
40.		
41.	1.4.12	දෙන ලද රුප සටහනක ඇති ඒකාන්තර කොළඹ, අනුරුප කොළඹ හා මිතු කොළඹ නම් කරයි.
42.		
43.	1.4.13	දෙන ලද නම් කරන ලද රුප සටහනකට අනුව දෙන ලද කොළඹයක ඒකාන්තර කොළඹ, අනුරුප කොළඹ හා මිතු කොළඹ නම් කරයි.

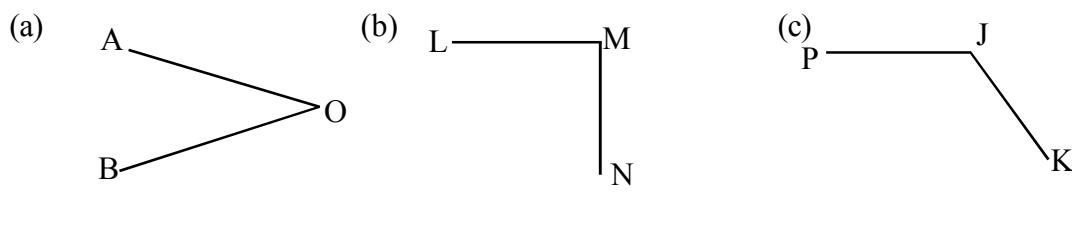
## අනාවරණ පරීක්ෂණය

## 1.2 ප්‍රශ්න පත්‍රය

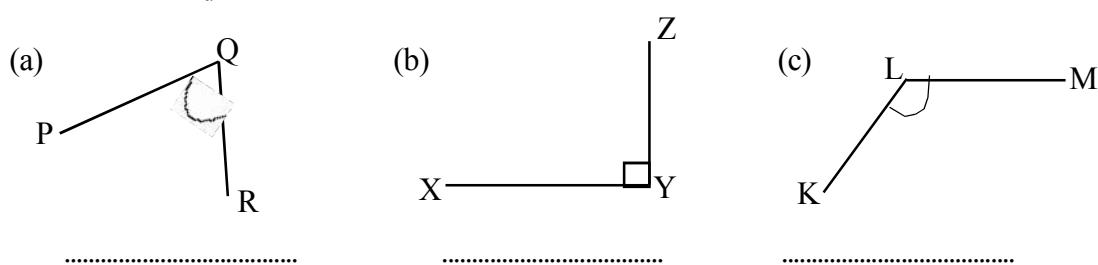
- (1) පහත දුක්වෙන එක් එක් කෝණයේ බාහු නම් කරන්න. උත්තර දී ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.



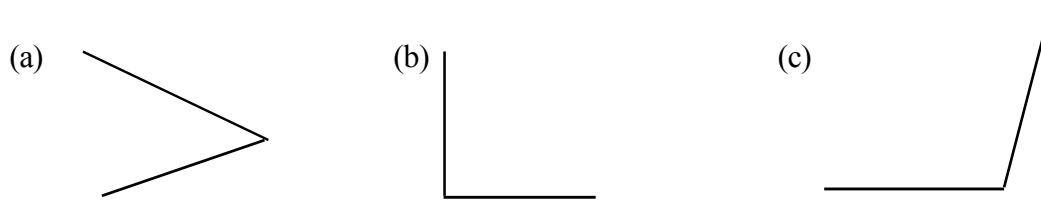
- (2) පහත දී ඇති කෝණවල ශිර්ෂය ලියන්න.



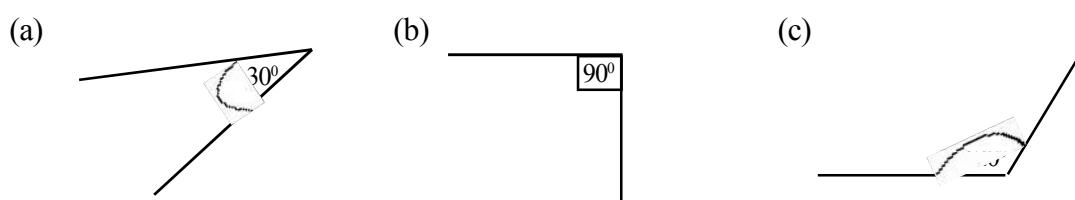
- (3) එක් එක් රැජයේ දුක්වෙන කෝණය නම් කර ලියන්න.



- (4) පහත දී ඇති එක් එක් කෝණය ABC ලෙස නම් කරන්න.



- (5) පහත දුක්වෙන එක් එක් කෝණයේ අගය වචනයෙන් ලියන්න.



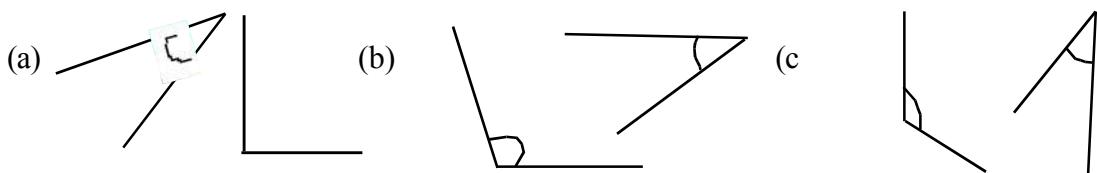
(6) පහත දී ඇති රුප අතුරෙන් සැපු කොළ දැක්වෙන රුපය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



(7) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද අසත්‍ය නම් 'x' ලකුණ ද යොදන්න.

- (a) සැපු කොළයක් යනු  $180^{\circ}$  ක කොළයකි. ( )
- (b) සැපු කොළයක් යනු  $90^{\circ}$  ක කොළයකි. ( )
- (c) සැපු කොළයක් යනු  $60^{\circ}$  ක කොළයකි. ( )

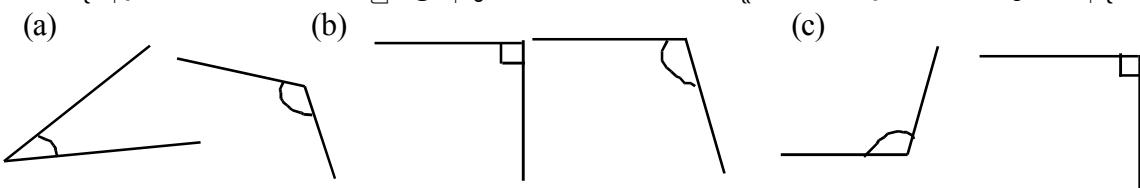
(8) පහත දී ඇති එක් එක් කොළ යුගලයේ සුළ කොළය දැක්වෙන රුපය යටින් ඉරක් අදින්න.



(9) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද අසත්‍ය නම් 'x' ලකුණ ද යොදන්න.

- (a) සුළ කොළයක් යනු සැපු කොළයට සමාන අගයක් සහිත කොළයකි. ( )
- (b) සුළ කොළයක් යනු සැපු කොළයට වඩා කුඩා අගයක් ගන්නා කොළයකි. ( )
- (c) සුළ කොළයක් යනු සැපු කොළයට වඩා වැඩි අගයක් ගන්නා කොළයකි. ( )

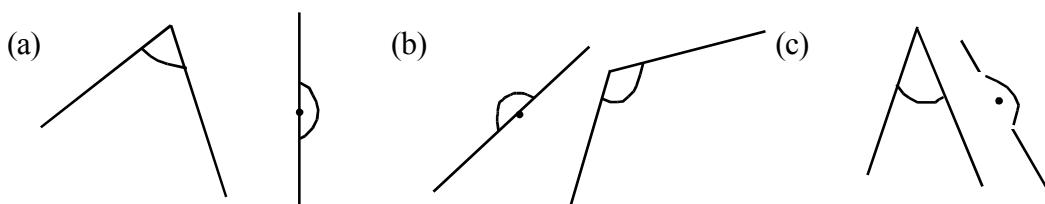
(10) පහත දී ඇති එක් එක් කොළ යුගල අතුරෙන් මහා කොළය දැක්වෙන රුපය යටින් ඉරක් අදින්න.



(11) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද අසත්‍ය නම් 'x' ලකුණ ද යොදන්න.

- (a) මහා කොළයක් යනු සැපු කොළ දෙකකට සමාන කොළයකි. ( )
- (b) මහා කොළයක් යනු සැපු කොළයට වඩා විශාල එහෙත් සැපු කොළ දෙකකට වඩා කුඩා වූ කොළයකි. ( )
- (c) මහා කොළයක් යනු සැපු කොළ දෙකකට වඩා වැඩි කොළයකි. ( )

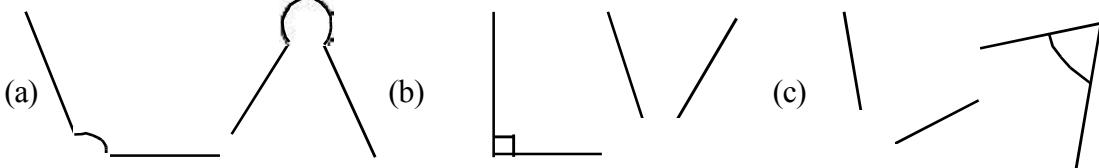
(12) පහත දී ඇති එක් එක් රුප යුගලයේ සරල කොළය දැක්වෙන රුපය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



- (13) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද අසත්‍ය නම් '✗' ලකුණ ද යොදුන්න.

- (a) සරල කේත්‍යක අගය  $90^\circ$  කි. ( )  
 (b) සරල කේත්‍යක අගය  $270^\circ$  කි. ( )  
 (c) සරල කේත්‍යක අගය  $180^\circ$  කි. ( )

- (14) පහත දැක්වෙන රුප යුගලවල පරාවර්ත කේෂය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



- (15) පහත දී ඇති කේත්ත අතුරෙන් පරාවර්ත කේත්තයට ගැලුපෙන අගය තෝරා තික් ඉර මත ලියන්න.

- (a)  $270^\circ, 90^\circ, 60^\circ$       (b)  $150^\circ, 120^\circ, 300^\circ$       (c)  $20^\circ, 170^\circ, 200^\circ$

.....

- (16) බද්ධ කෝණ යුගලය දැක්වෙන රුපය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



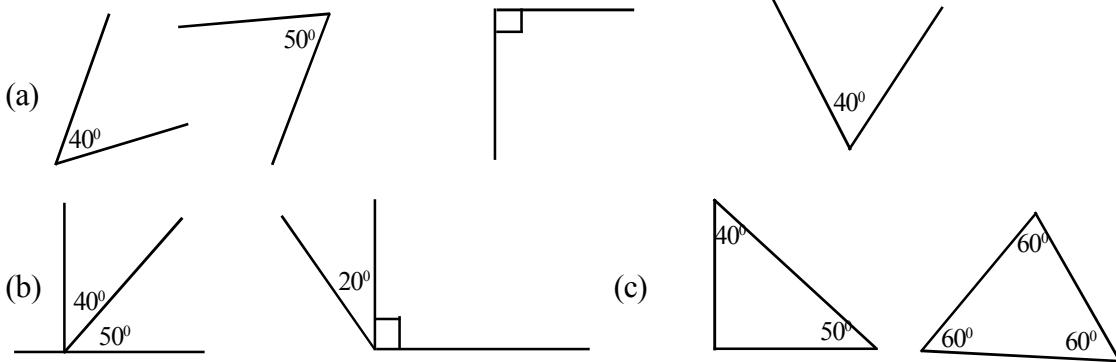
- (17) පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ නිවැරදි නම් ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද වැරදි නම් '✗' ලකුණ ද යොදන්න.

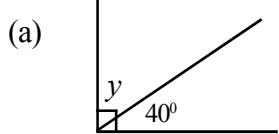
- (a) පොදු ශිර්ජයක් ඇති කේත්ත යුගලයක් බද්ධ කේත්ත යුගලයකි. ( )  
(b) පොදු බාහුවක් ඇති කේත්ත යුගලයක් බද්ධ කේත්ත යුගලයකි. ( )  
(c) පොදු ශිර්ජයක් හා පොදු බාහුවක් මෙන් ම පොදු බාහුව දෙපස පිහිටි කේත්ත යුගලයක් බද්ධ කේත්ත යුගලයකි. ( )

- (18) පහත දැක්වෙන එක් එක් කොණ යුගලය අතුරින් සරල රේඛාවක් මත පිහිටි බද්ධ කොණ යුගලයක එක්සය තොරා රට යටින් ඉරක් අදින්න.

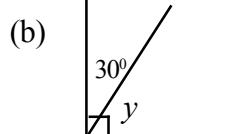
- (a)  $90^\circ, 180^\circ$     (b)  $270^\circ, 180^\circ$     (c)  $90^\circ \times 2 + 60^\circ$

- (19) පහත දැක්වෙන එක් එක් කොළඹ යුගලවල අනුපූරක කොළඹ යුගලය ඇති රුපය තෝරා රට යටින් ඉරක් අදින්න.

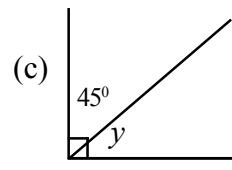


(20) දී ඇති දත්ත අනුව  $y$  හි අගය සොයන්න.

$$y = \dots\dots\dots$$



$$y = \dots\dots\dots$$



$$y = \dots\dots\dots$$

(21) නිවැරදි උත්තරය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

(a) එක්තරා කේෂයක අගය  $43^{\circ}$  ක් නම් එහි අනුපූරකය කිය ද?

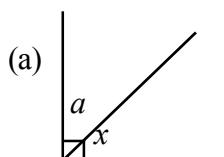
- (i)  $43^{\circ}$       (ii)  $47^{\circ}$

(b) එක්තරා කේෂයක අගය  $75^{\circ}$  ක් නම් එහි අනුපූරකය කිය ද?

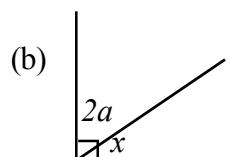
- (i)  $105^{\circ}$       (ii)  $15^{\circ}$

(c) කේෂයක අගය  $15^{\circ}$  ක් නම් එහි අනුපූරකය කිය ද?

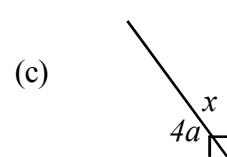
- (i)  $75^{\circ}$       (ii)  $25^{\circ}$

(22) දී ඇති දත්ත අනුව  $x$  හි අගය  $a$  ඇසුරෙන් සොයන්න.

$$x = \dots\dots\dots$$

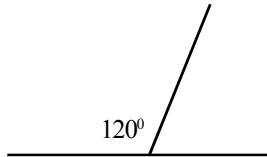
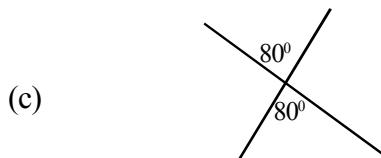
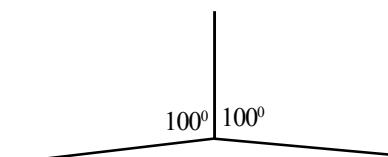
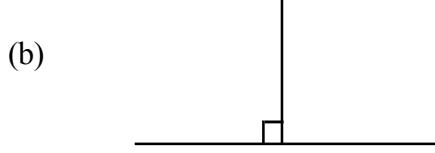
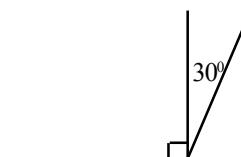
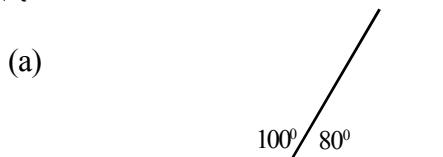


$$x = \dots\dots\dots$$



$$x = \dots\dots\dots$$

(23) පහත දී ඇති කේෂ යුගලවල පරිපූරක බද්ධ කේෂ යුගලය ඇති රුපය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

(24) (a) එක්තරා කේෂයක අගය  $75^{\circ}$  කි. එහි පරිපූරකය කුමක් ද?

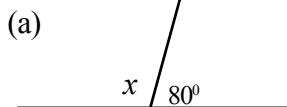
- (i)  $105^{\circ}$       (ii)  $15^{\circ}$

(b) එක්තරා කේෂයක අගය  $100^{\circ}$  කි. එහි පරිපූරකය කුමක් ද?

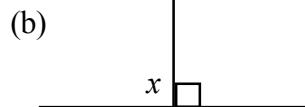
- (i)  $70^{\circ}$       (ii)  $80^{\circ}$

(c) එක්තරා කේෂයක අගය  $90^{\circ}$  කි. එහි පරිපූරකය කුමක් ද?

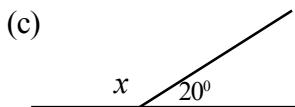
- (i)  $70^{\circ}$       (ii)  $90^{\circ}$

(25)  $x$  හි අගය සොයන්න.

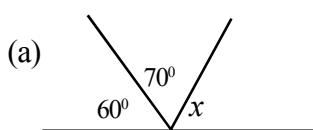
$x = \dots\dots\dots$



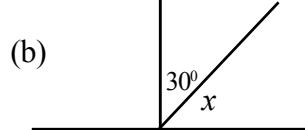
$x = \dots\dots\dots$



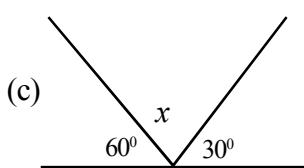
$x = \dots\dots\dots$

(26)  $x$  හි අගය සොයන්න

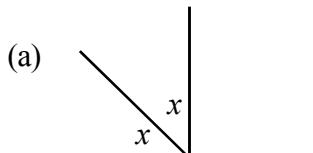
$x = \dots\dots\dots$



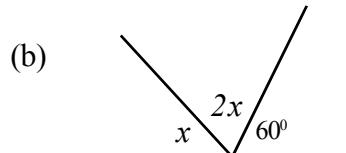
$x = \dots\dots\dots$



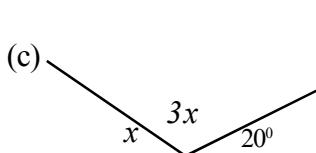
$x = \dots\dots\dots$

(27)  $x$  හි අගය සොයන්න.

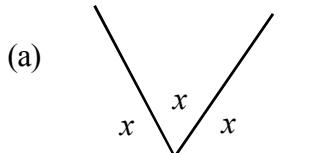
$x = \dots\dots\dots$



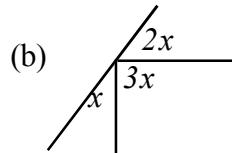
$x = \dots\dots\dots$



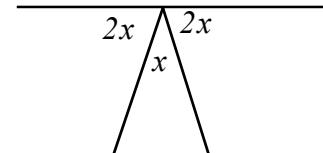
$x = \dots\dots\dots$

(28)  $x$  හි අගය සොයන්න.

$x = \dots\dots\dots$

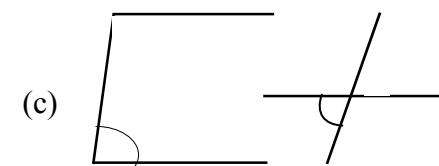
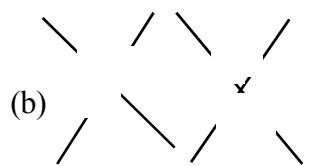
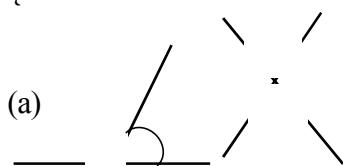


$x = \dots\dots\dots$

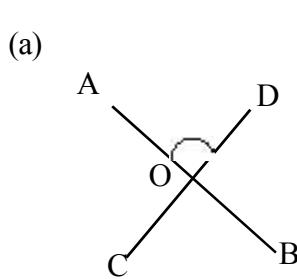


$x = \dots\dots\dots$

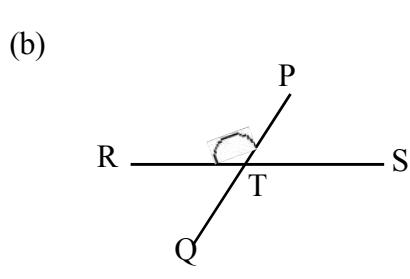
(29) ප්‍රතිමුඩ කේෂ යුගලයක් දැක්වෙන රුපය පහත දී ඇති රුප යුගල අතුරින් කේරු යටින් ඉරක් අදින්න.



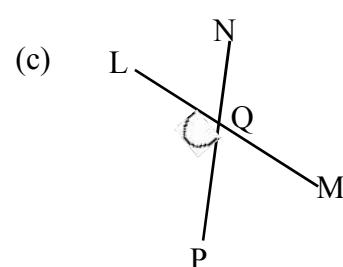
(30) පහත දී ඇති එක් එක් එක් රුපයට අනුව දී ඇති කේෂයට ප්‍රතිමුඩ කේෂය ලියන්න.



$\hat{P}TR = \dots\dots\dots$

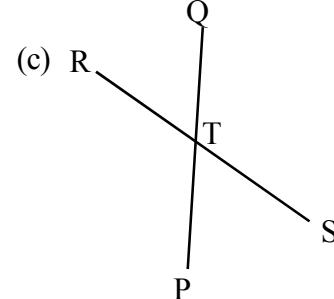
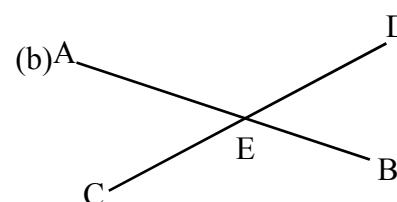
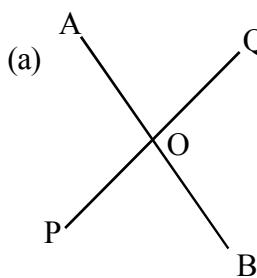


$\hat{P}TR = \dots\dots\dots$



$\hat{L}QP = \dots\dots\dots$

(31) පහත දී ඇති එක් එක් රුපයේ ඇති අනුව ප්‍රතිමූල කෝණ යුගලයක් බැඟින් ලියන්න.

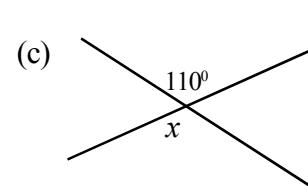
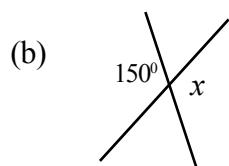
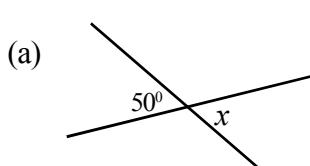


..... හා .....

..... හා .....

..... හා .....

(32) පහත දී ඇති එක් එක් රුපයේ  $x$  හි අගය සොයන්න.

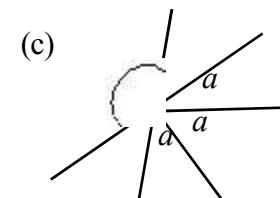
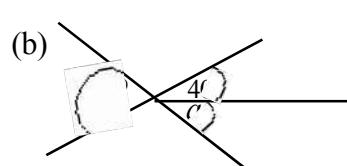
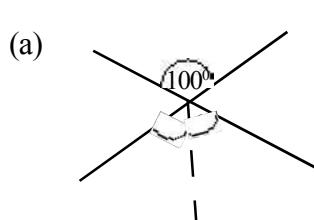


$x = \dots\dots\dots$

$x = \dots\dots\dots$

$x = \dots\dots\dots$

(33) දී ඇති රුපයට අනුව  $a$  හි අගය සොයන්න.

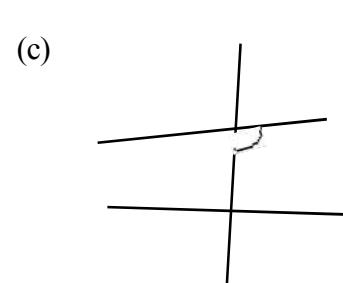
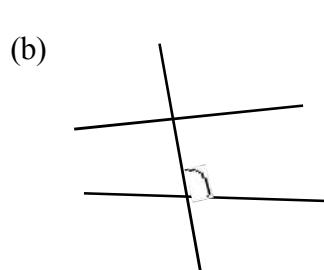
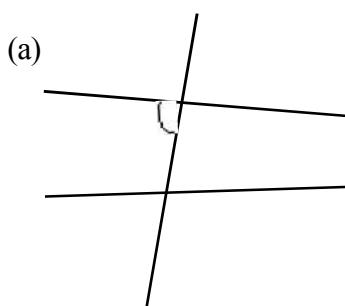


$a = \dots\dots\dots$

$a = \dots\dots\dots$

$a = \dots\dots\dots$

(34) පහත එක් එක් රුප සටහනේ □ සංකේතයෙන් තුළ ඇති කෝණයට එකාන්තර කෝණ රුප සටහනේ ලක්ශ්‍ර කරන්න.



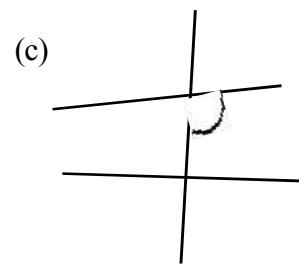
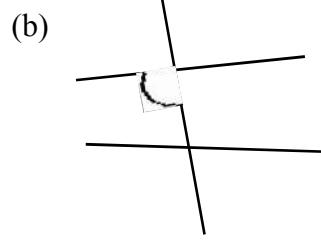
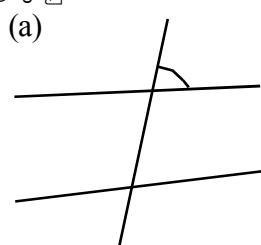
(35) පහත දැක්වෙන එක් එක් රුප සටහනේ ඒකාන්තර කෝණ යුගලයක් නම් කරන්න.

(a)

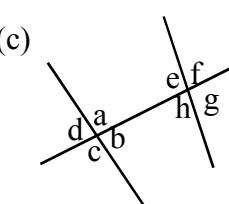
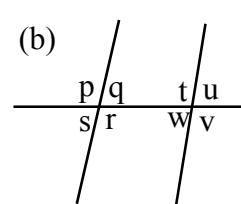
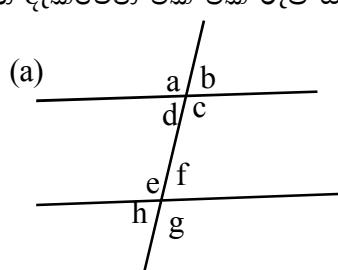
(b)

(c)

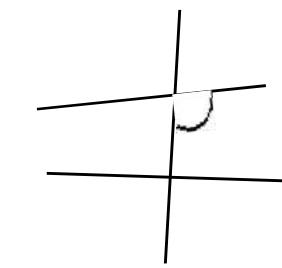
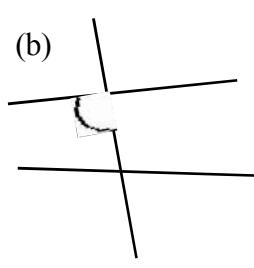
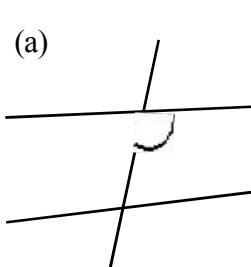
(36) පහත එක් එක් රුප සටහනේ □ සංකේතයෙන් හඳුන්වා ඇති කෝණයට අනුරුප කෝණය ලකුණු කරන්න.



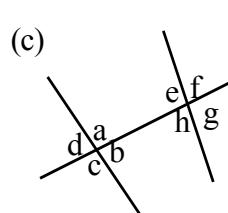
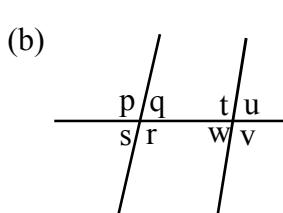
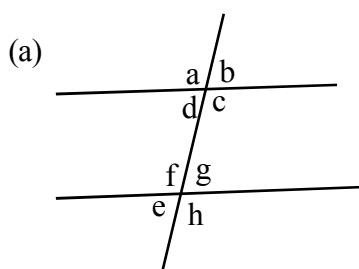
(37) පහත දැක්වෙන එක් එක් රුප සටහනේ අනුරුප කෝණ යුගල නම් කරන්න.

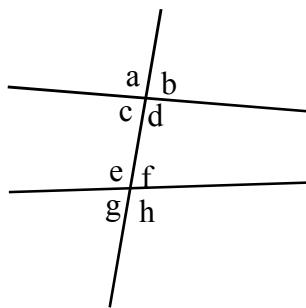


(38) පහත රුප සටහනේ □ සංකේතයෙන් දී ඇති කෝණයට මිතු කෝණය ලකුණු කරන්න.



(39) පහත දැක්වෙන එක් එක් රුප සටහනේ මිතු කෝණ යුගල නම් කරන්න.





ඉහත රුප සටහනේ දක්වා ඇති දත්ත අසුරෙන් 40, 41, 42 ප්‍රශ්නවලට උත්තර සපයන්න.

- (40) (a) c ට ඒකාන්තර කෝණය කුමක් ද? .....
- (b) d ට ඒකාන්තර කෝණය කුමක් ද? .....
- (c) e ට ඒකාන්තර කෝණය කුමක් ද? .....

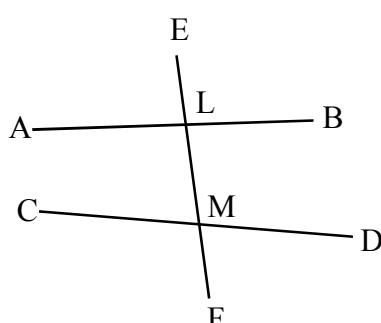
(41) ඉහත රුප සටහනේ දක්වා ඇති දත්ත අසුරෙන් උත්තර සපයන්න.

- (a) a ට අනුරුප කෝණය කුමක් ද? .....
- (b) c ට අනුරුප කෝණය කුමක් ද? .....
- (c) h ට අනුරුප කෝණය කුමක් ද? .....

(42) ඉහත රුප සටහනේ දක්වා ඇති දත්ත අසුරෙන් උත්තර සපයන්න.

- (a) c ට මිතු කෝණය කුමක් ද? .....
- (b) f ට මිතු කෝණය කුමක් ද? .....
- (c) d ට මිතු කෝණය කුමක් ද? .....

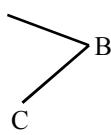
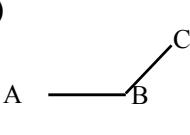
(43) රුප සටහනෙහි දක්වා ඇති දත්ත අනුව පහත හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.



- (a)  $\angle ELB$  ට අනුරුප කෝණය වන්නේ ..... යි.
- (b)  $\angle ALM$  ට ඒකාන්තර කෝණය වන්නේ ..... යි
- (c)  $\angle CML$  ට මිතු කෝණය වන්නේ ..... යි

## අනාවරණ පරීක්ෂණය 1

## 1.3 උත්තර හා උපදෙස්

පුළුල ආකෘතිය	ච්‍රත්වර			උපදෙස්
1	(a) OA,AB	(b) XY,YZ	(c) PQ,QR	
2	(a) O	(b) M	(c) J	
3	(a) PQR $\angle$	(b) XYZ $\angle$	(c) KLM $\angle$	
4	(a) 	(b) 	(c) 	
5	(a) අංගක තිහයි	(b) අංගක අනුවය	(c) අංගක එකසිය විස්සයි	
6	(a) දෙවන	(b) පළමුවන	(c) පළමුවන	
7	(a) $\times$	(b) $\checkmark$	(c) $\times$	
8	(a) පළමුවන	(b) දෙවන	(c) දෙවන	
9	(a) $\times$	(b) $\checkmark$	(c) $\times$	
10	(a) දෙවන	(b) දෙවන	(c) පළමුවන	
11	(a) $\times$	(b) $\checkmark$	(c) $\times$	
12	(a) දෙවන	(b) පළමුවන	(c) දෙවන	
13	(a) $\times$	(b) $\times$	(c) $\checkmark$	
14	(a) දෙවන	(b) දෙවන	(c) පළමුවන	
15	(a) $270^{\circ}$	(b) $300^{\circ}$	(c) $200^{\circ}$	
16	(a) දෙවන	(b) පළමුවන	(c) පළමුවන	
17	(a) $\times$	(b) $\times$	(c) $\checkmark$	
18	(a) $180^{\circ}$	(b) $180^{\circ}$	(c) $90^{\circ} \times 2$	
19	(a) පළමුවන	(b) පළමුවන	(c) පළමුවන	
20	(a) $50^{\circ}$	(b) $60^{\circ}$	(c) $45^{\circ}$	
21	(a) $47^{\circ}$	(b) $15^{\circ}$	(c) $75^{\circ}$	
22	(a) $90^{\circ}$ - a	(b) $90^{\circ}$ - 2a	(c) $90^{\circ}$ - 4a	
23	(a) පළමුවන	(b) පළමුවන	(c) දෙවන	
24	(a) $105^{\circ}$	(b) $80^{\circ}$	(c) $90^{\circ}$	
25	(a) $100^{\circ}$	(b) $90^{\circ}$	(c) $160^{\circ}$	
26	(a) $50^{\circ}$	(b) $60^{\circ}$	(c) $90^{\circ}$	
27	(a) $45^{\circ}$	(b) $40^{\circ}$	(c) $40^{\circ}$	
28	(a) $60^{\circ}$	(b) $30^{\circ}$	(c) $36^{\circ}$	
29	(a) දෙවන	(b) දෙවන	(c) දෙවන	
30	(a) COB $\angle$	(b) STQ $\angle$	(c) NQM $\angle$	

31	(a)AOQ $\angle$ හා POB $\angle$ / AOP $\angle$ හා QOB $\angle$ (b)AED $\angle$ හා CEB $\angle$ / AEC $\angle$ හා DEB $\angle$ (c) PTS $\angle$ හා RTQ $\angle$ / RTP $\angle$ හා QTS $\angle$	
32	(a)50 $^{\circ}$	(b)150 $^{\circ}$
33	(a)50 $^{\circ}$	(b) 50 $^{\circ}$
34	(a)RSD $\angle$	(b) BRS $\angle$
35	(a) d,g හේ c,f	(b) q,v හේ r,t (c) a,h හේ b,e
36	(a)RSD $\angle$	(b) LSQ $\angle$
37	(a) a හා e හේ b හා f හේ d හා h හේ c හා g (b) p හා t හේ s හා w හේ q හා u හේ r හා v (c) a හා f හේ b හා g හේ d හා e හේ c හා h	
38	(a) RSD $\angle$	(b) RSC $\angle$
39	(a) c හා g හේ d හා f (b) q හා t හේ r හා w (c) a හා e හේ b හා h	
40	(a) f	(b) e
41	(a) e	(b) g
42	(a) e	(b) d
43	(a) LMD $\angle$	(b) LMD $\angle$
		(c)ALM $\angle$

## අනාවරණ පරීක්ෂණ

### ජ්‍යාමිතිය

## 2. තුළකෝණ

- කාර්ය විශේෂීළෝණය
- අනාවරණ පරීක්ෂණ පත්‍රය
- උත්තර හා උපදෙස්

## 2. ත්‍රිකෝණු

### 2.1 කාර්ය විශ්ලේෂණය

- 2.1 විවෘත හා සංවෘත රුප
- 2.2 ත්‍රිකෝණ
- 2.3 ත්‍රිකෝණ වර්ගීකරණය
- 2.4 ත්‍රිකෝණයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා අවශ්‍යතා
- 2.5 ත්‍රිකෝණයක ලක්ෂණ
- 2.6 ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ
- 2.7 ත්‍රිකෝණයක බාහිර කෝණ

**ප්‍ර්‍රසාම්තිය**  
**2. ත්‍රිකෝර්තු**  
**සවිස්තරාත්මක කාර්ය විශ්ලේෂණය**

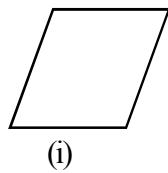
ප්‍රශ්න අංකය	අරමුණු අංකය	අරමුණු
	2.1	විවෘත හා සංවෘත රුප
1.	2.1.1	දී ඇති රුප අතරින් විවෘත රුප හඳුනා ගනියි.
2.	2.1.2	දී ඇති රුප අතරින් සංවෘත රුප හඳුනා ගනියි.
3.	2.1.3	දී ඇති රුප අතරින් සරල රේඛිය තල රුප හඳුනා ගනියි.
	2.2	<b>ත්‍රිකෝර්ණ</b>
4.	2.2.1	දී ඇති රුප අතරින් ත්‍රිකෝර්ණ හඳුනා ගනියි.
5.	2.2.2	දෙන ලද තොරතුරු අනුව ත්‍රිකෝර්ණ වෙන් කර ගනියි.
	2.3	<b>ත්‍රිකෝර්ණයක ලක්ෂණ</b>
6	2.3.1	ත්‍රිකෝර්ණයක ලකුණු කර ඇති පාදයක් නම් කරයි.
7.	2.3.2	දී ඇති ත්‍රිකෝර්ණයක පාද තුන නම් කර එය ලියයි.
8.	2.3.3	ත්‍රිකෝර්ණයක කෝණ නම් කරයි.
9.	2.3.4	දී ඇති කෝණයක් ත්‍රිකෝර්ණයෙහි ලකුණු කරයි.
	2.4	<b>ත්‍රිකෝර්ණ වර්ගීකරණය</b>
10.	2.4.1	දෙන ලද සංඛ්‍යාත්මක දත්ත ඇසුරෙන් සමඟාද ත්‍රිකෝර්ණ වෙන් කරයි.
11.	2.4.2	කේතමය දත්ත ලකුණු කර ඇති රුප ඇසුරෙන් සමඟාද ත්‍රිකෝර්ණ හඳුනා ගනියි.
12.	2.4.3	පාදවල දිග දී ඇති විට සමඟාද ත්‍රිකෝර්ණ වෙන් කර දක්වයි.
13	2.4.4	පාදවල දිග සංඛ්‍යාත්මකව දී ඇති විට සමද්විපාද ත්‍රිකෝර්ණ හඳුනා ගනියි.
14.	2.4.5	කේතමය දත්ත පදනම් කරගෙන සමද්විපාද ත්‍රිකෝර්ණ හඳුනා ගනියි.
15.	2.4.6	ත්‍රිකෝර්ණයක පාදවල දිග දී ඇති විට සමද්විපාද ත්‍රිකෝර්ණ වෙන් කර දක්වයි.
16	2.4.7	පාදවල දිග දුන් විට විෂම ත්‍රිකෝර්ණ හඳුකා ගනියි.
17.	2.4.8	කේත දත්ත ඇසුරෙන් විෂම ත්‍රිකෝර්ණ හඳුනා ගනියි.
18.	2.4.9	ත්‍රිකෝර්ණයක පාදවල දිග දී ඇති විට විෂම ත්‍රිකෝර්ණ තොරයි.
19.	2.4.10	සුළු කෝණික ත්‍රිකෝර්ණ හඳුනා ගනියි.
20.	2.4.11	දී ඇති ත්‍රිකෝර්ණ ඇසුරෙන් සුළු කෝණික ත්‍රිකෝර්ණ වෙන් කර ගනියි.

අනාවරණ පරීක්ෂණ			ජ්‍යාලිතිය
21.	2.4.12	දී ඇති ප්‍රකාශ අතුරින් සූළ කෝෂීක ත්‍රිකෝෂයක ලක්ෂණ දැක්වෙන ප්‍රකාශ හඳුනා ගනියි.	
22.	2.4.13	සෑප්‍ර කෝෂීක ත්‍රිකෝෂ හඳුනා ගනියි.	
23.	2.4.14	දී ඇති කෝෂ ආසුරෙන් සෑප්‍ර කෝෂීක ත්‍රිකෝෂ වෙන් කර ගනියි.	
24.	2.4.15	සෑප්‍ර කෝෂීක ත්‍රිකෝෂයක ලක්ෂණ හඳුනා ගනියි.	
25.	2.4.16	මහා කෝෂීක ත්‍රිකෝෂ හඳුනා ගනියි.	
26.	2.4.17	මහා කෝෂීක ත්‍රිකෝෂයක ලක්ෂණ හඳුනා ගනියි.	
27, 28, 29	2.4.18	පාද හා කෝෂ අනුව ත්‍රිකෝෂ වර්ගීකරණය කරයි.	
	2.5	<b>ත්‍රිකෝෂයක් තිරමාණය කිරීම සඳහා අවශ්‍යතා</b>	
30.	2.5.1	ත්‍රිකෝෂයක පාදවල දිග අතර සම්බන්ධය හඳුනා ගනියි.	
31.	2.5.2	ත්‍රිකෝෂයක් වීම සඳහා එහි අභ්‍යන්තර කෝෂ එළකුසයේ අගය හඳුනා ගනියි.	
32.	2.5.3	පාදවල දිග දැක්වෙන කට්ටල අතරින් ත්‍රිකෝෂයක පාදවල දිග විය හැකි කට්ටල තොරා ගනියි.	
	2.6	<b>ත්‍රිකෝෂයක අභ්‍යන්තර කෝෂ</b>	
33.	2.6.1	ත්‍රිකෝෂයක අභ්‍යන්තර කෝෂ එළකුසය $180^{\circ}$ බව හඳුනා ගනියි.	
34.	2.6.2	ත්‍රිකෝෂයක අභ්‍යන්තර කෝෂ දෙකක අගය දුන් විට ඉතිරි කෝෂය ගණනය කරයි.	
	2.7	<b>ත්‍රිකෝෂයක බාහිර කෝෂ</b>	
35.	2.7.1	ත්‍රිකෝෂයක අභ්‍යන්තර කෝෂයක අගය දුන් විට එව බද්ධ බාහිර කෝෂයේ අගය සෞයයි.	
36,37.	2.7.2	ත්‍රිකෝෂයක බාහිර කෝෂ අගයන්ගේ එළකුසය $360^{\circ}$ බව පිළි ගනියි.	
38,39.	2.7.3	ත්‍රිකෝෂයක බාහිර කෝෂ ආශ්‍රිත ගණිත ගැටලු විසඳයි.	
40,41.	2.7.4	ත්‍රිකෝෂයක අභ්‍යන්තර සම්මුඛ කෝෂ දෙක දී ඇති විට බාහිර කෝෂයේ අගය සෞයයි.	
42.	2.7.5	ත්‍රිකෝෂයක බාහිර කෝෂය හා අභ්‍යන්තර සම්මුඛ කෝෂයක අගය දී ඇති විට අනෙක් අභ්‍යන්තර සම්මුඛ කෝෂයේ අගය සෞයයි.	

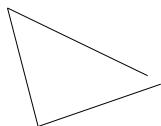
## 2. ත්‍රිකෝණ

### 2.2 අනාවරණ පරීක්ෂණය - ප්‍රශ්න පත්‍රය

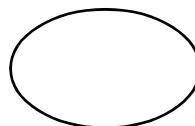
1. පහත දුක්වෙන රුප අතරින් විවෘත රුප තොරා එක් එක් රුපය යටින් ඉරක් අදින්න.



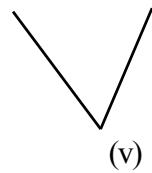
(i)



(ii)

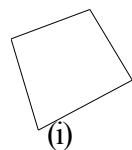


(iv)

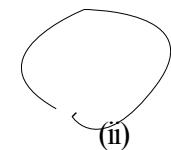


(v)

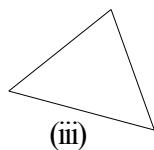
2. පහත දුක්වෙන රුප අතුරෙන් සංවෘත රුප තොරා එක් එක් රුපය යටින් ඉරක් අදින්න.



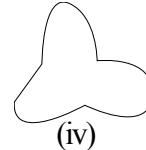
(i)



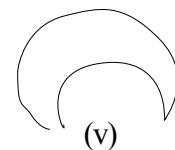
(ii)



(iii)

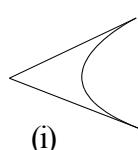


(iv)

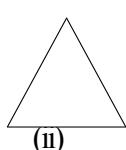


(v)

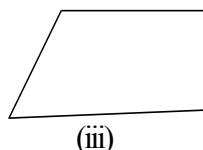
3. පහත දුක්වෙන රුප අතුරෙන් සරල රේඛිය කළ රුප තොරා එක් එක් රුපය යටින් ඉරක් අදින්න.



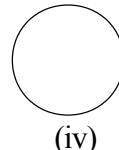
(i)



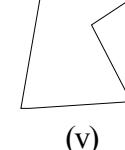
(ii)



(iii)

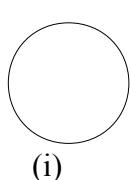


(iv)

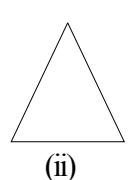


(v)

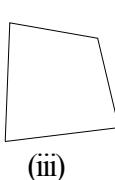
4. පහත දී ඇති රුප අතරින් ත්‍රිකෝණ තොරා එක් එක් ත්‍රිකෝණය යටින් ඉරක් අදින්න.



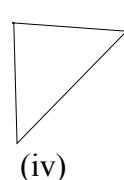
(i)



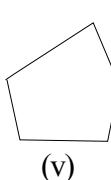
(ii)



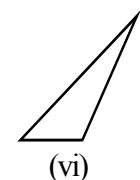
(iii)



(iv)



(v)



(vi)

5. ත්‍රිවැරදි උත්තරය යටින් ඉරක් අදින්න.

(a) සරල රේඛා බණ්ඩ තුනකින් වට වූ සංවෘත රුපය හඳුන්වන නම කුමක් ද?

- (i) වතුරසුය      (ii) පංචාසුය      (iii) ත්‍රිකෝණය

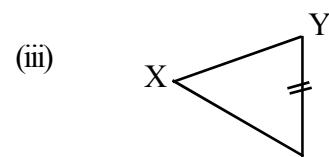
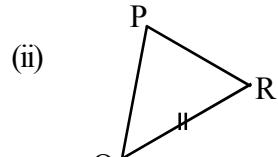
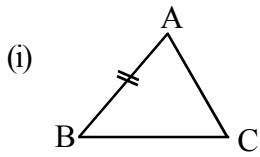
(b) එක්තරා සංවෘත රුපයක් සරල රේඛා බණ්ඩවලින් වට මී ඇත. ඊට කොළ තුනක් ඇත. එම රුපය කුමක් ද?

- (i) පංචාසුය      (ii) ත්‍රිකෝණය      (iii) වතුරසුය

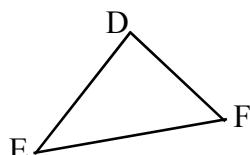
(c) පාද ගණන අඩු ම බහු අසුය කුමක් ද?

- (i) වතුරසුය      (ii) පංචාසුය      (iii) ත්‍රිකෝණය

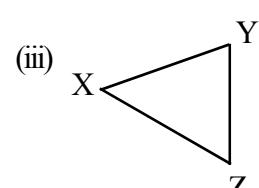
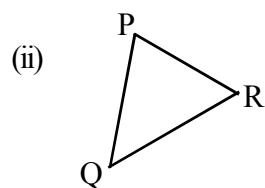
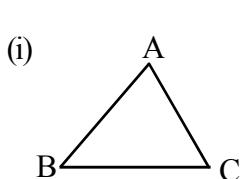
6. පහත දැක්වෙන එක් එක් ත්‍රිකෝණයේ ලකුණු කර ඇති පාදය නිත් ඉර මත ලියන්න.



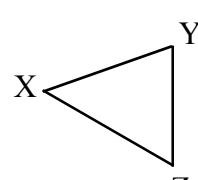
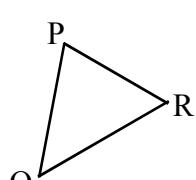
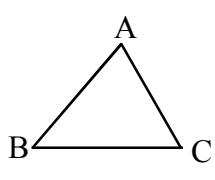
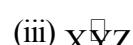
7. පහත දී ඇති ත්‍රිකෝණයේ පාද තුනෙහි නම් නිත් ඉර මත ලියන්න.



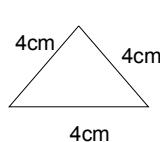
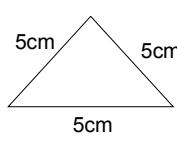
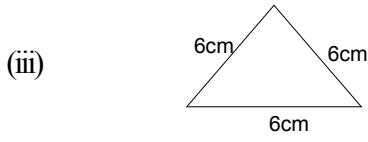
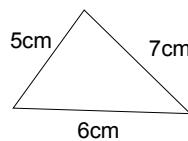
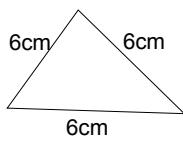
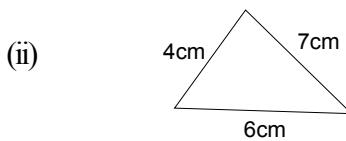
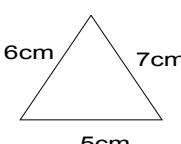
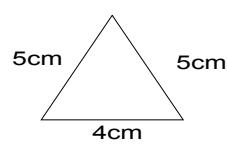
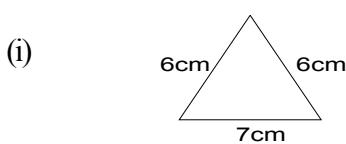
8. පහත දී ඇති එක් එක් ත්‍රිකෝණයේ කෝණ නම් කරන්න.



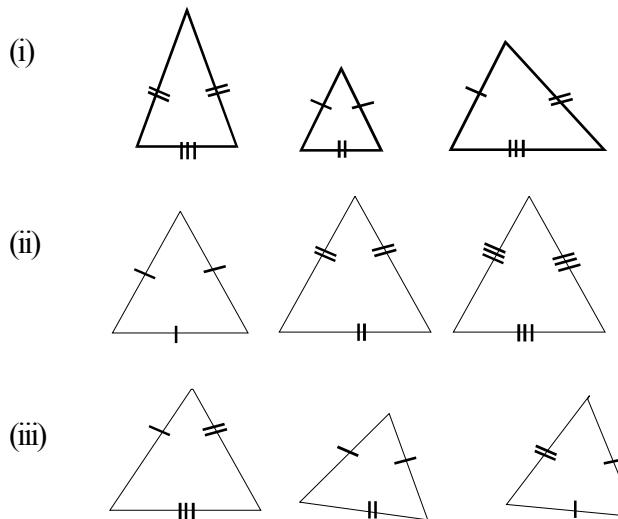
9. පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණවල දෙන ලද කෝණය ලකුණු කරන්න.



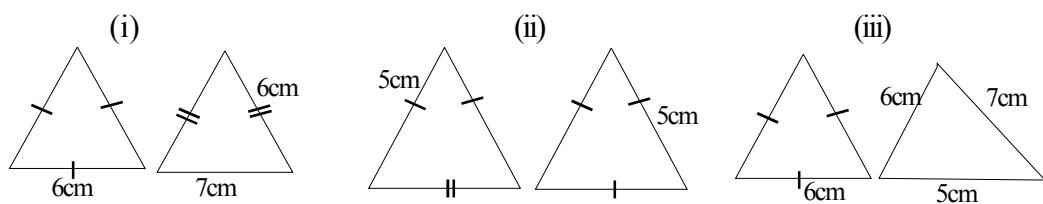
10. පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණ කට්ටල අතුරෙන් සමඟ ත්‍රිකෝණ කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



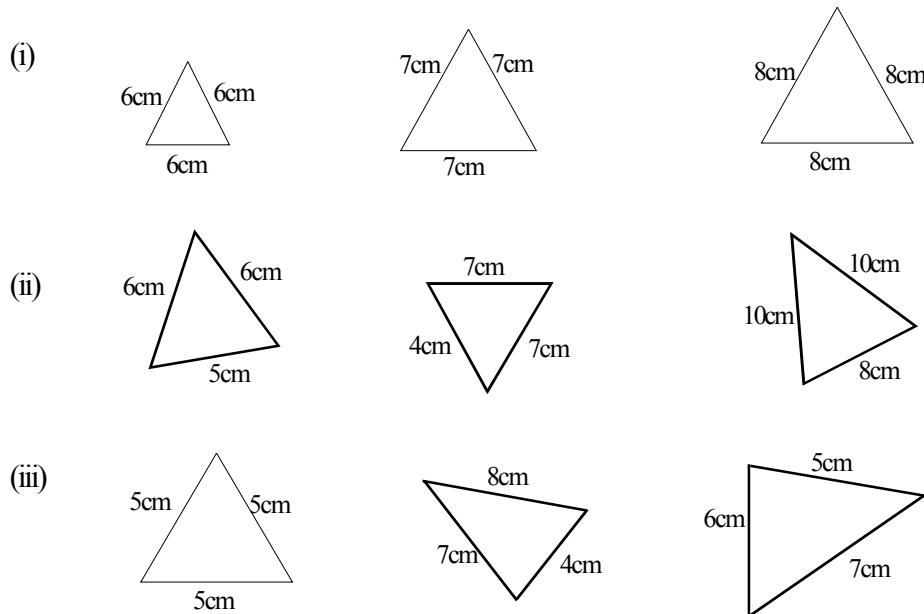
11. පහත දී ඇති දත්ත අනුව සමඟාද ත්‍රිකෝණ කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



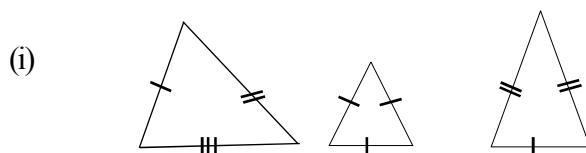
12. පහත දී ඇති එක් එක් ත්‍රිකෝණ යුගලයෙන් සමඟාද ත්‍රිකෝණය තෝරා එට යටින් ඉරක් අදින්න.

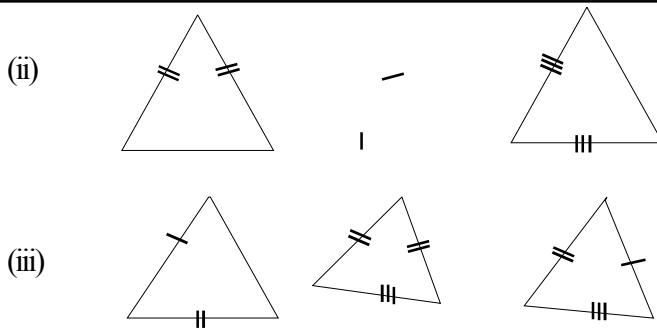


13. පහත දී ඇති ත්‍රිකෝණ කට්ටල අතුරෙන් සමද්විපාද ත්‍රිකෝණ කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

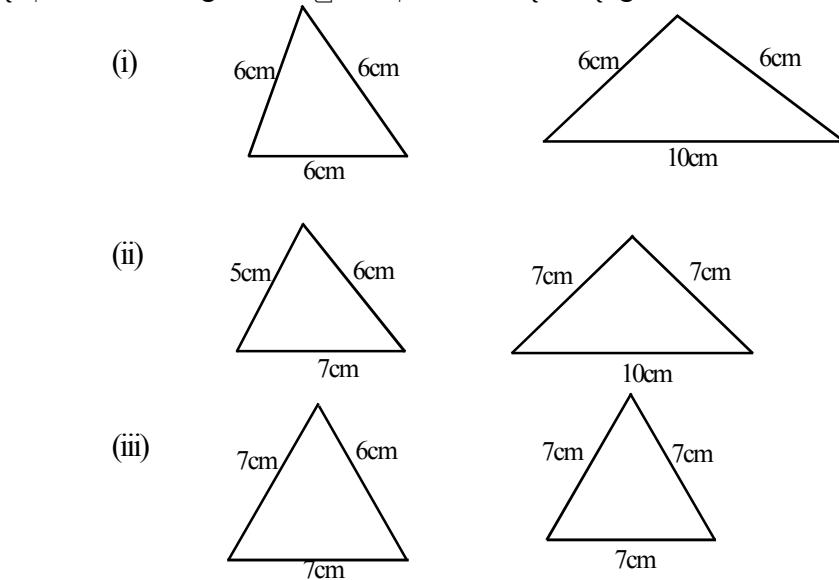


14. පහත දී ඇති දත්ත අනුව සමද්විපාද ත්‍රිකෝණ පමණක් අඩංගු කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

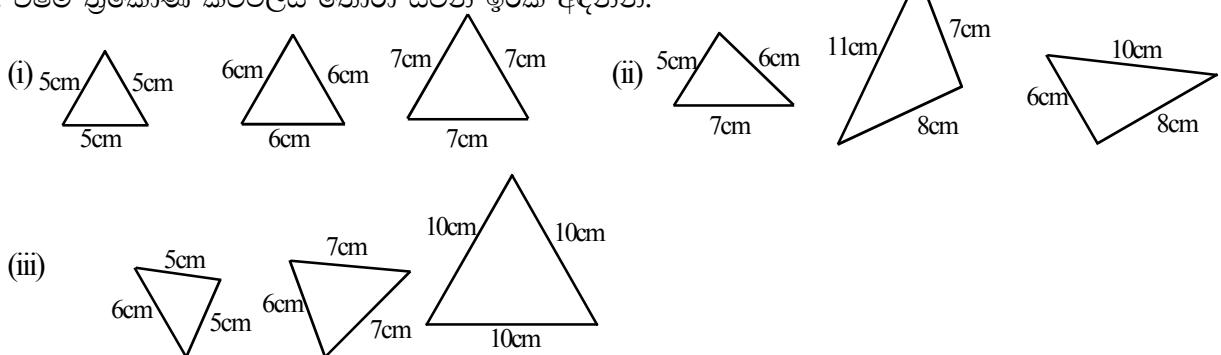




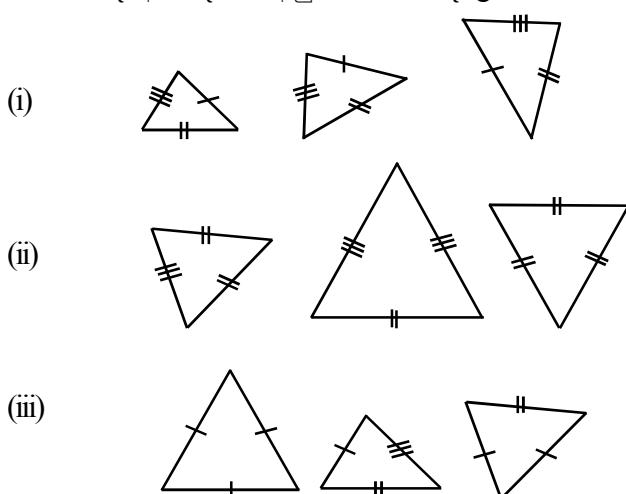
15. දී ඇති එක් එක් ත්‍රිකෝණ යුගල අතරින් සමද්විපාද ත්‍රිකෝණ තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



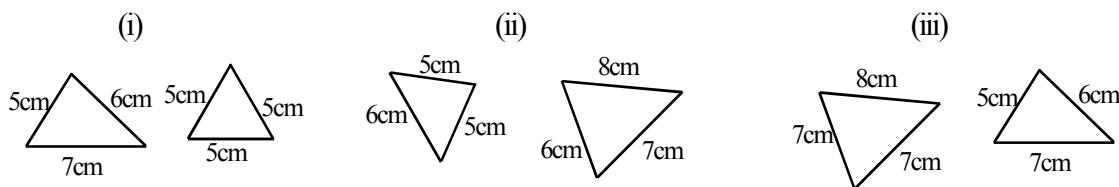
16. විෂම ත්‍රිකෝණ කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



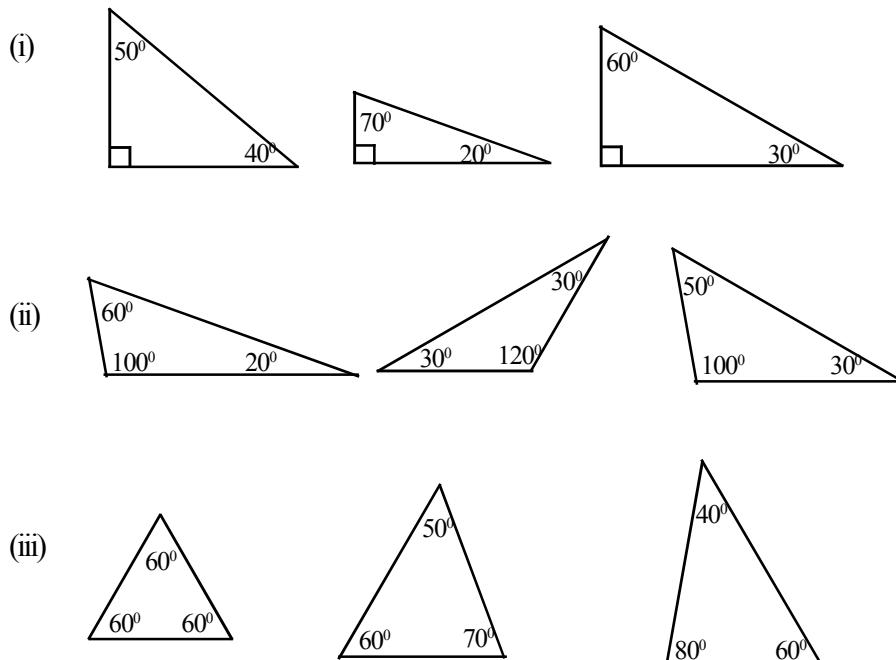
17. පහත රුපයේ දී ඇති දත්ත අනුව විෂම පාද ත්‍රිකෝණ කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



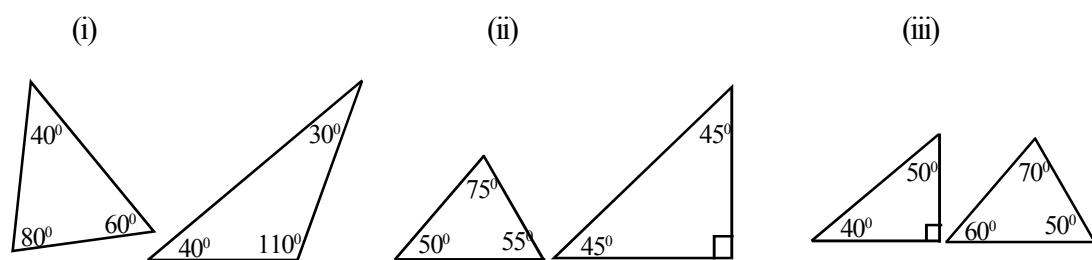
18. පහත දී ඇති එක් එක ත්‍රිකෝණ යුගලවල විෂම ත්‍රිකෝණය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



19. පහත ත්‍රිකෝණ කට්ටල අතුරින් සූළ කේෂීක ත්‍රිකෝණ කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



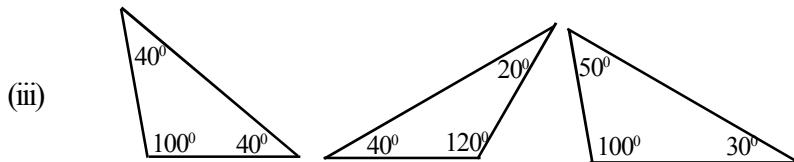
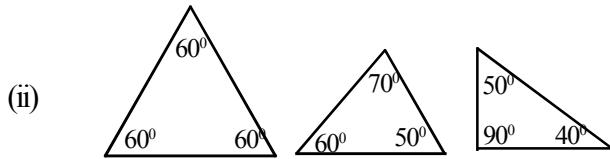
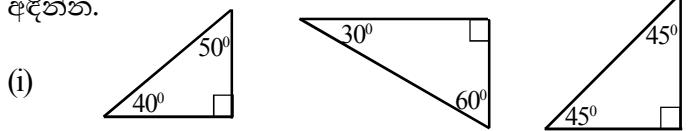
20. එක් එක ත්‍රිකෝණ යුගලවල සූළ කේෂීක ත්‍රිකෝණය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



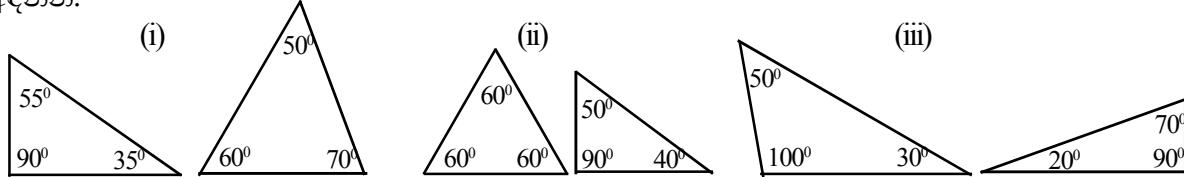
21. නිවැරදි ප්‍රකාශයට '✓' ලකුණ ද වැරදි ප්‍රකාශයට '✗' ලකුණ ද ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ යොදුන්න.

- (i) සූළ කේෂී ත්‍රිකෝණයක කේෂන තුනේ එකතුව  $180^\circ$  ට අඩු වේ. ( )
- (ii) සූළ කේෂීක ත්‍රිකෝණයක විශාලතම කේෂයයේ අගය  $90^\circ$  ට වඩා අඩු වේ. ( )
- (iii) ත්‍රිකෝණයක එක් එක කේෂය  $90^\circ$  ට අඩු වුව ද එම කේෂන තුනෙහි එළක්‍රය  $180^\circ$  ක් වේ නම් එය සූළ කේෂීය ත්‍රිකෝණයකි. ( )

18. පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණ කට්ටල අතුරෙන් සූප්‍රකෝණී ත්‍රිකෝණ කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



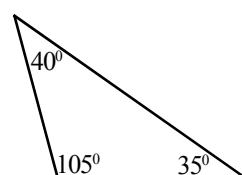
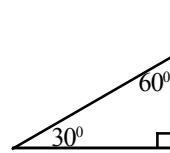
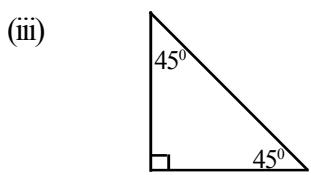
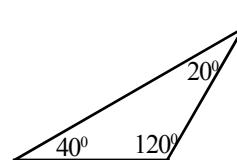
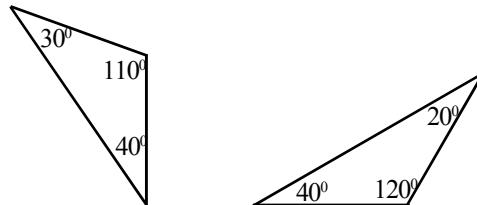
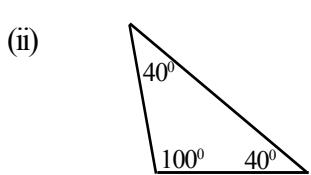
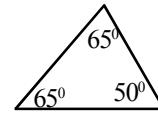
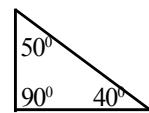
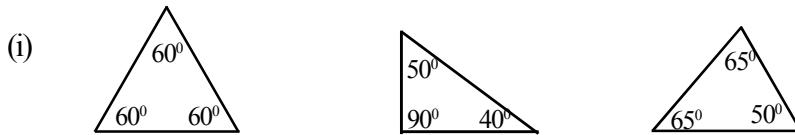
23. පහත දැක්වෙන එක් එක් ත්‍රිකෝණ යුගලවල සූප්‍ර කොශීක ත්‍රිකෝණය තෝරා එට යටින් ඉරක් අදින්න.



24. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය ඉදිරියෙන් '✓' , ලකුණ ද වැරදි ප්‍රකාශය ඉදිරියෙන් '✗' ලකුණ ද යොදන්න.

- (i) සූප්‍රකෝණීක ත්‍රිකෝණයක එක් කේෂයක් සූප්‍ර කේෂයක් වේ. ඉතිරි කේෂ සූළ කේෂ වේ. ( )
- (ii) සූප්‍රකෝණීක ත්‍රිකෝණයක  $90^\circ$ ක කේෂයක් තිබේ. ( )
- (iii) සූප්‍රකෝණීක ත්‍රිකෝණයක එක් කේෂයක්  $90^\circ$ කි. අනෙක් එක් කේෂයක්  $90^\circ$ ට වඩා අඩුය. ඉතිරි කේෂය  $90^\circ$ ට වඩා වැඩි ය. ( )

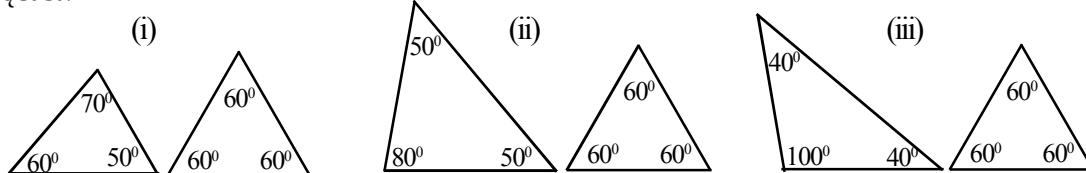
25. පහත දී ඇති රුප කට්ටල වලින් මහා කොශීක ත්‍රිකෝණ කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.



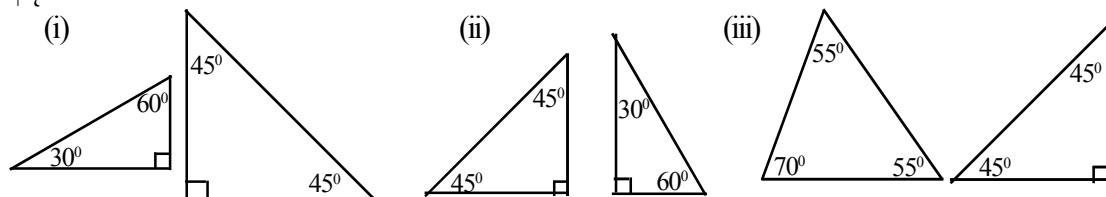
26. පහත දුක්වෙන ප්‍රකාශ තිබුරදී නම් '✓' ලකුණ ද වැරදී නම් '✗' ලකුණ ද ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ යොදාන්න.

- (i) මහා කෝෂීක ත්‍රිකෝණයේ එක් කෝණයක්  $90^{\circ}$ ට වඩා වැඩිය. අනෙක් කෝණ දෙක සූළු කෝණ වේ. ( )
- (ii) මහා කෝෂීක ත්‍රිකෝණයක එක් එක් කෝණය සාපුෂ්‍ර කෝණයකට වඩා විශාලය. ( )
- (iii) මහා කෝෂීක ත්‍රිකෝණයේ අභ්‍යන්තර කෝණ එළකාසය  $180^{\circ}$ ට වඩා විශාල වේ. ( )

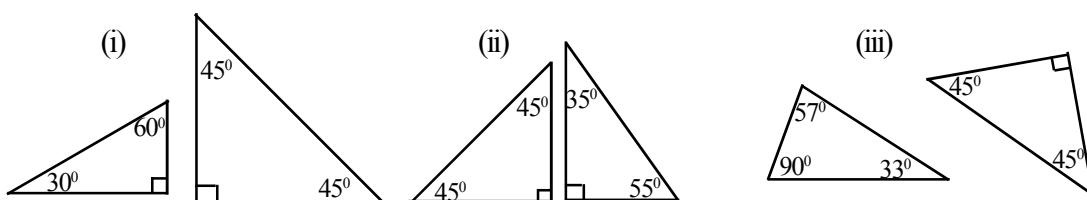
27. පහත දුක්වෙන ත්‍රිකෝණ යුගලවල සූළු කෝෂීක සමපාද ත්‍රිකෝණය තෝරා ර්ට යටින් ඉරක් ඇදින්න.



28. පහත දුක්වෙන ත්‍රිකෝණ යුගලවල සාපුෂ්‍ර කෝෂීක සමද්විපාද ත්‍රිකෝණය තෝරා ර්ට යටින් ඉරක් ඇදින්න.



29. පහත දුක්වෙන ත්‍රිකෝණ අතුරෙන් විෂම පාද සාපුෂ්‍ර කෝණී ත්‍රිකෝණය තෝරා යටින් ඉරක් ඇදින්න.



30. ත්‍රිකෝණයක් ඇදිමට පහත දුක්වෙන කිනම් සම්බන්ධයක් සපුරාලිය යුතු දැයි තෝරා ඒ යටින් ඉරක් ඇදින්න.

- (i) ත්‍රිකෝණයක පාද දෙකක දිගෙහි එළකාසය  $>$  ඉතිරි පාදයේ දිග
- (ii) ත්‍රිකෝණයක පාද දෙකක දිගෙහි එළකාසය  $<$  ඉතිරි පාදයේ දිග
- (iii) ත්‍රිකෝණයක පාද දෙකක දිගෙහි එළකාසය  $=$  ඉතිරි පාදයේ දිග

31. පහත දුක්වෙන කෝණ කට්ටල යුගලය අතරින් ත්‍රිකෝණයක කෝණ දුක්වෙන කට්ටලය තෝරා ර්ට යටින් ඉරක් ඇදින්න.

- (i)  $(50^{\circ}, 80^{\circ}, 90^{\circ})$  (ii)  $(40^{\circ}, 60^{\circ}, 80^{\circ})$  (iii)  $(50^{\circ}, 50^{\circ}, 50^{\circ})$

32. පාදවල දිග දක්වෙන කට්ටල යුගල අතරින් ත්‍රිකෝණයක පාදවල දිග වියහැකි කට්ටලය තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

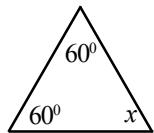
- (i) ( 7cm, 7cm, 15cm ) (8cm, 8cm, 14cm )    (ii) (7cm, 8cm, 10cm ) (6cm, 5cm, 12cm )  
 (iii) (5cm, 6cm, 10cm ) (8cm, 7cm, 18cm )

33. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ නම් '✓' ලකුණ ද අසත්‍ය නම් '✗' ලකුණ ද ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ යොදන්න.

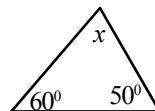
- (i)    ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණවල එළකුසය  $180^{\circ}$  ට වචා අඩු ය.    ( )  
 (ii)    ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණවල එළකුසය  $180^{\circ}$  කි.    ( )  
 (iii)    ත්‍රිකෝණයේ අභ්‍යන්තර කෝණවල එළකුසය  $180^{\circ}$  ට වචා වැඩි ය.    ( )

34. දී ඇති ත්‍රිකෝණවල  $x$  හි අගය සොයන්න.

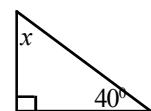
(i)



(ii)

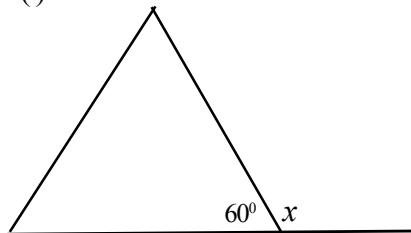


(iii)

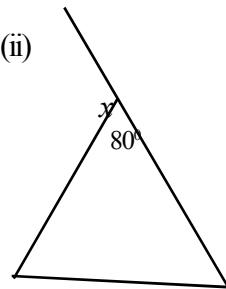


35. දී ඇති දත්ත අනුව  $x$  හි අගය සොයන්න.

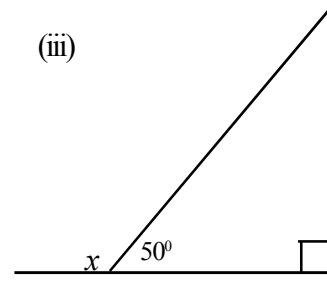
(i)



(ii)



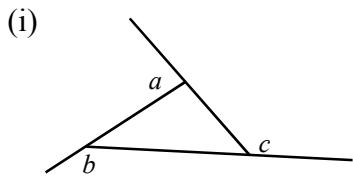
(iii)



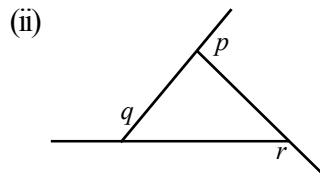
36. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ නම් '✓' ලකුණ ද අසත්‍ය නම් '✗' ලකුණ ද ඉදිරියෙන් ඇති වරහන තුළ යොදන්න.

- (i)    ත්‍රිකෝණයක බාහිර කෝණ තුනෙහි එළකුසය  $360^{\circ}$  කි.    ( )  
 (ii)    ත්‍රිකෝණයක බාහිර කෝණ තුනෙහි එළකුසය එහි අභ්‍යන්තර කෝණවල එළකුසය මෙන් දෙගුණයකි.    ( )  
 (iii)    ත්‍රිකෝණ වර්ගය අනුව බාහිර කෝණ එළකුසය වෙනස් වේ. ( )

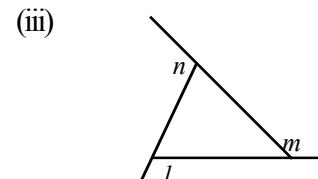
37. ත්‍රිකෝණ තුනක පාද දික් කර සැදෙන බාහිර කෝණ රුපයේ දක්වා ඇත. ඒ ඇසුරෙන් කෝණ එකතුවේ අගය ලියන්න.



$$a + b + c = \dots\dots\dots$$

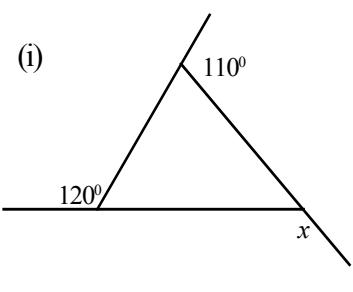


$$p + q + r = \dots\dots\dots$$

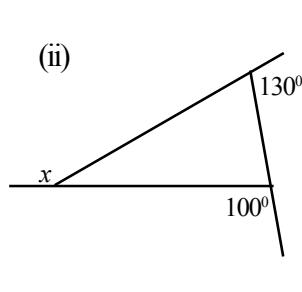


$$l + m + n = \dots\dots\dots$$

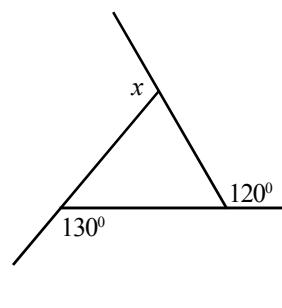
38. පහත දී ඇති ත්‍රිකෝණවල  $x$ හි අගය සොයන්න.



$$\dots\dots\dots$$

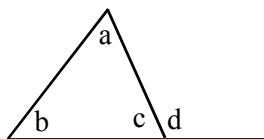


$$\dots\dots\dots$$



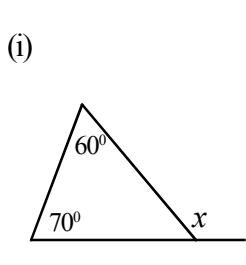
$$\dots\dots\dots$$

39. පහත දී ඇති රුපය අනුව නිවැරදි ප්‍රකාශ තෝරා අදාළ වරහන තුළ '✓' හෝ '✗' යොදන්න.

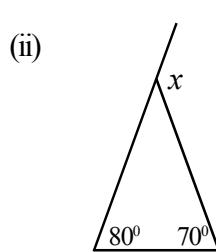


- |       |                             |     |
|-------|-----------------------------|-----|
| (i)   | $(a + b + d) = 180^{\circ}$ | ( ) |
| (ii)  | $(a + b) = c$               | ( ) |
| (iii) | $d + c = 180^{\circ}$       | ( ) |

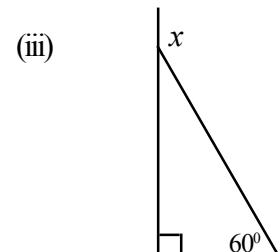
40. එක් එක් ත්‍රිකෝණයේ දක්වෙන  $x$  හි අගය සොයන්න.



$$\dots\dots\dots$$

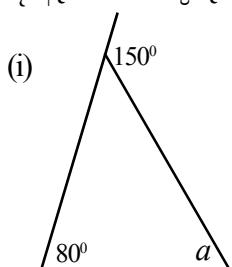


$$\dots\dots\dots$$

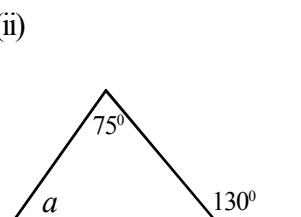


$$\dots\dots\dots$$

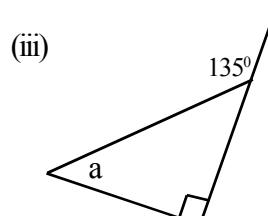
41. පහත දී ඇති තොරතුරු ඇසුරෙන්  $a$  හි අගය සොයන්න.



$$\dots\dots\dots$$

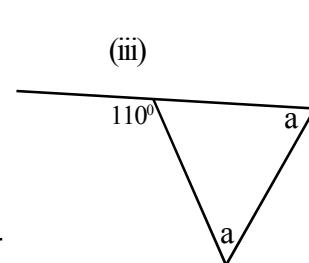
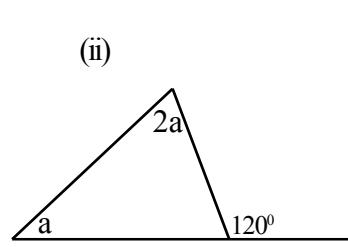
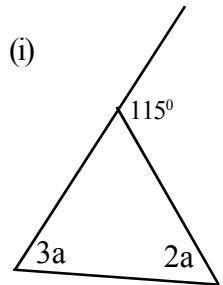


$$\dots\dots\dots$$



$$\dots\dots\dots$$

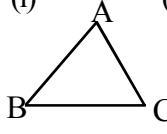
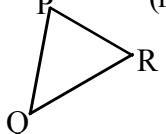
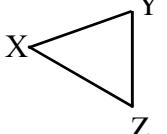
42. දී ඇති තොරතුරු අනුව  $a$  හි අගය සොයන්න. ත්‍රිකෝණ වර්ගය නම් කරන්න.



## 2. ත්‍රිකෝණ

අනාවරණ පරීක්ෂණය

### 2.3 උත්තර හා උපදෙස්

ප්‍රශ්න අංකය	උත්තර	උපදෙස්
1.	(ii) (iii) (v)	
2.	(i) (iii) (iv)	
3.	(ii) (iii) (v)	
4.	(ii) (iv) (vi)	
5.	(a) ත්‍රිකෝණය (b) ත්‍රිකෝණය (c) ත්‍රිකෝණය	
6.	(i) AB (ii) QR (iii) YZ	
7.	(i) ED (ii) DF (iii) EF	
8.	(i) ABC, BAC, ACB (ii) PQR, PRQ, QR (iii) XYZ, XZY, YXZ	
9.	(i)  (ii)  (iii) 	
10.	(iii)	
11.	(ii)	
12.	(i) පළමුවන රුපය (ii) දෙවන රුපය (iii) පළමුවන රුපය	
13.	(ii)	
14.	(ii)	
15.	(i) දෙවන රුපය (ii) දෙවන රුපය (iii) පළමුවන රුපය	
16.	(ii)	
17.	(i)	
18.	(i) පළමු රුපය (ii) දෙවන රුපය (iii) දෙවන රුපය	
19.	(iii)	
20.	(i) පළමුවන රුපය (ii) පළමුවන රුපය (iii) දෙවන රුපය	
21.	(i) 'x' (ii) '✓' (iii) '✓'	
22.	(i)	
23.	(i) පළමුවන රුපය (ii) දෙවන රුපය (iii) දෙවන රුපය	

24.	(i) ✓ (ii) ✓ (iii) ✗	
25.	(ii)	
26.	(i) ✓ (ii) ✗ (iii) ✗	
27.	(i) දෙවන රුපය (ii) දෙවන රුපය (iii) දෙවන රුපය	
28.	(i) දෙවන රුපය (ii) පලමුවන රුපය (iii) දෙවන රුපය	
29.	(i) පලමුවන රුපය (ii) දෙවන රුපය (iii) පලමුවන රුපය	
30.	(i)	
31.	(i) $60^\circ, 70^\circ, 50^\circ$ (ii) $40^\circ, 60^\circ, 80^\circ$ (iii) $30^\circ, 50^\circ, 100^\circ$	
32.	(i) 8cm, 8cm, 14cm (ii) 8cm, 7cm, 10cm (iii) 5cm, 6cm, 10cm	
33.	(i) ✗ (ii) ✓ (iii) ✗	
34.	(i) $x = 60^\circ$ (ii) $x = 70^\circ$ (iii) $x = 50^\circ$	
35.	(i) $x = 120^\circ$ (ii) $x = 100^\circ$ (iii) $x = 130^\circ$	
36.	(i) ✓ (ii) ✓ (iii) ✗	
37.	(i) $360^\circ$ (ii) $360^\circ$ (iii) $360^\circ$	
38.	(i) $130^\circ$ (ii) $130^\circ$ (iii) $110^\circ$	
39.	(i) ✗ (ii) ✗ (iii) ✓	
40.	(i) $130^\circ$ (ii) $150^\circ$ (iii) $150^\circ$	
41.	(i) $a = 70^\circ$ (ii) $a = 55^\circ$ (iii) $a = 45^\circ$	
42.	(i) $a = 23^\circ$ (ii) $a = 40^\circ$ (iii) $a = 55^\circ$	

## අනාවරණ පරීක්ෂණ

### ඡ්‍යාමේතිය

## 3. සමාන්තර රේඛා ආග්‍රිත කෝණා

- කාර්ය විශ්ලේෂණය
- අනාවරණ පරීක්ෂණ පතුය
- උත්තර හා උපදෙස්

### 3. සමාන්තර රේඛා ආක්‍රිත කොළු

#### 3.1 කාරිය විශ්ලේෂණය

- 3.1 සරල රේඛාව හා වතු රේඛාව
- 3.2 සරල රේඛා බණ්ඩය
- 3.3 සරල රේඛා දෙකක් අතර පරතරය
- 3.4 සමාන්තර සරල රේඛා
- 3.5 තිරයක් රේඛාව
- 3.6 සරල රේඛා ආක්‍රිත කොළු
- 3.7 සමාන්තර රේඛා ආක්‍රිත කොළු
- 3.8 ඒකාන්තර කොළු, අනුරූප කොළු, මිතුකොළුවල ගුණ අනුව රේඛා සමාන්තර දු සිසේවීම
- 3.9 සරල රේඛාවකට සමාන්තර රේඛාවක් ඇදීම
- 3.10 කොළුයකට සමාන කොළුයක් නිරමාණය කිරීම
- 3.11 සරල රේඛාවකට සමාන්තරව බාහිර ලක්ෂණයක් හරහා සමාන්තර රේඛාවක් නිරමාණය කිරීම

### ඡ්‍යාමේතිය

#### 3. සමාන්තර රේඛා ආක්ෂිත කෝරේ

සවිස්තරාත්මක කාර්ය විශ්ලේෂණය

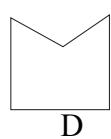
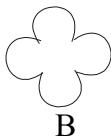
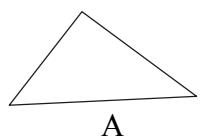
ප්‍රග්‍රහිත අංකය	අරමුණු අංකය	අරමුණු
	3.1	<b>සරල රේඛාව හා වතු රේඛාව</b>
1.	3.1.1	දි ඇති රැප අතරින් සරල රේඛාවලින් පමණක් සැදි රැපය වෙන් කර දක්වයි.
2.	3.1.2	දි ඇති රැප අතරින් වතු රේඛාවලින් පමණක් සැදි රැපය වෙන් කර දක්වයි.
	3.2	<b>සරල රේඛා බණ්ඩය</b>
3,4,5	3.2.1	සරල දාරයක දක්වා ඇති දිගක් නිවැරදිව හඳුනා ගනියි.
6.	3.2.2	සරල රේඛා බණ්ඩයක් අදියි. නම් කරයි.
7.	3.2.3	නියමිත දිගකින් යුතු සරල රේඛා බණ්ඩයක් අදියි.
8.	3.2.4	නියමිත දිගකින් යුතු සරල රේඛා බණ්ඩයක් අදියි, නම් කරයි.
	3.3	<b>සරල රේඛා දෙකක් අතර පරතරය</b>
9.	3.3.1	සරල රේඛා දෙකක් අතර විවිධ දුර සැලකිල්ලට ගෙන කෙටි ම දුර තෝරා ගනියි.
10.	3.3.2	සමාන්තර සරල රේඛා දෙකක් අතර කෙටි ම දුර ලම්බ දුර බව හඳුනා ගනියි.
11,12,13	3.2.3	ලම්බ දුර අසමාන සරල රේඛා එකිනෙකට සමාන්තර තොවන බව හඳුනා ගනියි.
	3.4	<b>සමාන්තර සරල රේඛා</b>
14	3.4.1	ලම්බ දුර සමාන වන සරල රේඛා සහ ලම්බ දුර අසමාන වන සරල රේඛා තෝරයි.
15 .	3.4.2	සමාන්තර සරල රේඛා ඊ තිස් ලකුණු කිරීමෙන් පෙන්වන බවත් ඊ තිස් යෙදු සහ තොයෙදු සරල රේඛා අතරින් සමාන්තර සරල රේඛා තෝරයි.
	3.5	<b>තීරයක් රේඛාව</b>
16.	3.5.1	දි ඇති රැපයක තීරයක් රේඛාව හඳුනා ගනියි.
17.	3.5.2	තීරයක් රේඛාව සහිත රැප ඇද පෙන්වයි.
	3.6	<b>සරල රේඛා ආක්ෂිත කෝරේ</b>
18.	3.6.1	අක්ෂර හාවිතයෙන් කෝරේයක් නම් කරයි.
19,20,21,22	3.6.2	එකාන්තර කෝරේ හඳුනා ගනියි.

23,24,25,26,27	3.6.3	අනුරුප කෝණ හඳුනා ගනියි.
28,29,30,31	3.6.4	මිතු කෝණ හඳුනා ගනියි.
32,33	3.6.5	සරල රේබා ආස්‍රිත කෝණ හඳුනා ගනියි.
	3.7	සමාන්තර රේබා ආස්‍රිත කෝණ
34	3.7.1	ඒකාන්තර කෝණ ඇසුරු කර ගෙන දී ඇති කෝණයක අගය සොයයි.
35.	3.7.2	අනුරුප කෝණ ඇසුරු කර ගෙන දී ඇති කෝණයක අගය සොයයි.
36.	3.7.3	මිතු කෝණ ඇසුරු කර ගෙන දී ඇති කෝණයක අගය සොයයි.
37,38,39,40	3.7.4	කෝණ අතර සම්බන්ධය
	3.8	ඒකාන්තර කෝණ, අනුරුප කෝණ, මිතු කෝණවල ගුණ අනුව රේබා සමාන්තර ද සි සෞචීම
41	3.8.1	අනුරුප කෝණ ඇසුරින් සමාන්තර රේබා යුගල තෝරයි.
42.	3.8.2	ඒකාන්තර කෝණ ඇසුරින් සමාන්තර රේබා යුගල තෝරයි.
43.	3.8.3	මිතු කෝණ ඇසුරින් සමාන්තර රේබා යුගල තෝරයි.
	3.9	සරල රේබාවකට සමාන්තර රේබාවක් ඇදිම
44.	3.9.1	සරල දාරය හා විහිත වතුරසුය හාවිතයෙන් සමාන්තර රේබා ඇද දක්වයි.
45.	3.9.2	සරල දාරය හා විහිත වතුරසුය හාවිතයෙන් දී ඇති දුරකින් සමාන්තර රේබා ඇද දක්වයි.
	3.10	කෝණයකට සමාන කෝණයක් නිරමාණය කිරීම
46.	3.10.1	නියමිත අරයෙන් යුතු වාප ඇද දක්වයි.
47.	3.10.2	පේදන ලක්ෂ්‍ය දෙකක් අතර දුර මැන දක්වයි.
48.	3.10.3	කෝණයකට සමාන කෝණයක් පිටපත් කර දක්වයි.
	3.11	සරල රේබාවකට සමාන්තරව බාහිර ලක්ෂ්‍යයක් හරහා සමාන්තර රේබාවක් නිරමාණය කිරීම.
49.	3.11.1	ඒකාන්තර කෝණ ගුණය හාවිතයෙන් සමාන්තර රේබා නිරමාණය කර දක්වයි.
50.	3.11.2	අනුරුප කෝණ ගුණය හාවිතයෙන් සමාන්තර රේබා නිරමාණය කර දක්වයි.
51, 52	3.11.3	දෙන ලද සරල රේබාවකට නම් කරන ලද බාහිර ලක්ෂ්‍යයක් හරහා සමාන්තර රේබාවක් නිරමාණය කරයි.

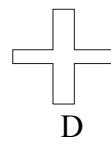
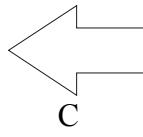
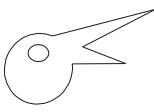
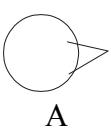
## 3. සමාන්තර රේඛා ආක්ෂිත කෝණ

## 3.2 අනාවරණ පරීක්ෂණය - ප්‍රශ්න පත්‍රය

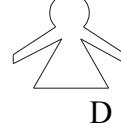
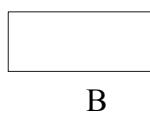
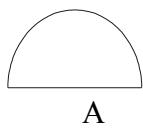
(1) සරල රේඛා බණ්ඩවලින් පමණක් වටවුණු රුපවල අක්ෂර හිස්තැනෙහි ලියන්න.



.....

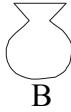
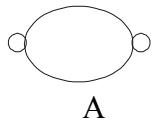


.....



.....

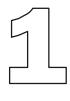
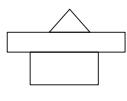
(2) වකු රේඛා බණ්ඩවලින් පමණක් වටවුණු රුපවල අක්ෂර හිස්තැනෙහි ලියන්න.



.....

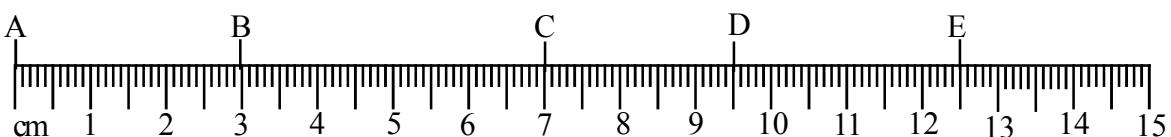


.....



.....

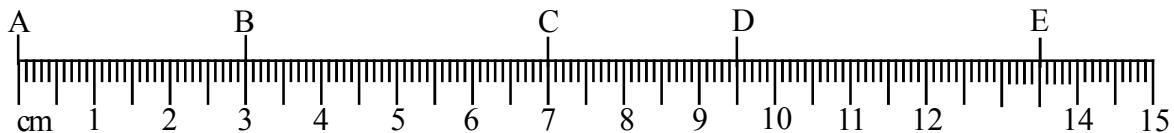
(3)



ඉහත රුපයේ අන්තේ දිග 15cm කෝදුවක රුප සටහනකි.

- (i) A සිට B ට දිග සෙන්ටි මීටරවලින් ලියන්න. ....
- (ii) B සිට C දක්වා දිග සෙන්ටි මීටර කියද? ....
- (iii) D සිට E දක්වා දිග සෙන්ටි මීටර කියද? ....

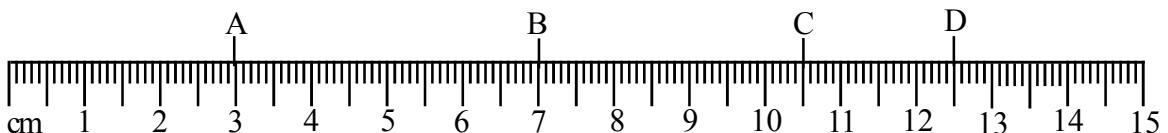
(4)



ඉහත රුපයේ ඇත්තේ දිග 15cm කෝළුවක රුප සටහනකි.

- (i) 3cm දිගක් දක්වා ඇත්තේ කවර ලක්ෂා අතර ද?
- (ii) 2.5cm දිගක් දක්වා ඇත්තේ කවර ලක්ෂා අතර ද?
- (iii) B සිට D ට ඇති දුර සෙන්ටීම්ටර්වලින් ලියන්න.

(5)



ඉහත රුපයේ ඇත්තේ 15cm දිග කෝළුවක රුප සටහනකි. ඒ ඇසුරින් පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු හිස්තැනෙහි ලියන්න.

- (i) AB දිග = .....mm
- (ii) BC දිග = .....mm
- (iii) ..... = 20mm
- (iv) ..... = 75mm

(6) (i) සරල රේඛා බණ්ඩයක් ඇදු එය AB ලෙස නම් කරන්න.

(ii) PQ ලෙස නම් කළ සරල රේඛා බණ්ඩයක් අදින්න.

(iii) XY නම් සරල රේඛා බණ්ඩයක් අදින්න.

(7) (i) 4cm දිගින් යුතු සරල රේඛා බණ්ඩය අදින්න.

(ii) 5.5cm දිගින් යුතු සරල රේඛා බණ්ඩයක් අදින්න.

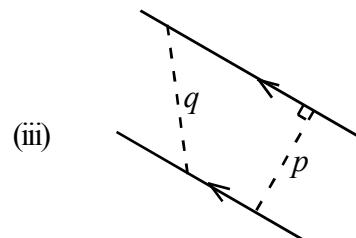
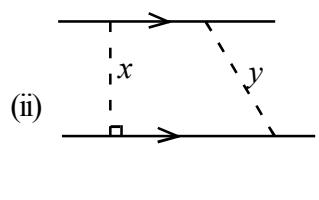
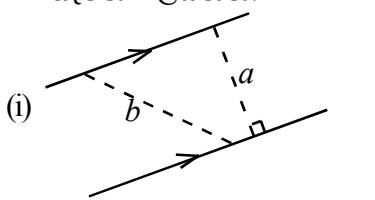
(iii) 62mm දිගින් යුතු සරල රේඛා බණ්ඩයක් අදින්න.

(8) (i) 5cm දිග සරල රේඛා බණ්ඩයක් ඇදු එය XY ලෙස නම් කරන්න.

(ii) 4.7cm දිග සරල රේඛා බණ්ඩයක් ඇදු එය KL ලෙස නම් කරන්න.

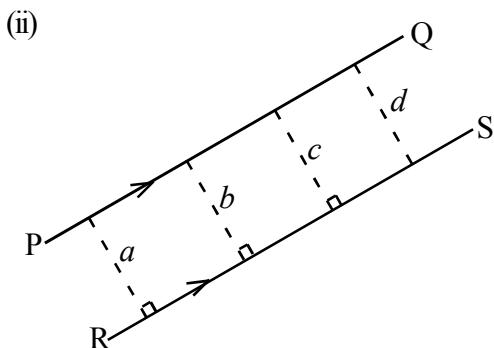
(iii) 38mm දිගින් යුතු CD සරල රේඛා බණ්ඩය අදින්න.

(9) පහත දැක්වෙන එක් එක් සමාන්තර සරල රේඛා යුගල අතර කෙටි ම දුර දැක්වෙන අක්ෂරය හිස්තැනෙහි ලියන්න.



(10) (i) A ——————> B  
          |        |        |  
          a      b      c  
C ——————> D

AB හා CD සමාන්තර සරල රේඛා බණ්ඩ දෙකකි.  
ලක්ෂ්‍ය 3ක දී මතින ලද රේඛා අතර ලම්බ දුර a, b හා c වේ. a, b හා c අතර සම්බන්ධය තිත් ඉර මත ලියන්න.

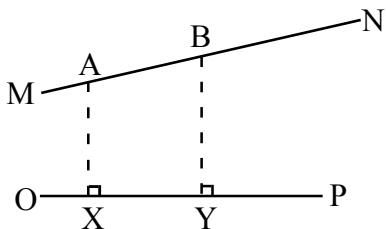


PQ හා RS සමාන්තර සරල රේඛා බණ්ඩ දෙකකි.  
ලක්ෂ්‍ය 4ක දී මතින ලද රේඛා අතර ලම්බ දුරවල් a, b, c හා d වේ. a, b, c හා d අතර සම්බන්ධය ලියන්න.

(iii) ගැළපෙන උත්තරය වරහන් කුළින් තෝරා ජ්‍යෙන් ඉරක් අදින්න.

සරල රේඛා බණ්ඩ දෙකක් අතර ඕනෑම ම ලක්ෂ්‍යයක දී ලම්බ දුර සමාන වේ නම් එම සරල රේඛා බණ්ඩ දෙක එකිනෙකට සමාන්තර (වේ / නොවේ.)

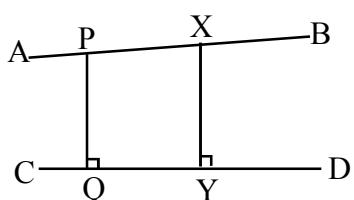
(11)



මෙම රුපයේ  $AX \parallel BY$  හි දැගට සමාන නොවේ.  
( $AX \neq BY$ )  $AX$  හා  $BY$  රේඛා  $OP$  වල ලැබූ ද වේ නම් පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශවලින් සත්‍ය ප්‍රකාශවලට ✓ ලකුණ ද අසත්‍ය ප්‍රකාශවලට ✗ ලකුණ ද හිස්තැනෙහි යොදන්න.

- (i)  $MN$  සහ  $OP$  සරල රේඛා සමාන්තර වේ. ( ..... )
- (ii)  $MN$  සහ  $OP$  සරල රේඛා එකිනෙකට සමාන්තර ද නැද්ද යන්න ගැන කිසිවක් කිව නොහැකිය. ( ..... )
- (iii)  $NM$  සහ  $PO$  සරල රේඛා තවත් දික් කළ විට එකිනෙක ජේදනය වෙයි. ( ..... )

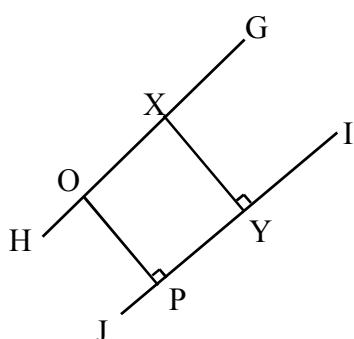
(12)



මෙම රුපයේ  $PQ \neq XY$  නම් පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශවලින් නිවැරදි ප්‍රකාශවලට ✓ ලකුණ ද අසත්‍ය ප්‍රකාශවලට ✗ ලකුණ ද ඇති හිස් තැනෙහි යොදන්න.

- (i)  $AB$  සහ  $CD$  සරල රේඛා බණ්ඩ සමාන්තර නැත. ( ..... )
- (ii)  $AB$  සහ  $CD$  සරල රේඛාවල සමාන්තර බව ගැන කිසිවක් කිව නොහැකි ය. ( ..... )
- (iii)  $AB$  සහ  $CD$  සරල රේඛා කොතරම් දික් කළත් එකිනෙක හමු නොවේ. ( ..... )

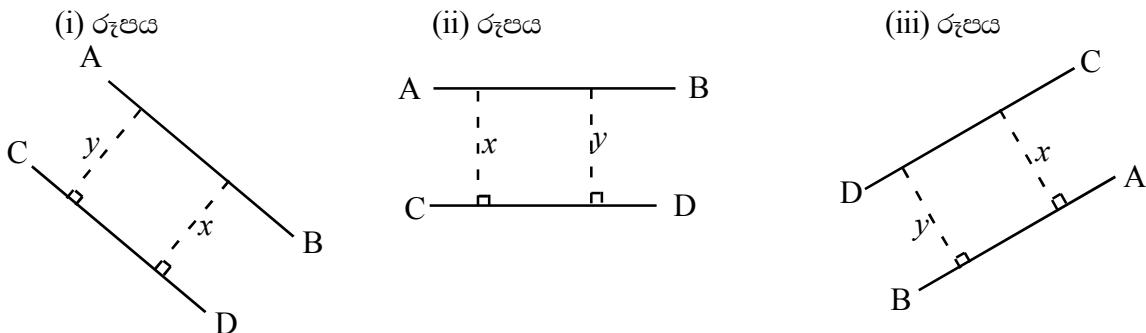
(13)



මෙම රුපයේ  $XY \neq OP$  නම් පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශවලින් නිවැරදි ප්‍රකාශවලට ✓ ලකුණ ද අසත්‍ය ප්‍රකාශවලට ✗ ලකුණ ද හිස් තැනෙහි යොදන්න.

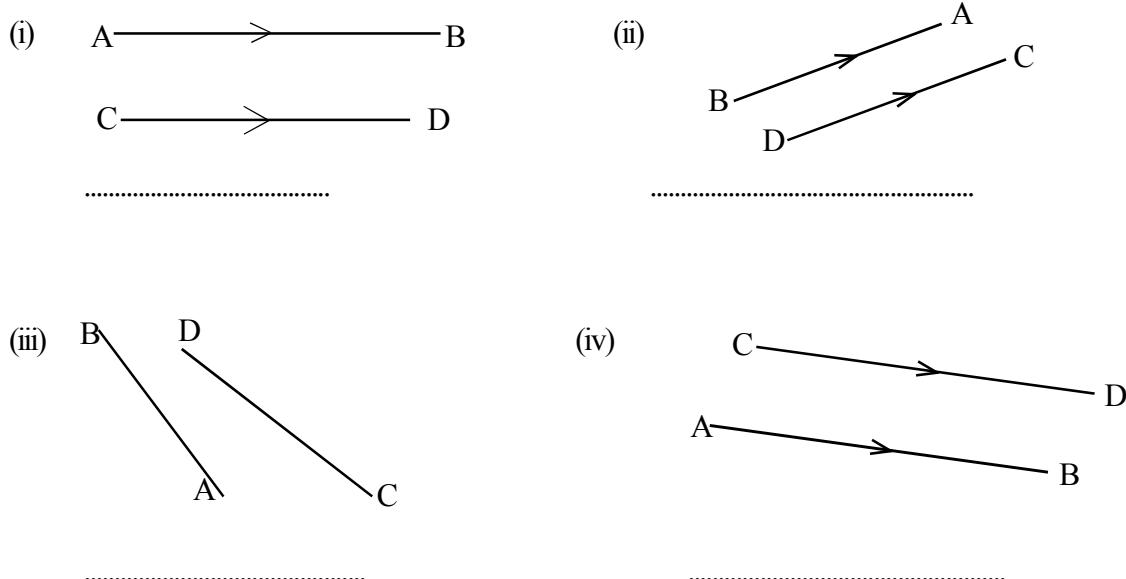
- (i)  $GH$  සහ  $IJ$  සරල රේඛා එකිනෙකට සමාන්තර නැත. ( ..... )
- (ii)  $GH$  සහ  $IJ$  සරල රේඛා දික් කළ විට එකිනෙක ජේදනය වේ. ( ..... )
- (iii)  $GH$  සහ  $IJ$  සරල රේඛා එකිනෙකට සමාන්තර නොවන්නේ ලම්බ දුර අසමාන නිසා ය. ( ..... )

- (14) පහත දැක්වෙන රුප හොඳින් නිරීක්ෂණය කර දී ඇති ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් ✓ ලකුණ ද අසත්‍ය නම් ✗ ලකුණ ද යොදන්න. රුප තුනේ ම  $x = y$  බව සලකන්න.

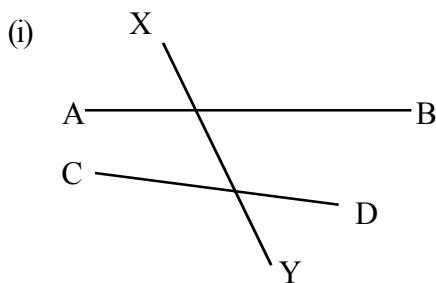


ප්‍රකාශය	හරි/වැරදි
(i) AB සහ CD සරල රේඛා සමාන්තර සරල රේඛා වේ.	.....
(ii) AB සහ CD සරල රේඛා ගොපමෙන් දික් කළත් එකිනෙක ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවේ.	.....
(iii) AB සහ CD සරල රේඛා දික් කළ විට එකිනෙක ජ්‍යෙෂ්ඨ නොවේ.	.....
(iv) AB සහ CD සරල රේඛාවල සමාන්තර බව ගැන කිසිවක් ප්‍රකාශ කළ නොහැකි ය.	.....

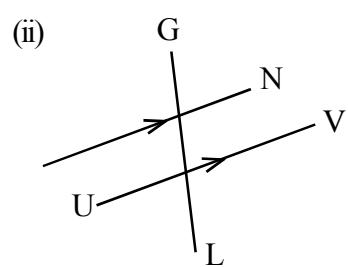
15. පහත දැක්වෙන එක් එක් රුපයේ සඳහන් කර ඇති තොරතුරු අනුව AB සහ CD සරල රේඛා එකිනෙකට සමාන්තර ද නැද්ද යන්න රුපය යටින් ඇති හිස්තැනෙහි ලියන්න.



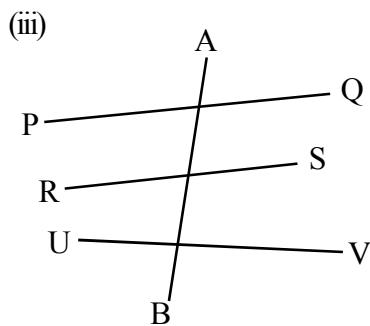
16. එක් එක් රුපයේ ඇති තිරයක් රේඛාව නම් කර හිස් තැනෙහි ලියන්න.



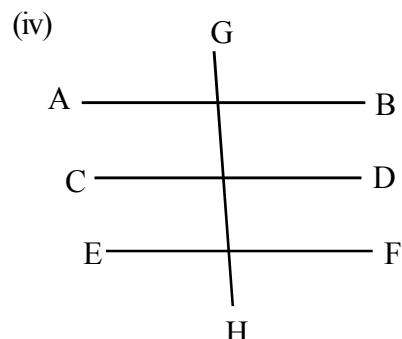
තිරයක් රේඛාව.....



තිරයක් රේඛාව.....



තිරයක් රේඛාව.....



තිරයක් රේඛාව.....

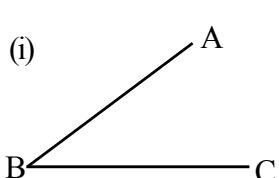
17. සරල දාරය භාවිතයෙන් දී ඇති තොරතුරුවලට ගැලපෙන රුපයක් අදින්න.

(i) QR සහ XY සරල රේඛා එකිනෙකට සමාන්තර ය.

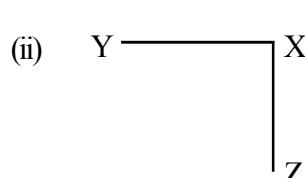
(ii) MN සහ YR නම් එකිනෙකට සමාන්තර නොවන සරල රේඛා දෙකක් PQ නම් තිරයක් රේඛාවෙන් ජේදනය වේ.

(iii) AB නම් තිරයක් රේඛාවෙන් PQ, XY, MN නම් සරල රේඛා තුන ජේදනය වෙයි.

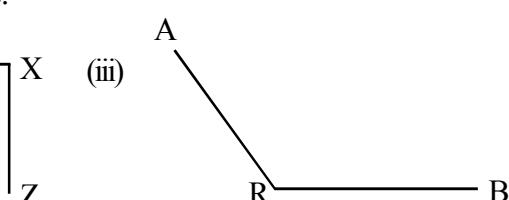
18. දී ඇති අක්ෂර භාවිතයෙන් කේත්‍ය නම් කරන්න.



.....

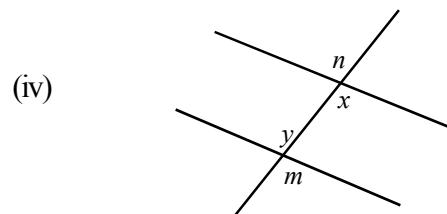
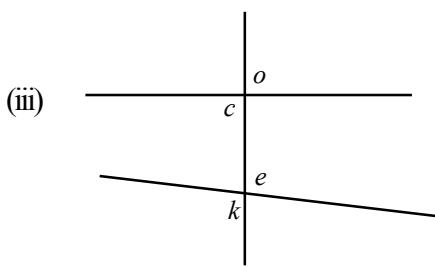
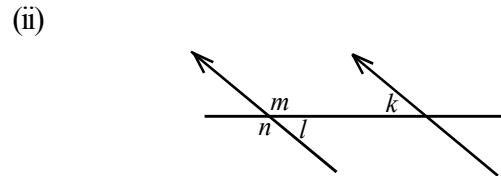
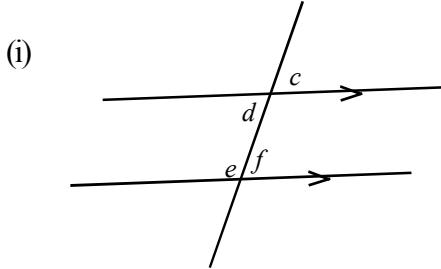


.....

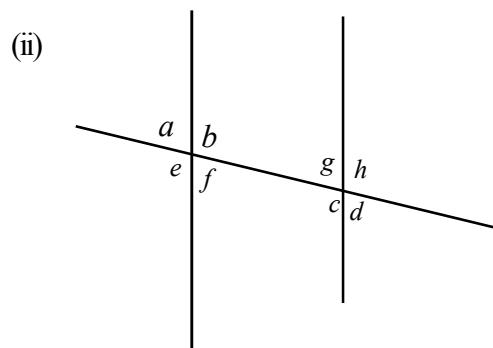
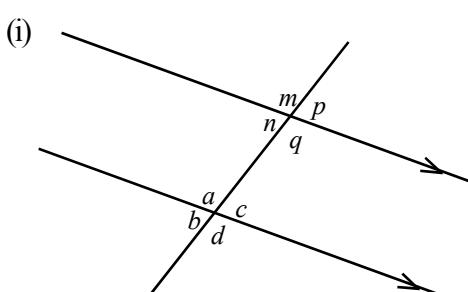


.....

19. පහත දැක්වෙන රුපවල ඇති ඒකාන්තර කෝණ යුගලයක් ලියන්න.

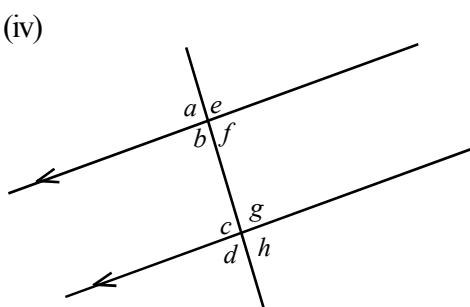
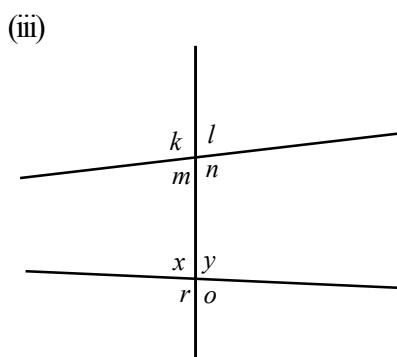


20. පහත දැක්වෙන රුපවල ඇති ඒකාන්තර කෝණ යුගල දෙක හිස්තැන්වල ලියන්න.



(i).....  
(ii).....

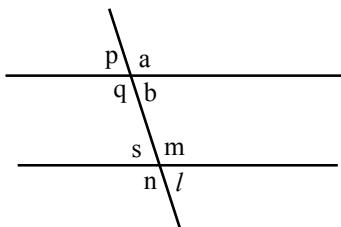
(i).....  
(ii) .....



(i).....  
(ii).....

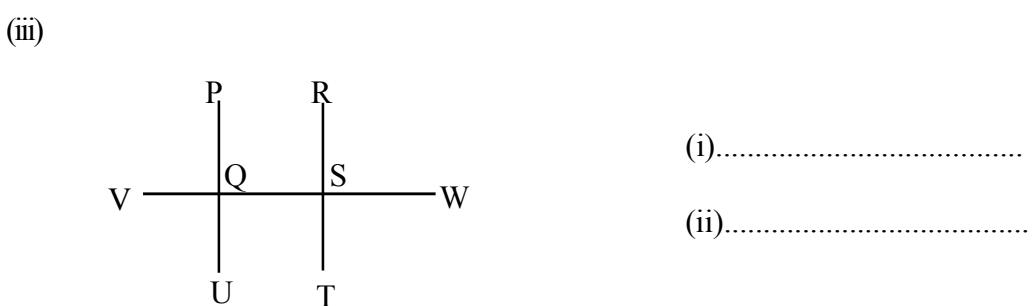
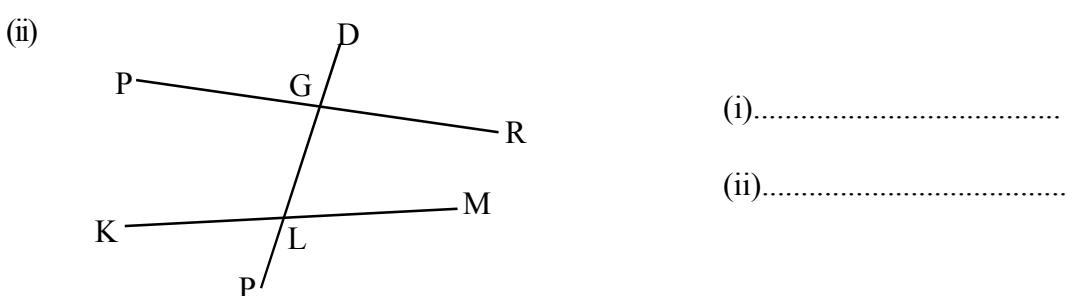
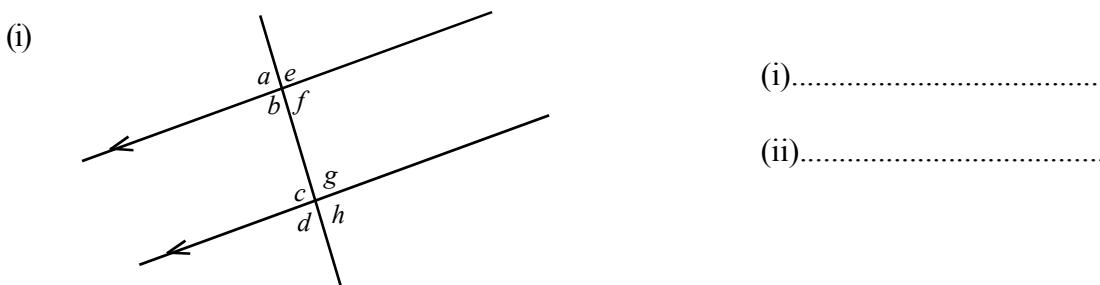
(i).....  
(ii).....

21. පහත රුපය හොඳින් නිරීක්ෂණය කර දී ඇති ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් ✓ ලකුණ ද අසත්‍ය නම් ✗ ලකුණ ද වරහන තුළ යොදන්න.

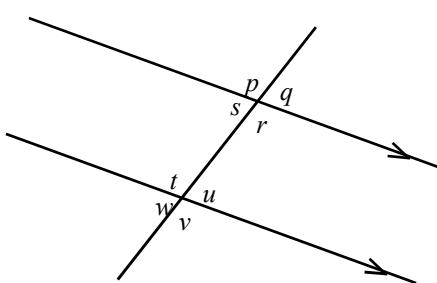


- (i) q හා m ඒකාන්තර කෝණ වේ. ( )
- (ii) q හා s ඒකාන්තර කෝණ වේ. ( )
- (iii) b හා s ඒකාන්තර කෝණ වේ. ( )
- (iv) q හා e ඒකාන්තර කෝණ වේ. ( )
- (v) p හා s ඒකාන්තර කෝණ වේ. ( )

22. දී ඇති රුපවල ඇති ඒකාන්තර කෝණ යුගල දෙක නම් කරන්න.

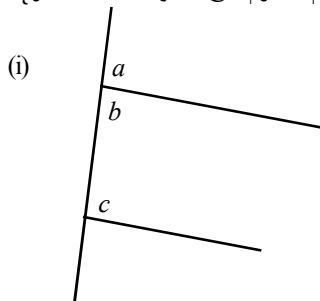


23. පහත දී ඇති රුප සටහන හොඳින් තිරික්ෂණය කර දී ඇති ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් ✓ ලකුණ ද අසත්‍ය නම් ✗ ලකුණ ද වරහන තුළ යොදන්න.

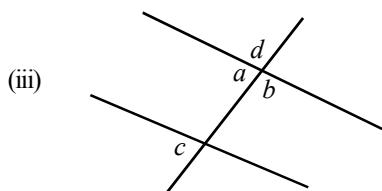
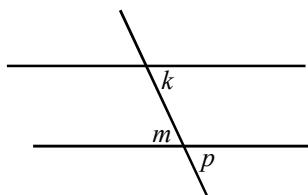


- (i) p හා t අනුරුප කෝණ වේ. ( )
- (ii) p හා r අනුරුප කෝණ වේ. ( )
- (iii) s හා u අනුරුප කෝණ වේ. ( )
- (iv) q හා u අනුරුප කෝණ වේ. ( )
- (v) r හා t අනුරුප කෝණ වේ. ( )
- (vi) r හා v අනුරුප කෝණ වේ. ( )
- (vii) s හා w අනුරුප කෝණ වේ. ( )
- (viii) q හා v අනුරුප කෝණ වේ. ( )

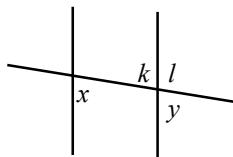
24. පහත දැක්වෙන රුපවල ඇති අනුරුප කෝණ යුගලයක් ලියන්න.



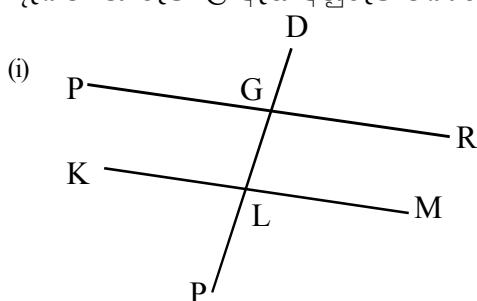
(ii)



(iv)

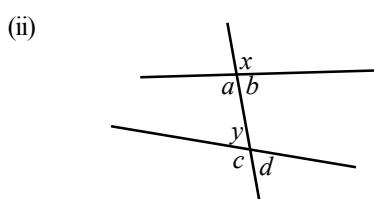


25. පහත දැක්වෙන රුපවල ඇති අනුරුප කෝණ යුගල දෙකක් ලියන්න.



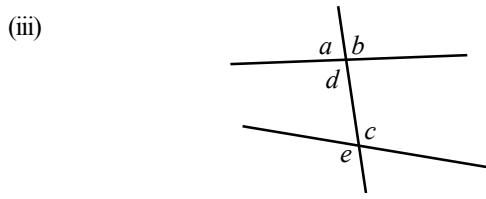
(i).....

(ii).....



(i).....

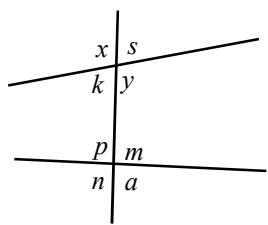
(ii).....



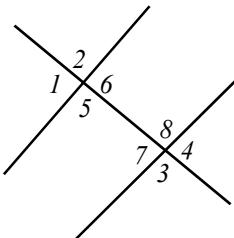
(i)..... (ii).....

26. පහත දැක්වෙන රුපවල ඇති අනුරූප කේත් යුගල 4ක් ලියන්න.

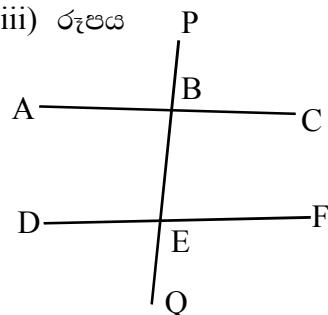
(i) රුපය



(ii) රුපය



(iii) රුපය



(i) .....

(i) .....

(i) .....

(ii) .....

(ii) .....

(ii) .....

(iii) .....

(iii) .....

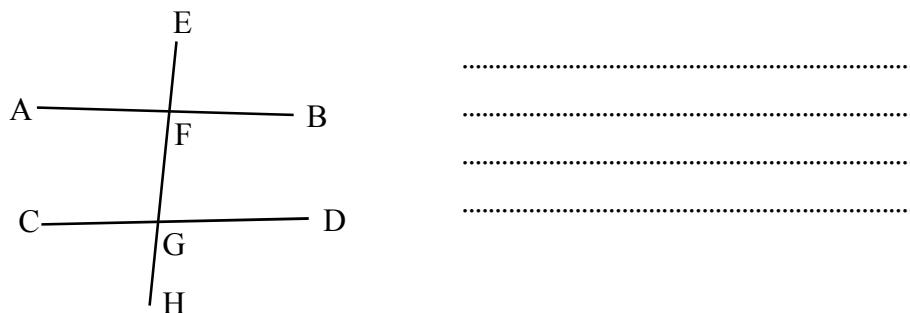
(iii) .....

(iv) .....

(iv) .....

(iv) .....

27. පහත දැක්වෙන රුප සටහනේ ඇති සියලු ම අනුරූප කේත් යුගල ලියන්න.



28. පහත දී ඇති රුප සටහන නොදින් නිරීක්ෂණය කර දී ඇති ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් වරහන තුළ ✓  
ලකුණ ද අසත්‍ය නම් ✗ ලකුණ ද යොදුන්න.

(i) a හා d මිතු කේත් යුගලයකි.

(ii) d හා c මිතු කේත් යුගලයකි.

(iii) c හා e මිතු කේත් යුගලයකි.

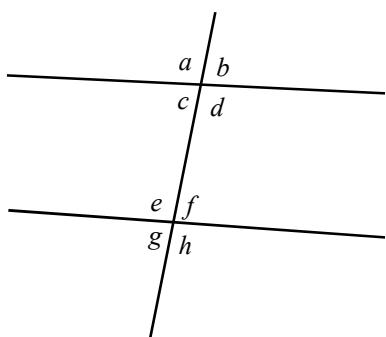
(iv) b හා f මිතු කේත් යුගලයකි.

(v) c හා f මිතු කේත් යුගලයකි.

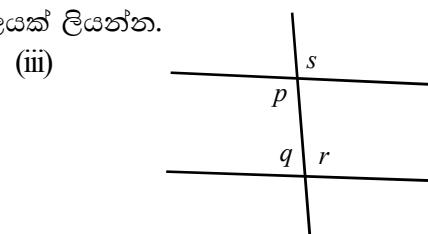
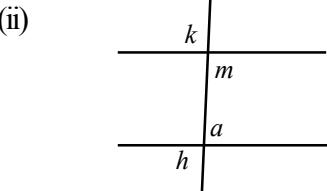
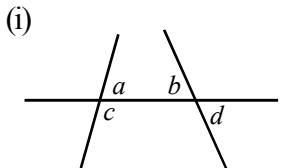
(vi) c හා g මිතු කේත් යුගලයකි.

(vii) f හා g මිතු කේත් යුගලයකි.

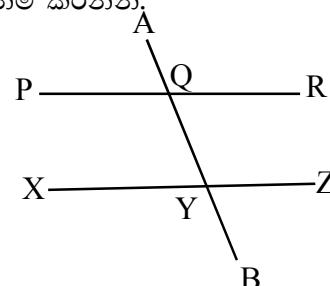
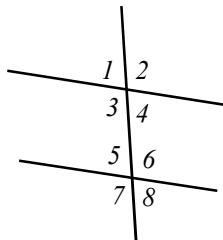
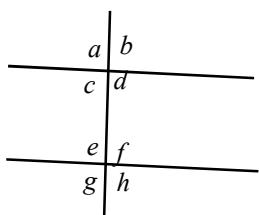
(viii) d හා f මිතු කේත් යුගලයකි.



29. පහත දී ඇති එක් එක් රුපයේ පවතින මිතු කෝණ යුගලයක් ලියන්න.



30. පහත දී ඇති එක් එක් රුපයේ තිබෙන මිතු කෝණ යුගල දෙක නම් කරන්න.

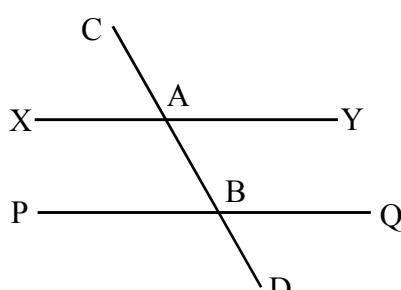


(i) .....  
(i) .....

(ii) .....  
(ii) .....

(iii) .....  
(iii) .....

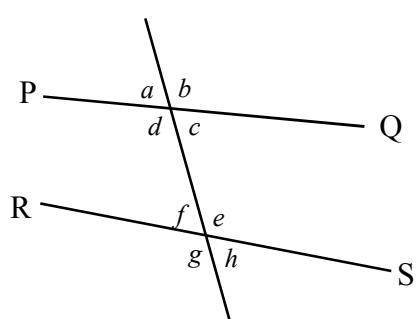
31. රුපය හොඳින් නිරික්ෂණය කර දී ඇති ප්‍රකාශ සත්‍ය නම් '✓' ලකුණ ද අසත්‍ය නම් '✗' ලකුණ ද වරහන ක්‍රුළ යොදන්න.



- (i)  $X \bar{A}B$  හා  $A \bar{B}P$  මිතු කෝණ යුගලයකි. ( )
- (ii)  $X \bar{A}B$  හා  $Y \bar{A}B$  මිතු කෝණ යුගලයකි. ( )
- (iii)  $Y \bar{A}B$  හා  $A \bar{B}Q$  මිතු කෝණ යුගලයකි. ( )
- (iv)  $C \bar{A}Y$  හා  $A \bar{B}Q$  මිතු කෝණ යුගලයකි. ( )
- (v)  $X \bar{A}B$  හා  $A \bar{B}Q$  මිතු කෝණ යුගලයකි. ( )

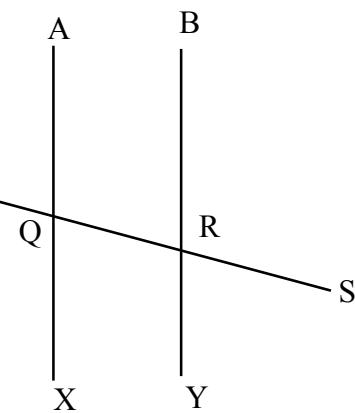
32. රුපය හොඳින් නිරික්ෂණය කර වම්පස වූ ප්‍රකාශවලට ගැළපෙන අක්ෂරය දකුණු පසින් තොරාගෙන යා කරන්න.

- (i) d හි ඒකාන්තර කෝණ c
- (ii) c හි අනුරුප කෝණය g
- (iii) e හි මිතු කෝණය e
- (iv) d හි අනුරුප කෝණය f
- (v) c හි ඒකාන්තර කෝණය h
- (vi) f හි මිතු කෝණය d

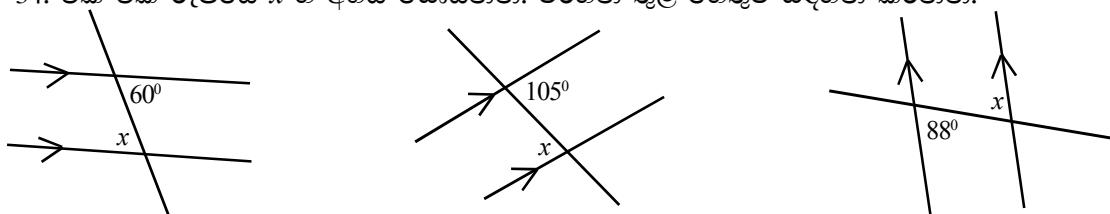


33. රුපය දෙස බලා අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට උත්තර හිස්තැනෙහි ලියන්න.

- (i)  $A\overline{QR}$  හි ඒකාන්තර කේත් .....  
.....
- (ii)  $A\overline{QR}$  හි අනුරුප කේත්ය .....  
.....
- (iii)  $A\overline{QR}$  හි මිතු කේත්ය .....  
.....
- (iv)  $P\overline{QA}$  හි අනුරුප කේත්ය .....  
.....
- (v)  $B\overline{RQ}$  හි ඒකාන්තර කේත් .....  
.....
- (vi)  $B\overline{RQ}$  හි මිතු කේත්ය .....  
.....
- (vii)  $B\overline{RQ}$  හි අනුරුප කේත්ය .....  
.....
- (viii)  $P\overline{QX}$  හි අනුරුප කේත්ය .....  
.....
- (ix)  $S\overline{RY}$  හි අනුරුප කේත්ය .....  
.....
- (x)  $X\overline{QR}$  හි මිතු කේත්ය .....  
.....

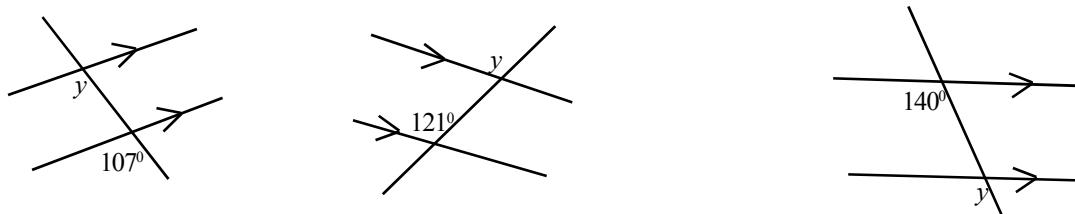


34. එක් එක් රුපයේ  $x$  හි අගය සොයන්න. වරහන තුළ හේතුව සඳහන් කරන්න.



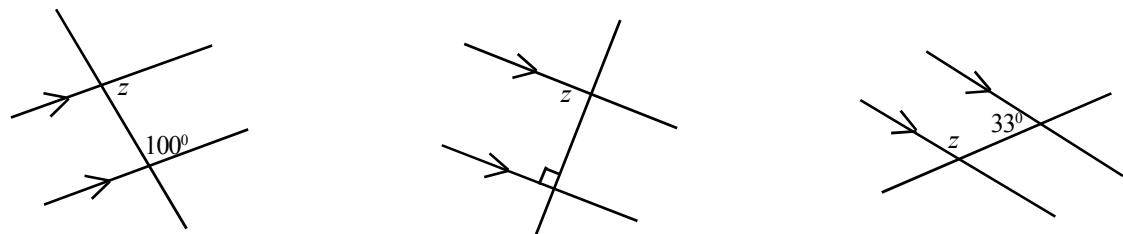
$$x = \dots ( \dots ) \quad x = \dots ( \dots ) \quad x = \dots ( \dots )$$

35. එක් රුපයේ  $y$  හි අගය සොයන්න. වරහන තුළ හේතුව සඳහන් කරන්න.



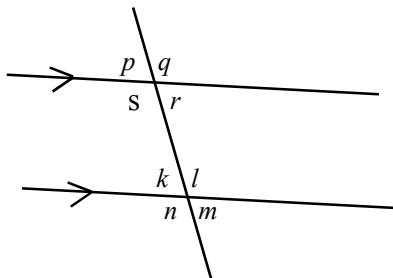
$$y = \dots ( \dots ) \quad y = \dots ( \dots ) \quad y = \dots ( \dots )$$

36. එක් එක් රුපයේ  $z$  හි අගය සොයන්න. වරහන තුළ හේතුව සඳහන් කරන්න.



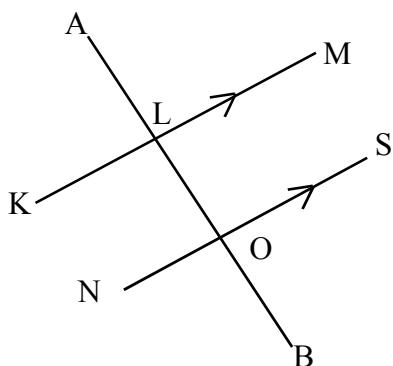
$$z = \dots ( \dots ) \quad z = \dots ( \dots ) \quad z = \dots ( \dots )$$

37. පහත දුක්වෙන රුපය තේරුම් ගෙන නිවැරදි සම්බන්ධතාවලට '✓' ලකුණ ද වැරදි සම්බන්ධතාවලට 'x' ලකුණ ද යොදන්න.



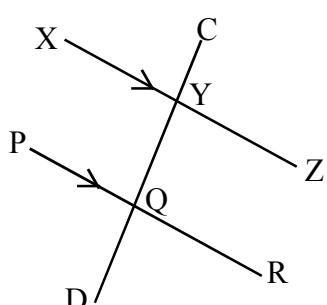
සම්බන්ධය	'✓' හෝ 'x' බව
(i) $s = n$	
(ii) $r = l$	
(iii) $q = p$	
(iv) $q = l$	
(v) $p = k$	
(vi) $l = s$	
(vii) $s = k$	
(viii) $r = m$	

38. පහත දුක්වෙන රුපය තේරුම් ගෙන නිවැරදි සම්බන්ධතාවලට '✓' ලකුණ ද වැරදි සම්බන්ධතාවලට 'x' ලකුණ ද යොදන්න.



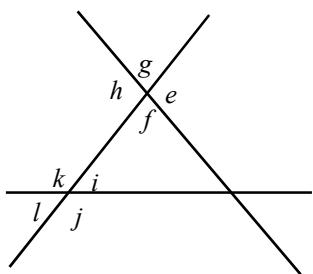
සම්බන්ධය	'✓' හෝ 'x' බව
(i) $K \angle A = A \angle M$	
(ii) $K \angle O = N \angle B$	
(iii) $K \angle O = L \angle N$	
(iv) $M \angle O = L \angle N$	
(v) $N \angle B = K \angle O$	
(vi) $K \angle O = L \angle S$	

39. පහත දුක්වෙන රුපය තේරුම් ගෙන නිවැරදි සම්බන්ධතාවලට '✓' ලකුණ ද වැරදි සම්බන්ධතාවලට 'x' ලකුණ ද යොදන්න.



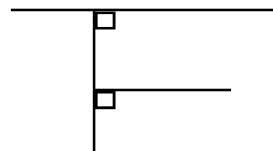
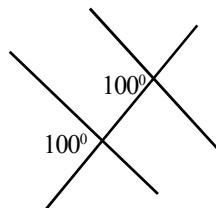
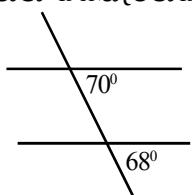
සම්බන්ධය	'✓' හෝ 'x' බව
(i) $X \angle Y + Y \angle Q = 180^{\circ}$	
(ii) $X \angle Y + Y \angle P = 180^{\circ}$	
(iii) $Y \angle P + X \angle C = 180^{\circ}$	
(iv) $Z \angle Y + Y \angle R = 180^{\circ}$	
(v) $R \angle Q + X \angle D = 180^{\circ}$	

40. පහත දුක්වෙන රුපයේ සඳහන් කර ඇති දත්තවලට අනුව නිවැරදි ප්‍රකාශවලට '✓' ලක්ණ ද වැරදි ප්‍රකාශවලට '✗' ලක්ණ ද වරහන කුල යොදන්න.



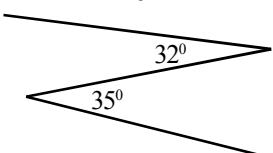
- (i) e සහ  $l$  අනුරූප කෝණ වේ. ( )
- (ii)  $e = i$  ( )
- (iii)  $f \neq k$  ( )
- (iv) h සහ  $k$  මිතු කෝණ වේ. ( )
- (v)  $f + i = 180^\circ$  ( )
- (vi) i සහ h ඒකාන්තර කෝණ යුගලයකි. ( )

41. කෝණවල විශාලත්වය සැලකිල්ලට ගෙන අදාළ රුපයේ සමාන්තර රේඛා යුගලයක් පවතින්නේ ද තැදෑද යන්න හිස්තැනෙහි ලියන්න.

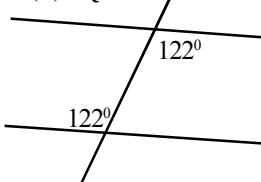


42. කෝණවල විශාලත්වය සැලකිල්ලට ගෙන අදාළ රුපයේ සමාන්තර රේඛා යුගලයක් පවතින්නේ ද තැදෑද යන්න හිස්තැනෙහි ලියන්න.

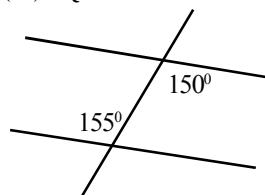
(i) රුපය



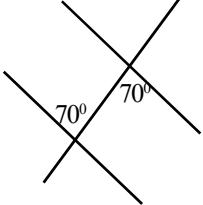
(ii) රුපය



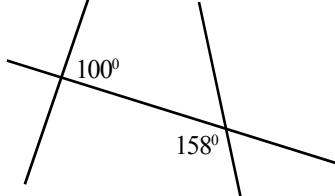
(iii) රුපය



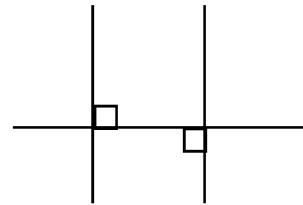
(iv) රුපය



(v) රුපය

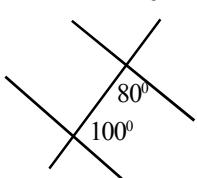


(vi) රුපය

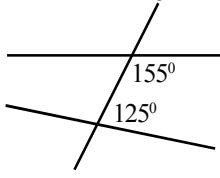


43. පහත දුක්වෙන රුපවල දී ඇති තොරතුරුවලට අනුව සමාන්තර රේඛා යුගලයක් පවතින්නේ ද තැදෑද යන්න හිස්තැනෙහි ලියන්න.

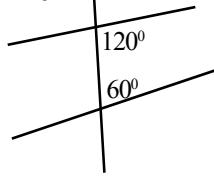
(i) රුපය



(ii) රුපය



(iii) රුපය

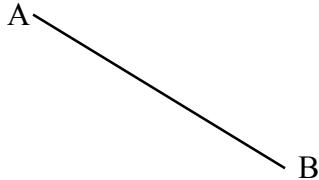


44. සරල දාරය හා විහිත වතුරසුය හාවිතයෙන් පහත දැක්වෙන තොරතුරුවලට අදාළ රුප සටහන් අදින්න.

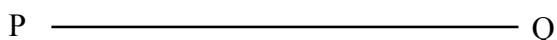
(i)  $5.5 \text{ cm}$  දිගින් යුතු AB සරල රේඛාවට සමාන්තර ව XY නම් සරල රේඛාවක් අදින්න.

(ii)  $3 \text{ cm}$  දිගින් යුතු PQ සරල රේඛාවට සමාන්තර ව MN නම් සරල රේඛාවක් අදින්න.

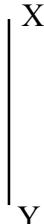
(iii) AB ට සමාන්තරව පිහිටන RS, PQ නම් සරල රේඛා දෙකක් අදින්න.



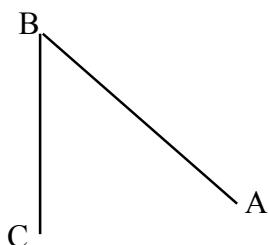
45.(i) PQ සරල රේඛාවට සමාන්තර ව  $3 \text{ cm}$  දුරින් පිහිටන සමාන්තර රේඛා යුගල අදින්න.



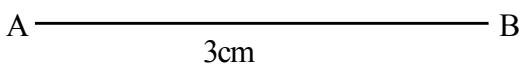
(ii) XY සරල රේඛාවට සමාන්තරව ඊට  $4.5 \text{ cm}$  ක් දුරින් පිහිටන සමාන්තර රේඛා යුගල අදින්න.



(iii) ABC සරල රේඛාවට සමාන්තරව ද ඊට  $2 \text{ cm}$  ඇතින් ABC ට පිටතින් ගමන් ගන්නා වූ ද සරල රේඛාව අදින්න.



(iv)  $3 \text{ cm}$  දිග AB සරල රේඛාවට සමාන්තර වූ ද ඊට  $3 \text{ cm}$  දුරින් වූ ද සරල රේඛා අදින්න.



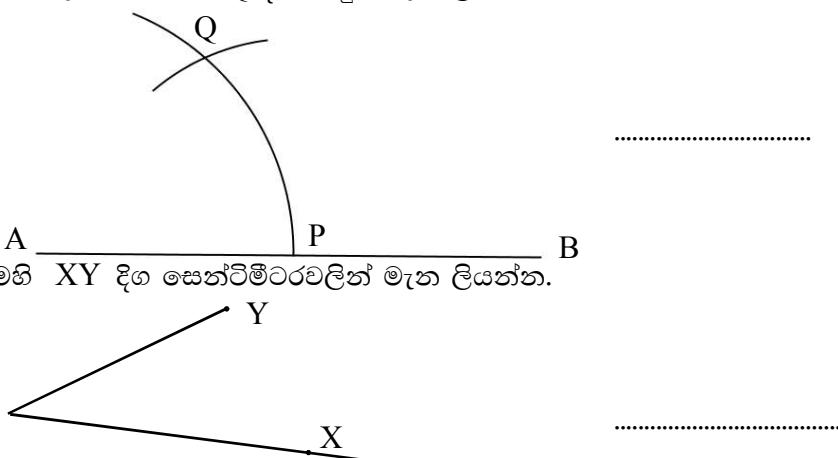
46. සරල දාරය හා කවකටුව භාවිත කරමින් පහත දැක්වෙන නිරමාණ කරන්න.

- (i) XY සරල රේඛා බණ්ඩයක් ඇද X කේත්ද කරගෙන අරය  $2 \text{ cm}$  ක වාපයක් අදින්න. තේදන ලක්ෂ්‍ය P ලෙස නම් කරන්න.

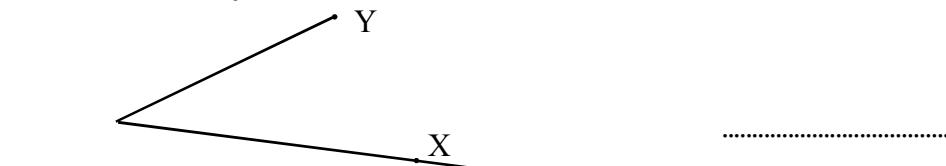
- (ii) AB සරල රේඛා බණ්ඩයක් ඇද B කේත්ද කරගෙන අරය  $2.5 \text{ cm}$  ක වාපයක් අදින්න. වාපය හා සරල රේඛාව තේදනය වූ ලක්ෂ්‍ය C ලෙස නම් කරන්න.

- (iii)  $6 \text{ cm}$  දිග සරල රේඛා බණ්ඩය අදින්න. PQ මත O නම් ලක්ෂ්‍යයක් ලකුණු කරන්න. O කේත්ද කරගෙන අරය  $2 \text{ cm}$  වූ වාපයක් සරල රේඛාව තේදනය වන ලෙස අදින්න. තේදන ලක්ෂ්‍ය දෙක C, D ලෙස නම් කරන්න.

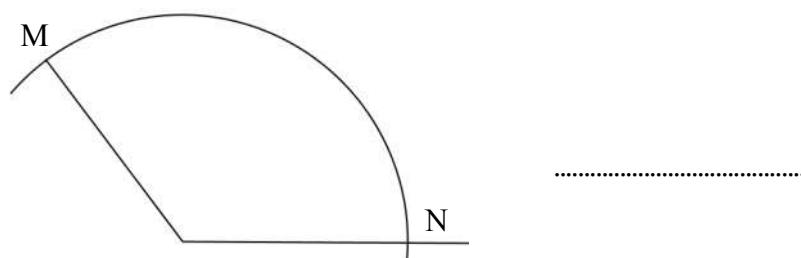
47.(i) මෙම රුපයේ P සිට Q දක්වා දුර මැන ලියන්න.



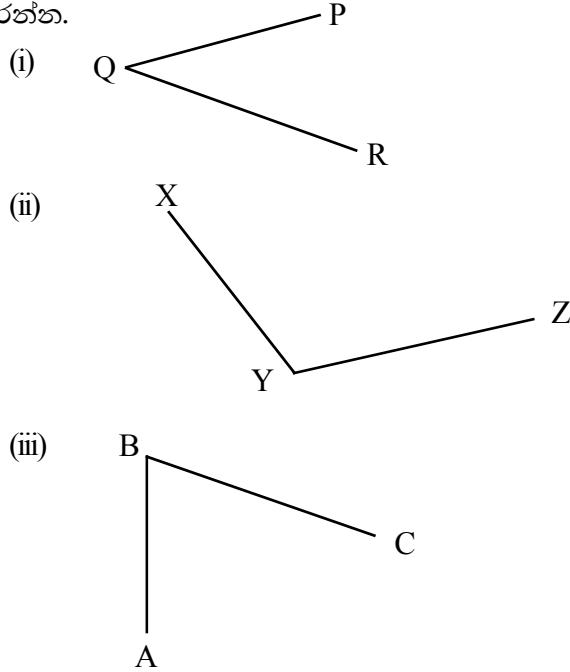
- (ii) මෙහි  $\frac{\text{XY}}{\text{XY} \text{ දිග සෙන්ටිමේටරවලින්}$  මැන ලියන්න.



- (iii) මෙම රුපයේ MN දිග සෙන්ටිමේටරවලින් මැන ලියන්න.

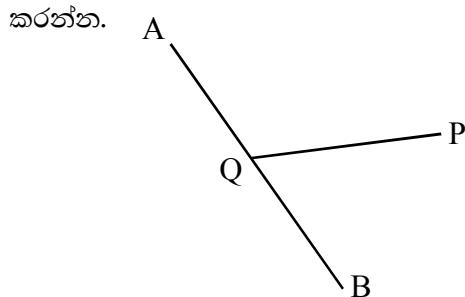


48. සරල දාරය හා කවකටුව හාවිත කොට පහත දක්වා ඇති කෝණවලට සමාන කෝණ පිටපත් කරන්න.

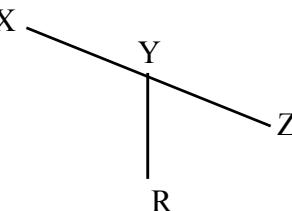


49. කවකටුව, සරල දාරය හා විහිත වතුරසුය හාවිත කරමින් පහත සඳහන් නිර්මාණ කරන්න.

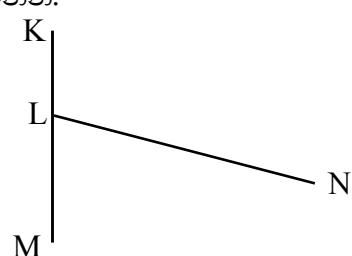
- (i)  $P\bar{Q}B$  ට සමාන කෝණයක් P ලක්ෂණයේ දී QP රේඛාව මත  $P\bar{Q}B$  ට විරැද්ධ පැත්තේ පිටපත් කරන්න.



- (ii)  $Z\bar{Y}R$  ට සමාන කෝණයක් R ලක්ෂණයේ දී YR රේඛාව මත  $R\bar{Y}Z$  ට විරැද්ධ පැත්තේ පිටපත් කරන්න. X

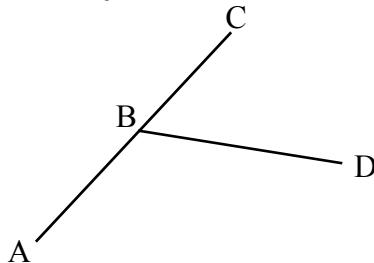


- (iii)  $N\bar{L}M$  ට සමාන කෝණයක් N ලක්ෂණයේ දී රේඛාව LN මත  $N\bar{L}M$  ට විරැද්ධ පැත්තේ පිටපත් කරන්න.

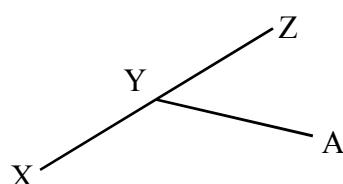


50. (i)  $D\bar{C}B$  ට සමාන අනුරූප කොණයක් D ලක්ෂායේ දී CD සරල රේඛාව මත පිටපත් කරන්න.

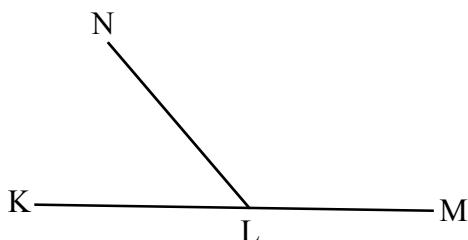
(ඉහිය CD දික් කරන්න.)



(ii)  $X\bar{Y}A$  ට සමාන අනුරූප කොණයක් A ලක්ෂායේ දී දික් කරන LN පිටපත් රේඛාව මත පිටපත් කරන්න.

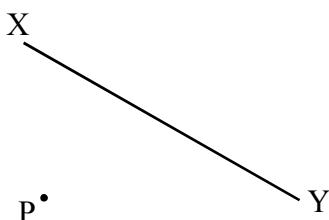


(iii)  $K\bar{L}N$  ට සමාන අනුරූප කොණයක් N ලක්ෂායේ දී දික් කරන LN සරල රේඛාව මත පිටපත් කරන්න.

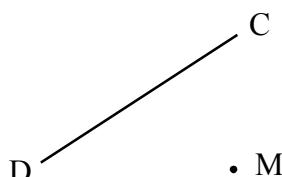


51. කොණ පිටපත් කිරීම භාවිත කරමින් නිර්මාණය කරන්න.

(i) XY සරල රේඛාවට සමාන්තර වූ සරල රේඛාවක් P හරහා නිර්මාණය කොට එය AB ලෙස නම් කරන්න.

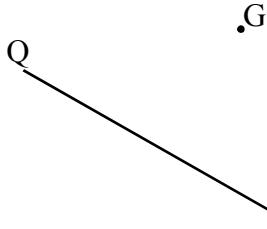


(ii) CD සරල රේඛාවට සමාන්තර වූ සරල රේඛාවක් M හරහා නිර්මාණය කොට එය EF ලෙස නම් කරන්න.



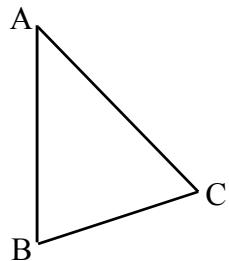
(iii) QR සරල රේඛාවට සමාන්තර වූ සරල රේඛාවක් G හරහා නිර්මාණය කොට එය XZ ලෙස නම්

කරන්න.

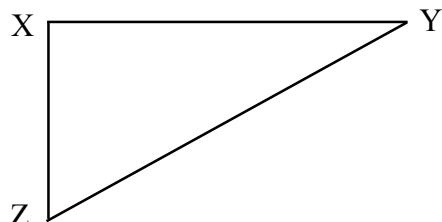


52. පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණවල නම කර ඇති එක් එක් පාදයට සමාන්තර ව නම කරන ලද ලක්ෂ්‍ය හරහා සමාන්තර සරල රේඛා නිර්මාණය කරන්න.

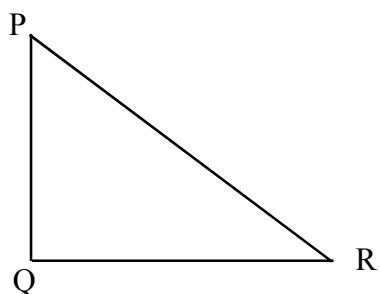
- (i) AB ට සමාන්තර රේඛාවක් C හරහා



- (ii) (ආ) XZ ට සමාන්තර රේඛාවක් Y හරහා  
 (ආ) XY ට සමාන්තර රේඛාවක් Z හරහා



- (iii) (ආ) PQ ට සමාන්තර රේඛාවක් R හරහා  
 (ආ) QR ට සමාන්තර රේඛාවක් P හරහා  
 (ආ) PR ට සමාන්තර රේඛාවක් Q හරහා



## 3. සමාන්තර රේඛා ආග්‍රිත කෝණ

අනාවරණ පරීක්ෂණය - III

## 3.3 උත්තර හා උපදෙස්

ප්‍රශ්න අංකය	උත්තර			උපදෙස්
1.	(i) A, D	(ii) C, D	(iii) B,C	
2.	(i) A, C	(ii) A, C, D	(iii) C, D	
3.	(i) 3cm	(ii) 4cm	(iii) 3 cm	
4.	(i) AB	(ii) CD	(iii) 6.5 cm	
5.	(i) 40 mm	(ii) 35 mm	(iii) CD	(iv) AC
6.	(i) A ——— B	(ii) P ——— Q	(iii) X ——— Y	
7.	(i) 4 cm	(iii) 62 mm		
	(ii) 5.5 cm			
8.	(i) X ————— 5 cm ————— Y	(iii) C ————— D		38 mm
	(iii) K ————— L			
9.	(i) a	4.7 cm	(ii) x	(iii) p
10.	(i) a = b = c	(ii) a = b = c = d	$A \parallel R B$	(iii) ටට.
11.	(i) X	(ii) X	(iii) ✓	
12.	(i) ✓	(ii) X	(iii) X	
13.	(i) ✓	(ii) ✓	(iii) ✓	
14.	(i) ✓	(ii) ✓	(iii) X	(iv) X
15.	(i) සමාන්තර සි	(ii) සමාන්තර සි	(iii) සමාන්තර නොවේ.	(iv) සමාන්තර සි
16.	(i) XY	(ii) LG	(iii) AB	(iv) GH
17.	(i)	(ii)	(iii)	
18.	(i) $A \parallel B C$	(ii) $Y \parallel X Z$	(iii) $A \parallel R B$	
19.	(i) d, f	(ii) k, l	(iii) c, e	(iv) x, y
20.	(i) (a, q) (n, c)	(ii) (b, c) (g, f)	(iii) (m, y) (n, x)	(iv) (b, g) (c, f)

21.	(i) ✓	(ii) X	(iii) ✓	(iv) X	(v) X	
22.	(i) (b,g), (f,c)	(ii) ( $P\bar{G}L, G\hat{L}M$ ) ( $R\bar{G}L, G\hat{L}K$ )				
	(iii) ( $P\bar{Q}S, Q\hat{S}T$ ) ( $U\bar{Q}S, Q\hat{S}R$ )					
23.	(i)✓ (ii)X (iii)X (iv)✓ (v)X (vi)✓ (vii)✓ (viii)X					
24.	(i) (a,c) (ii) (k,p) (iii) (a,c) (iv) (x,y)					
25.	(i) ( $P\bar{G}L, K\hat{L}P$ ), ( $G\hat{L}M, D\bar{G}R$ )	(ii) (b,d) (a,c) (iii) (b,c) (d,e)				
26.	(i) (x,p) (k,n) (s,m) (y,a) (ii) (1,7) (5,3) (2,8) (6,4)					
	(iii) ( $P\bar{B}A, B\bar{E}D$ ) ( $A\bar{B}E, D\bar{E}Q$ ) ( $P\bar{B}C, B\bar{E}F$ ) ( $E\bar{B}C, Q\bar{E}F$ )					
27.	( $A\bar{F}E, C\bar{G}F$ ) ( $A\bar{F}G, C\bar{G}H$ ) ( $E\bar{F}B, F\bar{G}D$ ) ( $B\bar{F}G, D\bar{G}H$ )					
28.	(i) X (ii) X (iii)✓ (iv) X (v) X (vi)X (vii)X (viii)✓					
29.	(i) (a,b) (ii) (m.a) (iii) (p,q)					
30.	(i) (c,e) (d,f) (ii) (6,4) (3,5) (iii) ( $X\bar{Y}Q, Y\bar{Q}P$ ) ( $Z\bar{Y}Q, Y\bar{Q}R$ )					
31.	(i) ✓ (ii) X (iii)✓ (iv) X (v) X					
32.	(i)e (ii)h (iii)c (iv)g (v)f (vi)d					
33.	(i) $Q\bar{R}Y$ (ii) $B\bar{R}S$ (iii) $BR\bar{Q}$ (iv) $Q\bar{R}B$ (v) $R\bar{Q}X$					
	(vi) $A\bar{Q}R$ (vii) $A\bar{Q}P$ (viii) $Q\bar{R}Y$ (ix) $R\bar{Q}X$ (x) $Y\bar{R}Q$					
34.	(i) $60^0$ එකාන්තර කෝෂ (ii) $105^0$ එකාන්තර කෝෂ (iii) $88^0$ එකාන්තර කෝෂ					
35.	(i) $107^0$ අනුරුප කෝෂ (ii) $121^0$ අනුරුප කෝෂ (iii) $140^0$ අනුරුප කෝෂ					
36.	(i) $80^0$ මිෂ කෝෂ (ii) $90^0$ මිෂ කෝෂ (iii) $147^0$ මිෂ කෝෂ					
37.	(i)✓ (ii)X (iii)X (iv)✓ (v)✓ (vi)✓ (vii)X (viii)✓					
38.	(i) X (ii)✓ (iii)X (iv)✓ (v)✓ (vi)✓					
39.	(i) X (ii)✓ (iii)X (iv)✓ (v) X					
40.	(i) X (ii) X (iii)✓ (iv)✓ (v) X (vi)✓					
41.	(i) නොපවති (ii) පවති (iii)පවති					
42.	(i) නොපවති (ii) පවති (iii) නොපවති (iv) පවති (v) නොපවති (vi) පවති					
43.	(i) පවති (ii) නොපවති (iii) පවති					

## අනාවරණ පරීක්ෂණ

### ජ්‍යාමිතිය

## 4. බහු අස්

- කාර්ය විශ්ලේෂණය
- අනාවරණ පරීක්ෂණ පත්‍රය
- උත්තර හා උපදෙස්

## 4. බහු අපු

### 4.1 කාරීය විශේෂ්‍යතාය

- 4.1 සරල රේබාවක් මත පිහිටි බද්ධ කෝණ එකාය
- 4.2 ලක්ෂ්‍යයක් වටා කෝණවල එකාය
- 4.3 බහු අපු
- 4.4 බහු අපුයක අභ්‍යන්තර කෝණ
- 4.5 බහු අපුයක බාහිර කෝණ

## ජ්‍යාමිතිය 4

## බහු අපු

## සවිස්තරාත්මක කාර්ය විශ්ලේෂණය

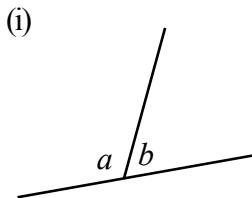
පූර්ණ අංකය	අරමුණු අංකය	අරමුණු
	4.1	<b>සරල රේඛාවක් මත පිහිටි බද්ධ කෝණ එක්තය</b>
1.	4.1.1	සරල රේඛාවක් මත පිහිටි බද්ධ කෝණ යුගලයක එකතුව $180^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
2.	4.1.2	සරල රේඛාවක් මත පිහිටි බද්ධ කෝණ තුනක එකතුව $180^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
3.	4.1.3	සරල රේඛාවක් මත පිහිටි කෝණ යුගලයකින් එකක අගය දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
4.	4.1.4	සරල රේඛාවක් මත පිහිටි බද්ධ කෝණ කිහිපයක අගය දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
	4.2	<b>ලක්ෂ්‍යක් වටා කෝණ එක්තය</b>
5.	4.2.1	ලක්ෂ්‍යක් වටා කෝණ එකතුව $360^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
6.	4.2.2	ලක්ෂ්‍යක් වටා කෝණ කිහිපයකින් එකක් හැර අනෙක් ඒවායේ අගය දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
	4.3	<b>බහු අපු</b>
7.	4.3.1	දී ඇති රුප අතුරෙන් බහු අපු තෝරයි.
8.	4.3.2	බහු අපුයක් යනු කුමක්දුයි විස්තර කරයි.
9.	4.3.3	උත්තල බහු අපු හා අවතල බහු අපු හඳුනා ගනියි.
10.	4.3.4	සංචාත රුප කට්ටලයක් අතරින් තීක්ෂණය තෝරයි.
11.	4.3.5	සංචාත රුප කට්ටලයක් අතරින් වතුරසුය වෙන් කර දක්වයි.
12.	4.3.6	සංචාත රුප කට්ටලයක් අතරින් පංචාපුය වෙන් කර දක්වයි.
13.	4.3.7	සංචාත රුප කට්ටලයක් අතරින් ඡඩපුය වෙන් කර දක්වයි.
	4.4	<b>බහු අපුයක අභ්‍යන්තර කෝණ</b>
14.	4.4.1	තීක්ෂණයක අභ්‍යන්තර කෝණ නම් කරයි.
15.	4.4.2	වතුරසුයක අභ්‍යන්තර කෝණ නම් කරයි.
16.	4.4.3	දෙන ලද බහු අපුයක අභ්‍යන්තර කෝණ නම් කරයි.
17.	4.4.4	බහු පුයක පාද ගණන ලියා දක්වයි.
18.	4.4.5	දෙන ලද තොරතුරු ඇපුරෙන් බහු අපුයක අභ්‍යන්තර කෝණ එකතුව සොයයි.
19.	4.4.6	බහු අපු තීක්ෂණවලට වෙන් කරයි.
20.	4.4.7	බහු අපුයක අභ්‍යන්තර කෝණවල අගය ප්‍රකාශ කරයි.
21.	4.4.8	පාද $n$ ඇති බහු අපුයක අභ්‍යන්තර කෝණවල එකතුව $(n-2) \times 180^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
22.	4.4.9	තීක්ෂණයක කෝණ දෙකක අගයන් දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.

23.	4.4.10	සවිධි ත්‍රිකෝණයක එක් කෝණයක අගය සොයයි.
24.	4.4.11	වතුරපුයක කෝණ තුනක අගයන් දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
25.	4.4.12	සවිධි වතුරපුයක එක් කෝණයක අගය සොයයි.
26.	4.4.13	පංචාපුයක කෝණ හතරක අගයන් දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
27.	4.4.14	සවිධි පංචාපුයක එක් කෝණයක අගය සොයයි.
28.	4.4.15	ඡබපුයක කෝණ පහක අගයන් දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
29.	4.4.16	සවිධි සඩපුයක එක් කෝණයක අගය සොයයි.
30.	4.4.17	සවිධි බහු අපුයක් යනු කුමක් දු සි විස්තර කරයි.
	<b>4.5</b>	<b>බහු අපුයක බාහිර කෝණ</b>
31.	4.5.1	බහු අපුයක බාහිර කෝණය වෙන් කර දක්වයි.
32.	4.5.2	බහු අපුයක බාහිර කෝණ ලියා දක්වයි.
33.	4.5.3	ත්‍රිකෝණයක බාහිර කෝණවල එකතුව $360^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
34.	4.5.4	වතුරපුයක බාහිර කෝණවල එකතුව $360^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
35.	4.5.5	පංචාපුයක බාහිර කෝණවල එකතුව $360^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
36.	4.5.6	ඡබපුයක බාහිර කෝණවල එකතුව $360^{\circ}$ බව ප්‍රකාශ කරයි.
37.	4.5.7	ත්‍රිකෝණයක බාහිර කෝණ දෙකක් දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
38.	4.5.8	වතුරපුයක බාහිර කෝණ තුනක් දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
39.	4.5.9	පංචාපුයක බාහිර කෝණ හතරක් දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
40.	4.5.10	ඡබපුයකයක බාහිර කෝණ පහක් දුන් විට ඉතිරි කෝණයේ අගය සොයයි.
41.	4.5.11	සමජාද ත්‍රිකෝණයක එක් බාහිර කෝණයක අගය සොයයි.
42.	4.5.12	සමවතුරපුයක එක් බාහිර කෝණයක අගය සොයයි.
43.	4.5.13	සවිධි පංචාපුයක එක් බාහිර කෝණයක අගය සොයයි.
44.	4.5.14	සවිධි සඩපුයක එක් බාහිර කෝණයක අගය සොයයි.
45.	4.5.15	බහු අපුයක බාහිර කෝණවල එකතුව විස්තර කරයි.

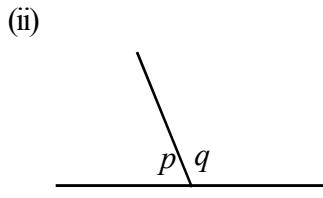
## 4. බහු අසු

## 4.2 අනාවරණ පරීක්ෂණය - ප්‍රශ්න පත්‍රය

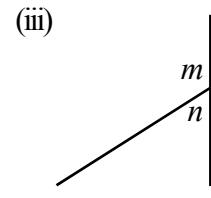
1. සරල රේඛාවක් මත පිහිටි බද්ධ කෝණ යුගලයක් රුපයේ දැක් වේ. එම කෝණවල එකත්‍ය සොයන්න.



$$a+b = \dots\dots\dots$$

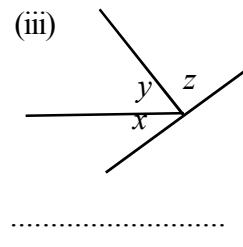
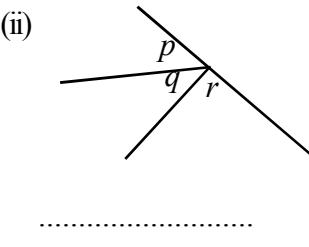
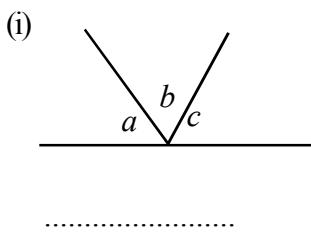


$$p+q = \dots\dots\dots$$

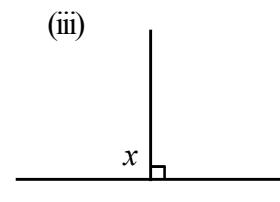
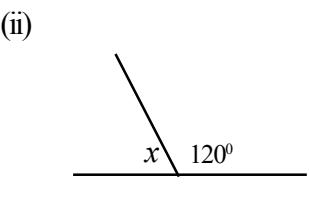
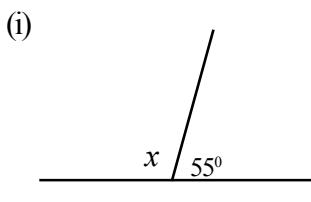


$$m+n = \dots\dots\dots$$

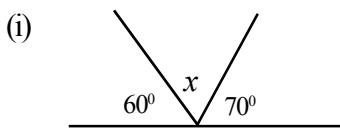
2. පහත රුපයේ දැක්වෙන්නේ සරල රේඛාවක් මත බද්ධ කෝණ තුනකි. එම කෝණ තුනේ එකතුව සංඛ්‍යාත්මක සම්බන්ධතාවකින් දක්වන්න.



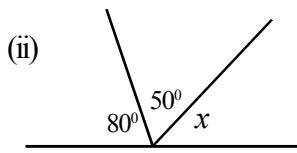
3. පහත එක් එක් රුපයේ දී ඇති තොරතුරු අනුව  $x$  හි අගය සොයන්න.



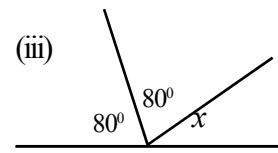
4.



$$x = \dots\dots\dots$$

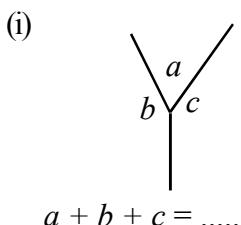


$$x = \dots\dots\dots$$

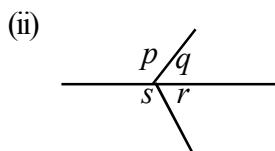


$$x = \dots\dots\dots$$

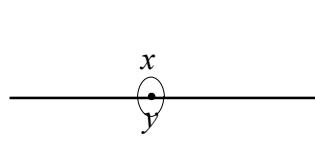
5. පහත දී ඇති එක් එක් රුපයේ දැක්වෙන දත්ත අනුව හිස්තැනට සුදුසු අංකය ලියන්න.



$$a + b + c = \dots\dots\dots$$

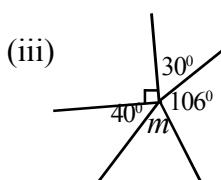
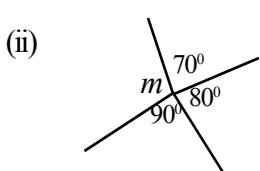
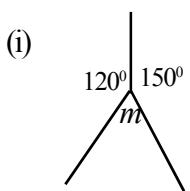


$$p + q + r + s = \dots\dots\dots$$



$$x + y = \dots\dots\dots$$

6. පහත සඳහන් එක් එක් රුපයේ  $m$  හි අගය සොයන්න.



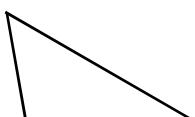
$$m = \dots \dots \dots$$

$$m = \dots \dots \dots$$

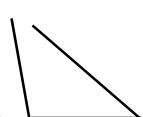
$$m = \dots \dots \dots$$

7. පහත දී ඇති රුප අතරින් බහු අසුය තෝරා ඊට හිමි අක්ෂරය තිත් ඉර මත ලියන්න.

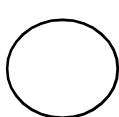
(i)



(a)



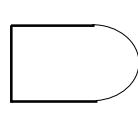
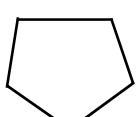
(b)



(c)

.....

(ii)



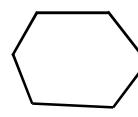
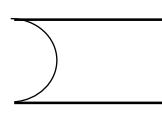
(a)

(b)

(c)

.....

(iii)



(a)

(b)

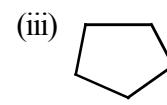
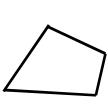
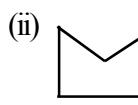
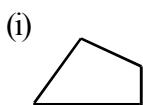
(c)

.....

8. පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරා ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද වැරදි නම් '✗' ලකුණ ද යොදන්න.

- (i) සරල රේඛා දෙකකින් වට වූ රුපය බහු අසුයකි. ( )
- (ii) සරල රේඛා තුනක් හෝ ඊට වැඩි ගණනකින් සැදුණු සංවාත රුප බහු අසු වේ. ( )
- (iii) සරල රේඛා හා වකු රේඛාවලින් සැදුණු සංවාත රුප බහු අසු වේ. ( )

9. පහත දී ඇති බහු අසු යුගලය අනුව එය උත්තල බහු අසුයක් නම්  $a$  ද අවතල බහු අසුයක් නම්  $b$  ද දී ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.



.....

.....

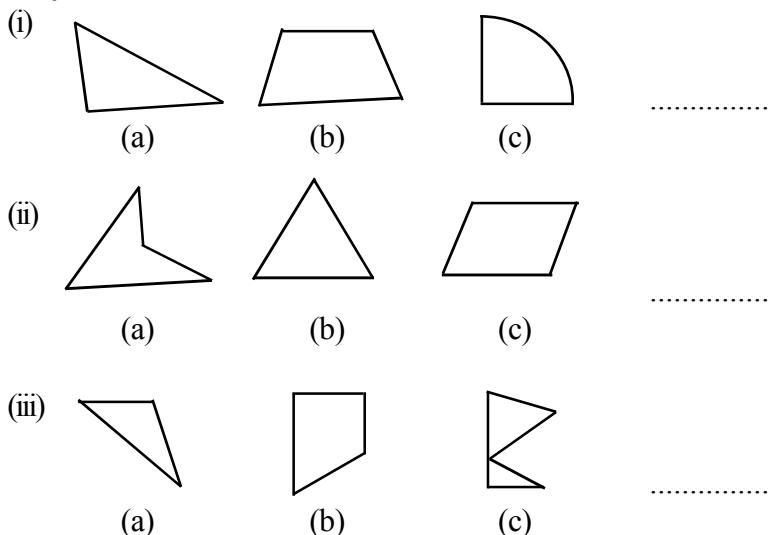
.....

.....

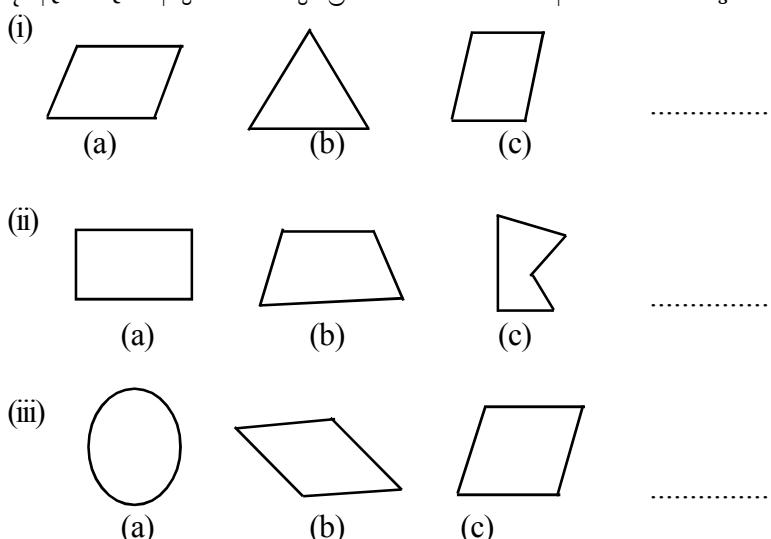
.....

.....

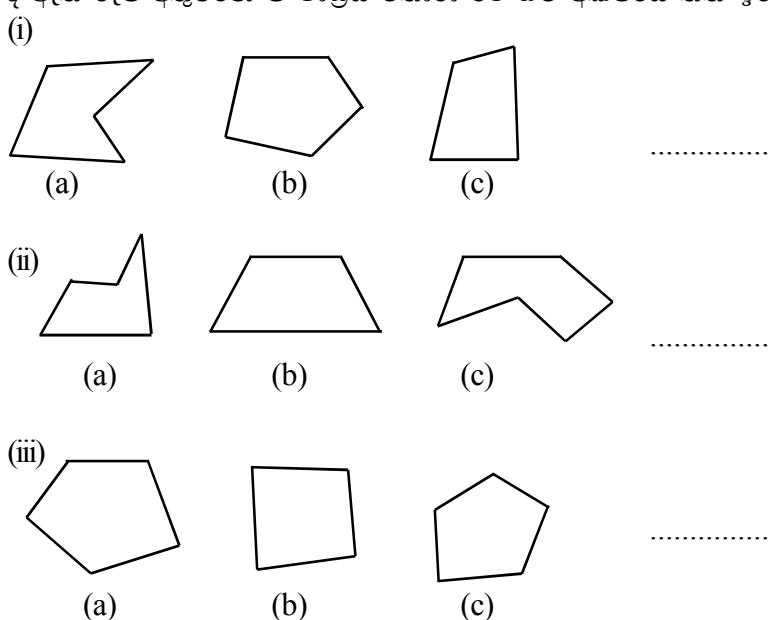
10. පහත දී ඇති රුප අතුරෙන් ත්‍රිකෝණය තෝරා එට හිමි අක්ෂරය තින් ඉර මත ලියන්න.



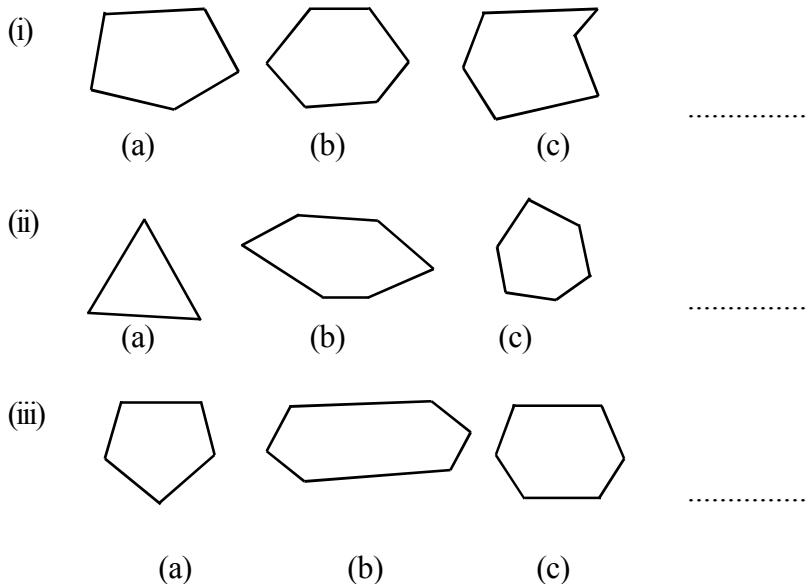
11. පහත දී ඇති රුප අතුරෙන් වතුරසු තෝරා එට හිමි අක්ෂරය තින් ඉර මත ලියන්න.



12. පහත දී ඇති රුප අතුරෙන් පංචාස්‍රය තෝරා එට හිමි අක්ෂරය තින් ඉර මත ලියන්න.

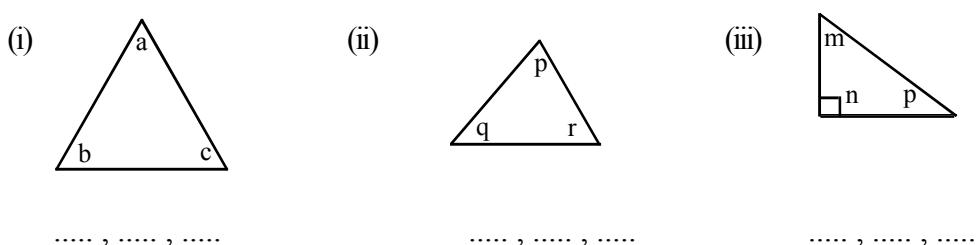


13. පහත දී ඇති රුප අතුරෙන් සඩු කිරීමෙන් නිමිත් අක්ෂරය තින් ඉර මත ලියන්න.

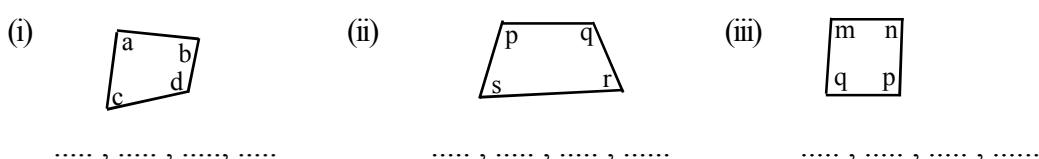


පහත දී ඇති බහු අසුවල අභ්‍යන්තර කෝණ නම් කරලියන්න.

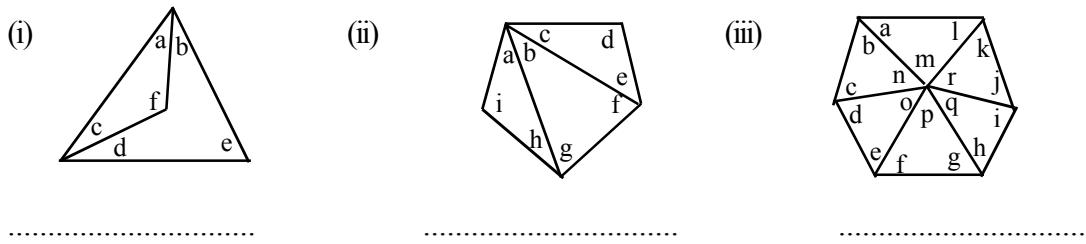
14.



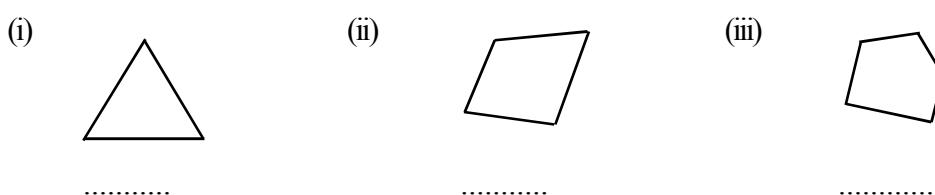
15.



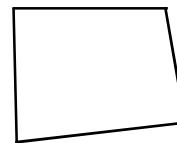
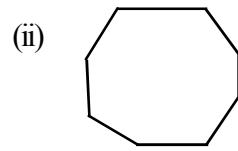
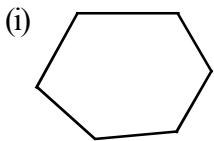
16.



17. පහත දී ඇති බහු අසුවල පාද ගණන ලියන්න.



18. පහත දී ඇති බහු අසුවල පාද ගණන ලියන්න.



.....

.....

.....

19. පහත දැක්වෙන රුප අනුව දී ඇති හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

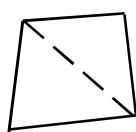


(a) පාද ගණන = .....

(b) ත්‍රිකෝණ ගණන = .....

(c) එක් ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ එකතුව = .....

(d) බහු අසුයේ අභ්‍යන්තර කෝණවල එකතුව = .....

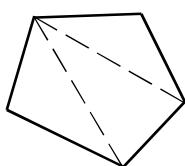


(a) පාද ගණන = .....

(b) ත්‍රිකෝණ ගණන = .....

(c) එක් ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ එකතුව = .....

(d) බහු අසුයේ අභ්‍යන්තර කෝණවල එකතුව = .....



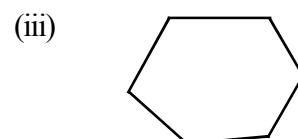
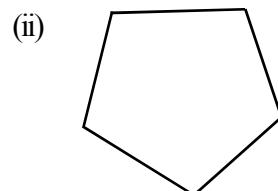
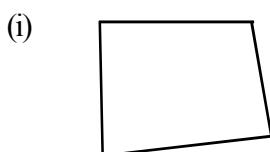
(a) පාද ගණන = .....

(b) ත්‍රිකෝණ ගණන = .....

(c) එක් ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කෝණ එකතුව = .....

(d) බහු අසුයේ අභ්‍යන්තර කෝණවල එකතුව = .....

20. පහත දී ඇති බහු අසුවල එක් දීර්ශයක සිට අනෙක් දීර්ශවලට රේඛා ඇදීමෙන් ත්‍රිකෝණවලට වෙන් කරන්න.



පහත දී ඇති ප්‍රකාශ නිවැරදි නම් ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද්‍රව්‍ය නම් '✗' ලකුණ ද යොදන්න.

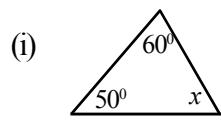
21.

- (i) ත්‍රිකෝණයේ අභ්‍යන්තර කෝණවල එකතුව  $180^{\circ}$  කි. ( )
- (ii) වතුරසුයේ අභ්‍යන්තර කෝණවල එකතුව  $360^{\circ}$  කි. ( )
- (iii) පංචාසුයේ අභ්‍යන්තර කෝණවල එකතුව  $720^{\circ}$  කි. ( )

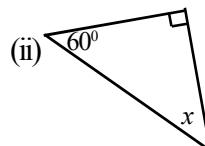
22. (i) ඔහු ම බහු අසුයක එක් දීර්ශයක සිට අනෙක් දීර්ශවලට යා කිරීමෙන් ලැබෙන ත්‍රිකෝණ ගණන එහි පාද ගණනට වඩා  $2$ ක් අඩුය. ( )
- (ii) පාද කේ ඇති බහු අසුයක අභ්‍යන්තර කෝණවල අගය  $(6 - 2) \times 180^{\circ}$  වේ. ( )
- (iii) පාද  $n$  ඇති බහු අසුයක අභ්‍යන්තර කෝණවල අගය  $(n - 2) \times 180^{\circ}$  වේ. ( )

දී ඇති දත්ත අනුව  $x$  හි අගය සොයෙන්න.

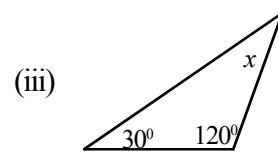
23.



$$x = \dots$$

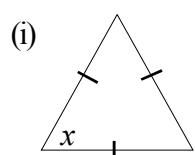


$$x = \dots$$

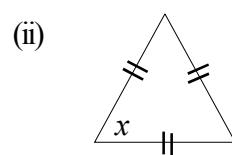


$$x = \dots$$

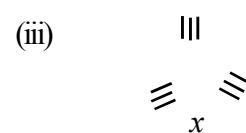
24.



$$x = \dots$$

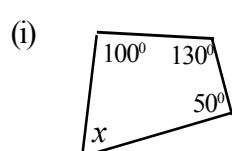


$$x = \dots$$

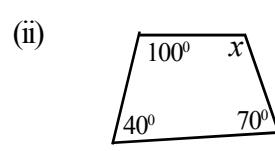


$$x = \dots$$

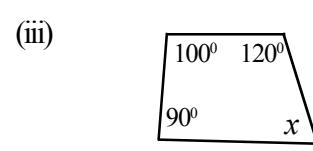
25.



$$x = \dots$$

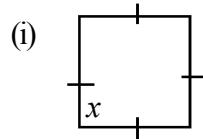


$$x = \dots$$

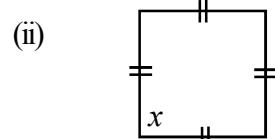


$$x = \dots$$

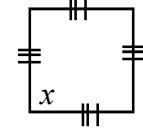
26.



$$x = \dots$$

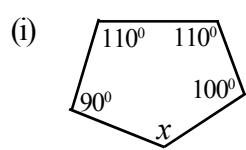


$$x = \dots$$

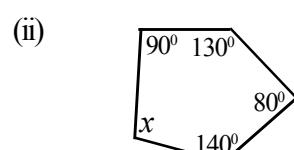


$$x = \dots$$

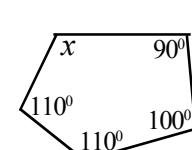
27.



$$x = \dots$$

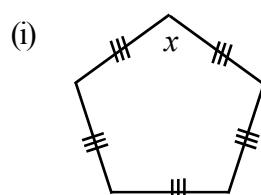


$$x = \dots$$

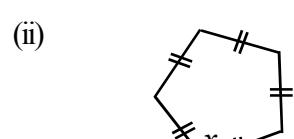


$$x = \dots$$

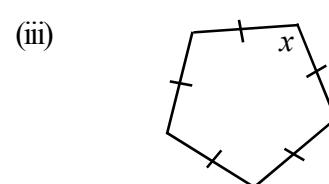
28.



$$x = \dots$$

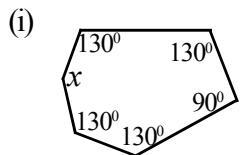


$$x = \dots$$

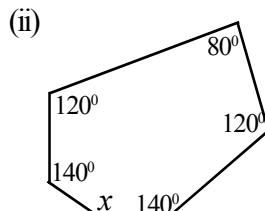


$$x = \dots$$

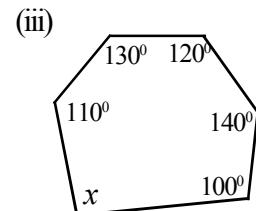
29.



$$x = \dots$$

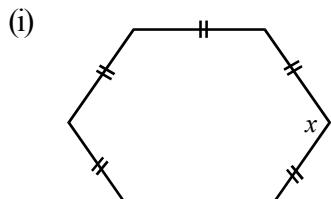


$$x = \dots$$

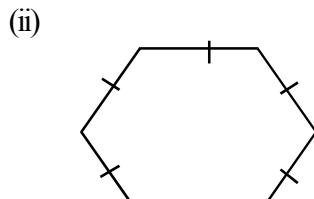


$$x = \dots$$

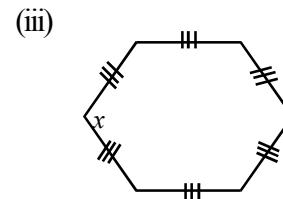
30.



$$x = \dots$$



$$x = \dots$$

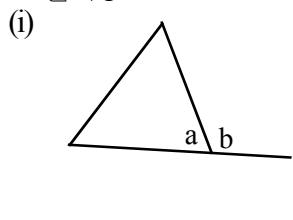


$$x = \dots$$

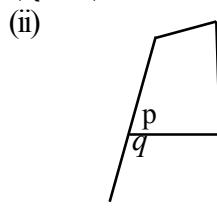
31. පහත ප්‍රකාශ නිවැරදි නම් ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද වැරදි නම් '✗' ලකුණ ද යොදන්න.

- (i) සවිධි බහු අසුයක සියලු ම පාද පමණක් සමාන විය යුතුය. ( )
- (ii) සවිධි බහු අසුයක් වීමට සියලු ම කේත්ත සමානවීම ප්‍රමාණවත් වේ. ( )
- (iii) සවිධි බහු අසුයක සියලු ම පාද හා සියලු ම කේත්ත සමාන වේ. ( )

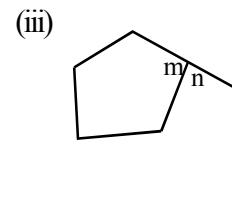
32. දී ඇති බහු අසුවල බාහිර කේත්තයට අදාළ අක්ෂරය තිත් ඉර මත ලියන්න.



$$\dots$$

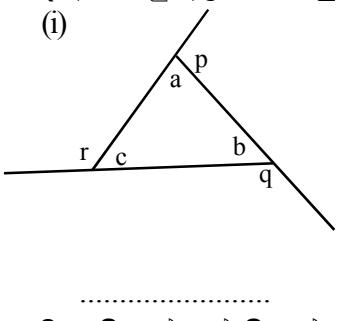


$$\dots$$

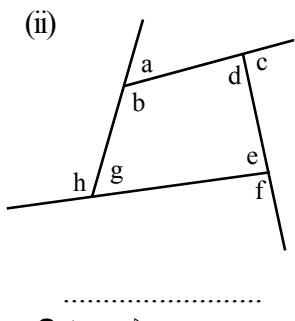


$$\dots$$

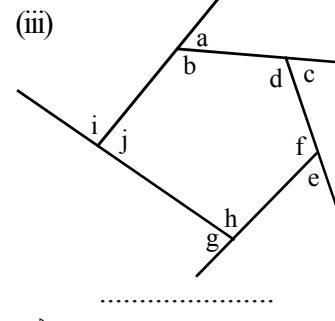
33. පහත දී ඇති බහු අසුවල සියලු ම බාහිර කේත්ත ලියන්න.



$$\dots$$

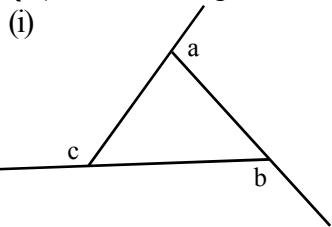


$$\dots$$

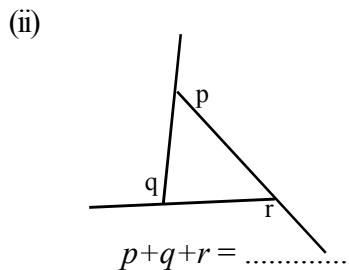


$$\dots$$

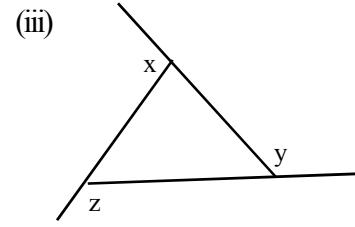
34. පහත දී ඇති එක් එක් ත්‍රිකේත්තයේ බාහිර කේත්තවල එළක්කය සෞයන්න.



$$a+b+c = \dots$$

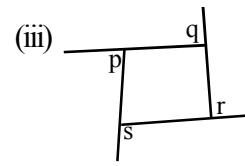
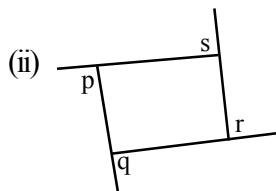
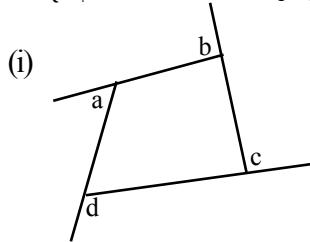


$$p+q+r = \dots$$



$$x+y+z = \dots$$

35. පහත දී ඇති එක් එක් වතුරසුයේ බාහිර කෝණවල එක්සය සොයන්න.

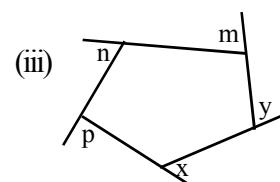
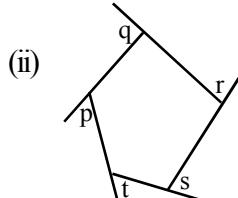
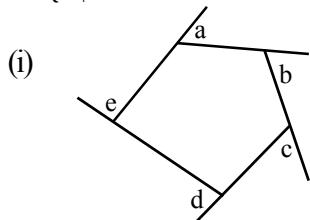


$$a+b+c+d = \dots\dots\dots$$

$$p+q+r+s = \dots\dots\dots$$

$$p+q+r+s = \dots\dots\dots$$

36. පහත දී ඇති එක් එක් පංචසුයේ බාහිර කෝණවල එක්සය සොයන්න.

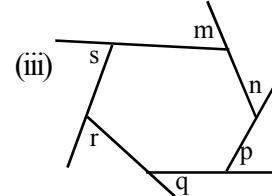
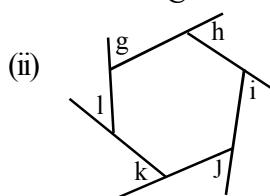
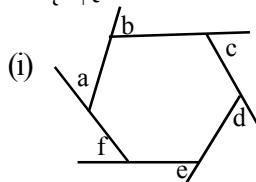


$$a+b+c+d+e = \dots\dots\dots$$

$$p+q+r+s+t = \dots\dots\dots$$

$$m+n+p+x+y = \dots\dots\dots$$

37. පහත දී ඇති එක් එක් හඩසුයේ බාහිර කෝණවල එක්සය සොයන්න.

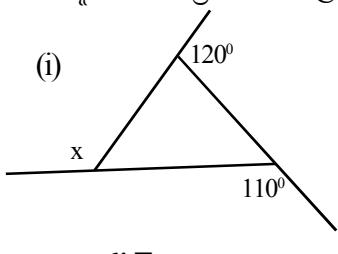


$$a+b+c+d+e+f = \dots\dots\dots$$

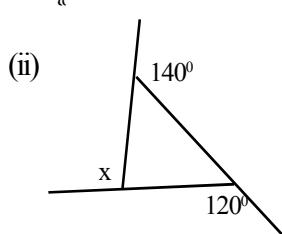
$$g+h+i+j+k+l = \dots\dots\dots$$

$$m+n+p+q+r+s = \dots\dots\dots$$

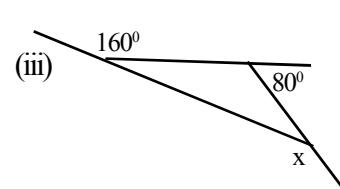
38. පහත දැක්වෙන ත්‍රිකෝණවල  $x$  මගින් දැක්වෙන කෝණයේ අගය සොයන්න.



$$x = \dots\dots\dots$$

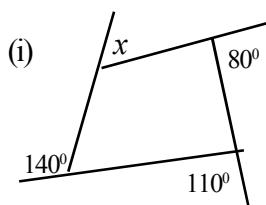


$$x = \dots\dots\dots$$

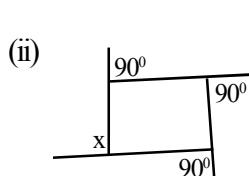


$$x = \dots\dots\dots$$

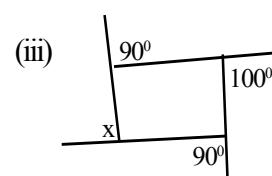
39. පහත දැක්වෙන වතුරසුවල  $x$  මගින් දැක්වෙන කෝණයේ අගය සොයන්න.



$$x = \dots\dots\dots$$

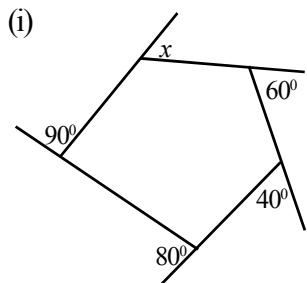


$$x = \dots\dots\dots$$

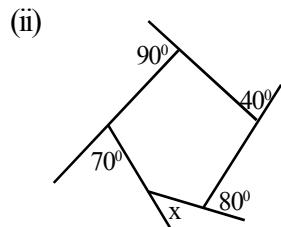


$$x = \dots\dots\dots$$

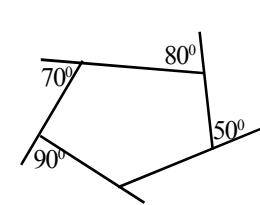
40. පහත දුක්වෙන පංචසුවල  $x$  මගින් දුක්වෙන කේත්තයේ අගය සොයන්න.



$$x = \dots\dots\dots$$

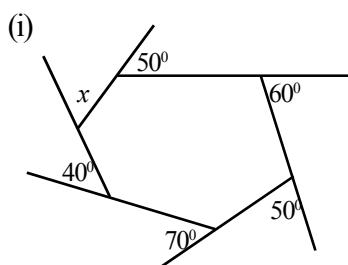


$$x = \dots\dots\dots$$

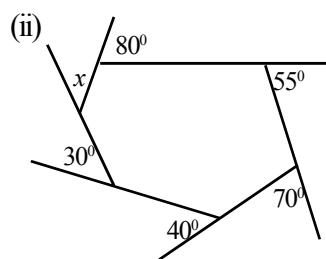


$$x = \dots\dots\dots$$

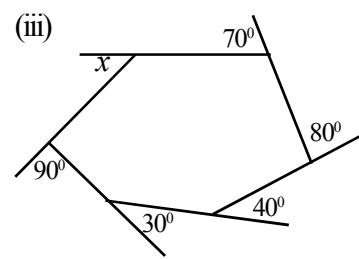
41. පහත දුක්වෙන ජ්‍යාසුවල  $x$  මගින් දුක්වෙන කේත්තයේ අගය සොයන්න.



$$x = \dots\dots\dots$$

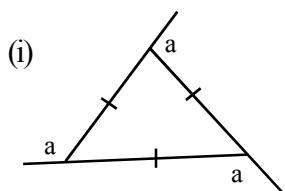


$$x = \dots\dots\dots$$

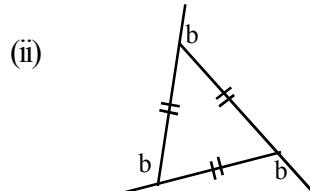


$$x = \dots\dots\dots$$

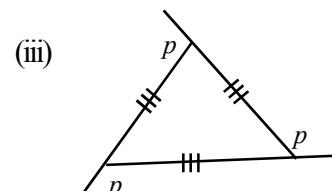
42. පහත දුක්වෙන්නේ සවිධ ත්‍රිකේත්තයකි. ( සමපාද ත්‍රිකේත්තයකි.) එහි එක් බාහිර කේත්තයක අගය සොයන්න



$$a = \dots\dots\dots$$

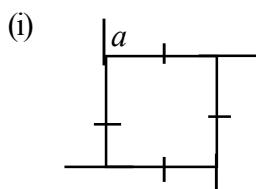


$$b = \dots\dots\dots$$

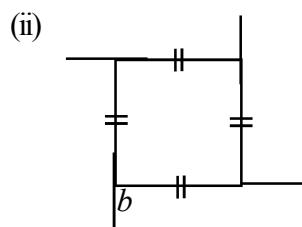


$$p = \dots\dots\dots$$

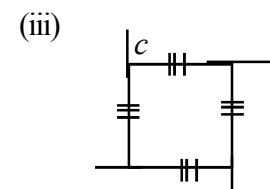
43. පහත දුක්වෙන්නේ සවිධ වතුරසුයකි. ( සමවතුරසුයකි.) එහි එක් බාහිර කේත්තයක අගය සොයන්න.



$$a = \dots\dots\dots$$

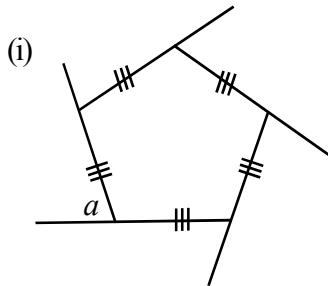


$$b = \dots\dots\dots$$

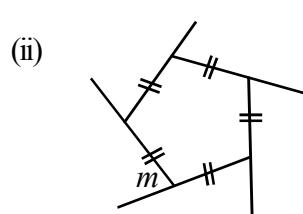


$$c = \dots\dots\dots$$

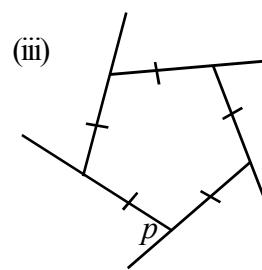
44. පහත දැක්වෙන්නේ සවිධි පංච්‍යායකි. එහි එක් බාහිර කෝණයක අගය සොයන්න.



$$a = \dots\dots\dots$$

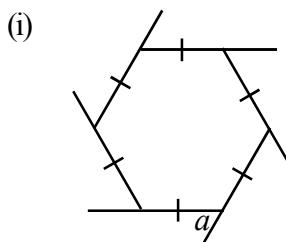


$$m = \dots\dots\dots$$

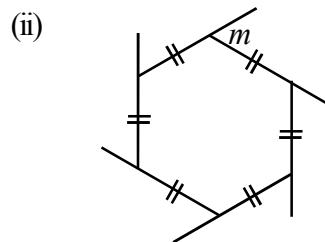


$$p = \dots\dots\dots$$

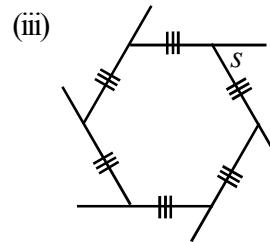
45. පහත දැක්වෙන්නේ සවිධි ඡඩ්ස්‍යායකි. එහි එක් බාහිර කෝණයක අගය සොයන්න.



$$a = \dots\dots\dots$$



$$m = \dots\dots\dots$$



$$s = \dots\dots\dots$$

46. පහත ප්‍රකාශ නිවැරදි නම ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති වරහන තුළ '✓' ලකුණ ද වැරදි නම 'x' ලකුණ ද යොදන්න.

- (i) ඔහු ම බහු අපුයක පාද දික් කිරීමෙන් සැදෙන බාහිර කෝණවල එකතුව  $360^{\circ}$  කි. ( )
- (ii) බහු අපුවල බාහිර කෝණවල එකතුව බහු අපුය අනුව වෙනස් වේ. ( )
- (iii) ඔහු ම බහු අපුයක බාහිර කෝණවල එකතුව වතුරපුයේ අභ්‍යන්තර කෝණවල එකතුවට සමාන වේ. ( )

4. බහු අස්‍ර  
අනාවරණ පරීක්ෂණය  
4.3 උත්තර හා උපදෙස්

ප්‍රශ්න අංකය	උත්තර			උපදෙස්
1.	(i) $180^0$	(ii) $180^0$	(iii) $180^0$	
2.	(i) $a+b+c = 180^0$	(ii) $p+q+r = 180^0$	(iii) $x+y+z = 180^0$	
3.	(i) $125^0$	(ii) $60^0$	(iii) $90^0$	
4.	(ii) $50^0$	(iv) $50^0$	(iii) $20^0$	
5.	(i) $360^0$	(ii) $360^0$	(iii) $360^0$	
6.	(i) $90^0$	(ii) $120^0$	(iii) $94^0$	
7.	(i) a	(ii) b	(iii) c	
8.	(i) 'x'	(ii) '✓'	(iii) 'x'	
9.	(i) a,b	(ii) b,a	(iii) a,b	
10.	(i) a	(ii) b	(iii) a	
11.	(i) a,c	(ii) a,b	(iii) b,c	
12.	(i) a,b	(ii) a,c	(iii) a,c	
13.	(i) b,c	(ii) b,c	(iii) b,c	
14.	(i) a,b,c	(ii) p,q,r	(iii) m,n,p	
15.	(i) a,b,c,d	(ii) p,q,r,s	(iii) m,p,n,q	
16.	(i) a,b,c,d,e	(ii) a,b,c,d,e,f,g,h,i	(iii) a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,l,k	
17.	(i) 3	(ii) 4	(iii) 5	
18.	(i) 6	(ii) 8	(iii) 4	
19.	(i) a) 3      b) 1      c) $180^0$ d) $180^0$ (ii) a) 4      b) 2      c) $180^0$ d) $360^0$ (iii) a) 5      b) 3      c) $180^0$ d) $540^0$			
20.	(i) 	(ii) 	(iii) 	
21.	(i) '✓'	(ii) '✓'	(iii) 'x'	
22.	(i) '✓'	(ii) '✓'	(iii) '✓'	
23.	(i) $70^0$	(ii) $30^0$	(iii) $30^0$	
24.	(i) $60^0$	(ii) $60^0$	(iii) $60^0$	
25.	(i) $80^0$	(ii) $150^0$	(iii) $50^0$	
26.	(i) $90^0$	(ii) $90^0$	(iii) $90^0$	
27.	(i) $130^0$	(ii) $100^0$	(iii) $130^0$	
28.	(i) $108^0$	(ii) $108^0$	(iii) $108^0$	
29.	(i) $110^0$	(ii) $120^0$	(iii) $120^0$	
30.	(i) $120^0$	(ii) $120^0$	(iii) $120^0$	

31.	(i)'×	(ii) '×'	(iii)'✓'	
32.	(i) b	(ii) q	(iii)n	
33.	(i) p,q,r	(ii) a,c,f,h	(iii)a,c,e,g,i	
34.	(i) $360^0$	(ii) $360^0$	(iii) $360^0$	
35.	(i) $360^0$	(ii) $360^0$	(iii) $360^0$	
36.	(i) $360^0$	(ii) $360^0$	(iii) $360^0$	
37.	(i) $360^0$	(ii) $360^0$	(iii) $360^0$	
38.	(i) $130^0$	(ii) $100^0$	(iii) $120^0$	
39.	(i) $30^0$	(ii) $90^0$	(iii) $80^0$	
40.	(i) $90^0$	(ii) $80^0$	(iii) $70^0$	
41.	(i) $90^0$	(ii) $85^0$	(iii) $50^0$	
42.	(i) $120^0$	(ii) $120^0$	(iii) $120^0$	
43.	(i) $90^0$	(ii) $90^0$	(iii) $90^0$	
44.	(i) $72^0$	(ii) $72^0$	(iii) $72^0$	
45.	(i) $60^0$	(ii) $60^0$	(iii) $60^0$	
46.	(i) '✓'	(ii) '×'	(iii) '✓'	